

Motrišta

Radila sam za vrijeme Domovinskog rata koliko sam znala i umjela i pamtim mnogo. Mnogo od onoga što sam čula, a i vidjela, ostalo je u meni kao velika bol i koliko god da se trudim, ne mogu zaboraviti žrtve, one koji su bili ubijeni, one prognane, Vukovar, Škabrnju... Baš zbog sveg tog sjećanja danas mnogo toga jednostavno ne mogu razumijeti, kao vjerojatno ni vi mnogi. Što se to događa?

Najnovije vijesti su da je iz Haaga došao zahtjev Hrvatskoj za adrese i informacije za četiri grupe generala iz Hrvatske, one koji su organizirali obranu Vukovara, Slavonije, sjeverne Hrvatske i juga naše domovine. Jasno, sve te informacije bit će poslane u Haag, jer i danas "Hrvatska surađuje sa Haagom", kao što je "surađivala" i onda kad su bili poslani i Blaškić i Furundžija i svi ostali pred međunarodni sud, očekivajući pravdu!!

Nema riječi kojima bih vam mogla opisati ovu užasnu buru u mojoj duši kad slušam ovakve vijesti i nakon ovoga pitam se da li će i jedna zemlja ikada više oklijevati da napadne neku drugu, slabiju zemlju - jer izgleda po svemu što se događa, mi se čak ni braniti nismo smjeli?! U mojem želucu sve se buni na to da se mi, koji smo bili napadnuti pred toliko godina, na nas je tada bila postavljen embargo za oružje; tisuće i tisuće prognanika je bilo, sve popaljeno i razoreno - danas se MI moramo opravdavati, ispričavati se, dokazivati, uvjeravati, izjašnjavati se o tome kako smo se mi samo branili - nismo napadali - a danas smo mi i naši generali na optuženičkom stolcu. Još malo i bit će organiziran Numberški proces za Hrvatsku i sve branitelje Hrvatske, ako tako nastavi. Tko zna možda će nam i mrtve vukovarčane optužiti da su krivi, jer su uništili koju stotinu jugoslavenskih tenkova! Čak bi i naš Siniša Glavašević posmrtno mogao imati problema, jer je zvao onu rulju koja je napadala Vukovar onim imenom koji im dolikuje: "zločinci"!

Moram vam reći i još nešto, pa makar mi mnogi zamjerili: gotovo da se počinjem diviti Miloševiću za njegov prkos prema svijetu i Haagu, koliko god da ga prezirem. Svaka njegova akcija govori da mu zaista nije stalo što svijet misli, jer htio to svijet priznati ili ne - iza Miloševića i njegovih akcija stoji njegov narod. Svi stoje zajedno! Tko stoji iza naših generala? Naša Vlada? Naš narod? Ne zaboravimo, prijašnja Vlada je svašta potpisala, sadašnja Vlada mora poštivati sve te potpise, kao i one koje i sama stavlja na razne dokumente. Ja poštujem našu hrvatsku Vladu, ali vrijeme je da se kaže "Dosta!! Dosta!! Naši generali su branili svoju zemlju, kad je trebalo, kad vas, koji se tako lako poigravate s našom teritorijem, životima naših ljudi, nigdje nije bilo da nas obranite, ili da nam samo ne uzmete oružje!"

Ako su jedan od uvjeta za ulaz u Europu ovakvo lagano predavanje ljudi koji su nam obranili zemlju, kad je svijet mimo sjedio na plotu i pušio cigaru - zar to nama zaista treba?! Ta situacija s našim generalima, gdje mi duša plače do neba, je, u najmanju ruku, sramotna.

Danas mi šaljem informacije o generalima Norcu, Adamiću, Gotovini, Krstičeviću, Koradeu, Arbanasu, Crnju, Romiću i Čermaku u Haag, kao što su bili poslani Blaškić i drugi pred toliko godina. Slučaj Stipetić još nije riješen, pa o njemu ne želim govoriti. No, tko bi nam organizirao obranu zemlje da nije bilo i Norca, i Adamića i Gotovine i Krstičevića i Koradea i Crnjca i Čermaka i svih ostalih s čijim se sudbinama i reputacijama Haag tako lako poigrava? Ja vjerujem da se krivnja treba individualizirati, ali ta individualizacija krivnje izgleda nekako ide čudnim smjerom. Po toj "individualizaciji krivnje" počelo se zaista kopati po svemu iz Hrvatske, čak i hrvatskim generalima - valjda da se skine krivnja sa hrvatskog naroda? Ma nemojte!

Strašno je to što se događa i ja dižem glas u ime mnogih protiv ove nepravde koju svijeta i tog tzv. Međunarodnog suda prema Hrvatskoj i hrvatskom narodu. Tko njima daje pravo da nas sude, a ostavili su nas same kad nas je srpska armada napala? Tko im daje pravo da nam sude, a postavili su nam zabranu oružja, tako da smo se jedva branili i obranili? Čak su i ljudi iz naše zajednice sjedili po zatvorima Kanade kad su bili uhvaćeni u prenosu oružja onima koji su branili djecu, starce i nemoćne Hrvatske - jer je svijet šutio i ništa nije činio za žrtve! Tko im daje pravo da nam danas sude, a dozvolili su Vukovar, Škabrnju, Gospić. Dubrovnik.... stotine tisuća prognanika popaljene gradove.... uništene živote.... zaklane ljude - a mi se čak, po njihovom, nismo smjeli ni braniti? Da nije bilo tada naših generala koji su osmislili obranu Hrvatske pod najtežim mogućim uvjetima, i hrabrih hrvatskih branitelja, danas, dragi moji, na predjelima Lijepe naše mogla je biti "velika Srbija"! A njima će danas netko suditi za što???

A oni koji su počeli taj užas rata na Balkanu upravo se smiju cijelom svijetu.

Nedajmo naše generale! Nedajmo više dozvolu nikome da pljuje po našim žrtvama pod krinkom nekakvog "Međunarodnog suda"! Nedajmo svijetu više ni da zavrira u Vukovar! Nedajmo više nikome da bilo kakvom sumnjom baci kamen na vukovarske heroje (jer što je ovo ako ne bacanje sumnje na nas ili vukovarce), jer ako mi dozvolimo da nam odvedu i jednog generala koji je organizirao obranu zemlje u vrijeme kad je Hrvatska stajala sama - sram nas bilo. Ako treba, izađimo ponovno na ceste - recimo svijetu da njih može biti sram, a ne nas!

Tako ja mislim.

Valentina

Cijena \$2.00

Broj 65 - 31. VIII. 2000.

Hrvatska ISKRA

Kanadsko - Hrvatski Vjesnik • Canadian Croatian Journal

(bivši "CIRKULAR" za Toronto i okolicu)

Čitajte
U OVOM BROJU :

- **Požari u Hrvatskoj**
- **Maruna vratio novac namijenjen HIC-u**
- **Bozanić s Bandićem o povratu crkvene imovine**
- **Barokno srce Vukovara propada**
- **Knežević optužio Mesića za "antisrpsku politiku"**
- **Ivo Perić, "Povijest Hrvata"**
- **U Boki Kotorskoj se oglasila pet zvona**
- **Poginula Ena Begović**
- **Čestitamo, sestre Matijašić**
- **Vaša pisma**
- **Događaji zajednice**

Kotoribčani u Kanadi

Međimurski piknik, Emerald lake, 20. kolovoza 2000.

Hrvatska

ISKRA

(Bivši "CIRKULAR" za
Toronto i okolicu

Kanadsko - Hrvatski Vjesnik
Canadian Croatian Journal

Izlazi dva puta mjesečno

Editor-in Chief

Glavni Urednik :

Valentina Krčmar

Contributing Editors:

Dipl. Ing. Damir Borovčak

Ing. Slavko Butković

Dr. Darko Desaty

Zdenka i Angelo Filipić

Martin Latinčić

Biserka Milinković

Villy Mitrović

Address • Adresa :

1137 Centre Street

Thornhill, Ontario

L4J 3M6

Iskra1@look.ca

Telephone • Telefon :

(905) 738 - 0053

Fax :

(905) 738 - 9853

Yearly Subscription - Godišnja

Pretplata :

KANADA: \$60.00

USA: \$50.00

Subscription to "ISKRA" can be
made directly, to the Editor-in-Chief.

Pretplata na "ISKRU" može
se učiniti kod Glavnog Urednika.

Advertising rates :

1/2 page - \$100.00 per issue

\$1,000.00 yearly

\$500.00 per six months

1/3 page - \$50.00 per issue

\$500.00 yearly

1/8 page (business card)

\$25.00 per issue

\$500.00 yearly

Advertising is payable in advance.

"Hrvatska ISKRA" Broj 65, 31. kolovoz, 2000.

Sadržaj

Pismo urednice.....	2
Vijesti iz Toronta.....	3
Najnovije vijesti.....	4
Vijesti na engleskom.....	5
Požari u Hrvatskoj.....	6-7
Pismo Kluba Hrvatskih povratnika.....	8
Maruna vratio novac namijenjen HIC-u.....	9
Gospodarstvo.....	10
Razne kraće vijesti.....	11
Vijesti iz Vukovara.....	12
Canadian diplomats demands Yugoslavia explain mistreatment of detainees.....	13
Đukić, Tko me uspoređuje s Martićem i Babićem.....	13
Otmica Ivana Stambolića.....	14
Srpski China Town.....	14
Amerikanci žele nulti rizik.....	14
Knežević optužio Mesića da vodi antisrpsku politiku.....	14
D. Borovčak, Hello Toronto, ovdje Zagreb.....	15
Nema Hrvatske kuće u Sydneyu.....	16

Mojim očima.....	17
"Vila Velebita".....	18
Ivo Perić, Povijest Hrvata.....	19
Prostor Hrvatske prije doseljavanja Hrvata.....	20
Jedan dan na Purgerbregu.....	21
In memoriam, Ena Begović.....	22
Vijesti iz kulture.....	23
Zanimljivosti.....	24
Budući događaji, Izložba slika I. Vranešića.....	25
Za svakog ponešto.....	26
Događaji u zajednici.....	27-30
Vaše zdravlje.....	31
Motrišta.....	32

Prilog

- Slučaj Stipetić, ili kako dalje s Haaškim
sudom
- Osnivanje novog HHO odbora
- HIC nije privatno poduzeće Ante Belje
- Jakovčić pozvao partnere iz šestorice da
prestanu s podmetanjima

Pismo urednice

Dragi prijatelji,

Gori nam, gori Hrvatska! Vijesti koje dobivamo iz dnevnog tiska, ili na dnevnim vijestima, upravo su porazne! Ne mogu a da ne mislim o prekrasnim pejzažima Dalmacije, koje stihija plamena upravo guta i riječi jednog od čelnika u najnovijim vijestima: "Dalmacija više ne izgleda kako je izgledala prije." - upravo užasno bole. Prošla sam Dalmaciju uzduž i poprijeko, tamo mi je i mama rođena, tamo sam odrasla, i u svom sjećanju nosim ona mala drveća, krasne šumice, miris borova, trava, kadulje, cvijeće.... što je od svega toga ostalo? Jer, zapamtite, pejzaž nisu samo kuće i kamenje, ono što zaista čini jedan prekrasan pejzaž - to je ono što izrasta svake godine malo po malo, i tu je "od stoljeća sedmog"! Koliko bola je bilo za Hrvatsku ovih dana, koliko rada za iscrpljene branitelje od požara! U ime moje i vaše šaljem svim vatrogascima Hrvatske naše pozdrave zahvalnosti za sve ono što su ovih dana učinili, i neka ih sve Bog čuva i dalje!

Danas vam donosimo mnogo materijala, no moram istaći neke dopise: na vijestima iz Toronta je poziv za pomoć ugroženima u Hrvatskoj. Odazovimo se gđi. Mitrović, čija velika duša ne može više mimo spavati, dok nečija djeca, naša hrvatska djeca, liježu gladna negdje u Hrvatskoj. Pridružite se ovoj akciji, dajmo malo od sebe onima koji imaju toliko malo.

I na kraju, zahvaljujem pokroviteljima ovih novina, koji su, za sada, zaista rijetki. Bez vas ove novine ne bi mogle dalje, tu nema sumnje. Pozivam vas, dragi čitatelji, da koristite naše pokrovitelje Generaltourist; dr. Peter T. Donko, optometrist; Krešimir Jewelry; Modern Age Plastics i Nature's Way, kao i onima koji su do sada pomagali, kao na pr. Dr. Željko Srbelj, chiropractor - svi oni svojim oglašima pomažu HRVATSKOJ ISKRI. Služite se njihovim proizvodima i recite da ste pročitali njihov oglas u HRVATSKOJ ISKRI.

I prije nego završim, došla su dva lijepa pisma. Onih druge vrste za sada - nema. Iako su oba pisma naslovljena na mene, smatram da se trebam zahvaliti piscima tih pisama u ime svih dopisnika, koji redovno ili povremeno rade u HRVATSKOJ ISKRI. Mi svi volimo ovaj rad, a najveća nam je nagrada Vaše zadovoljstvo. A prijateljima u Mendoza - hvala!

Puno pozdrava svima, i hvala na čitanju.

Valentina

Novi imail: iskra1@look.ca

We invite readers to express their opinions in Letters to the Editor. Submissions must not be longer than 250 words. We reserve the right to edit with respect to length or libelous statements. All letters must include your first and last name, your address and telephone number.

Vaše zdravlje

PREHRANOM PROTIV BOLESTI

Bez obzira je li to grožđe, riba ili crveni kupus, nova istraživanja pokazuju da mnoge vrste hrane pomažu imunološkom sustavu u borbi protiv svih oblika zdravstvenih tegoba.

"Uoči 21. stoljeća posve je jasno da prehrana znatno utječe na naš imunološki sustav", kaže dr. Bernhard Watzl iz Instituta za istraživanje prehrane u Karlsruheu. On je jedan od rijetkih znanstvenika koji istražuju koje prehrambene tvari pomažu tijelu u borbi protiv bakterija, virusa i zloćudnih stanica. Stručnjaci pretpostavljaju da bi pomoću odgovarajuće prehrane svatko mogao smanjiti opasnost od raka, bolesti krvožilnog sustava, gripe ili raznih upala.

"Ljudi postaju sve svjesniji koliko je važno održati snažan imunitet i u dubokoj starosti," nastavlja Watzl. "Ako to ovisi o pametnom izboru namirnica, tim bolje, jer svi moramo jesti." Radi se, dakle, o jednostavnoj prevenciji za kuhinjskim stolom.

Bioaktivne tvari što posebno djeluju na obrambeni sustav dobrim su dijelom već otkrivene. To su vitamini A, B6, C i E, te cink, selen, bakar, bjelančevine i sekundarne biljne tvari, kao što su beta karoten i likopen. Važne su i količina i vrsta masnoće koju jedemo.

Manje masnoće, više voća i povrća - bolji imunitet

Istraživanja su pokazala da s padom masnoće u prehrani raste snaga imuniteta i obratno. Watzl konkretizira preporuku: porcija sirovog povrća, porcija kuhanog povrća, salata te dvije porcije voća dnevno. Pritom se jedan od navedenih obroka može zamijeniti čašom prirodnog soka. Želite li učiniti još više, u jelovnik uključite što više različitih vrsta povrća. Ovakav se jelovnik u SAD propagira već godinama, a zagovara ga Nacionalni institut za rak.

Nijemci su, pak, nedavno proveli opsežnu anketu o zdravoj prehrani te došli do sljedeće spoznaje: jedete li mnogo salata, voća i ribe, te pritom obuzdavate stres, obolijevate mnogo manje od drugih. Ako, pak, iste namirnice ne jedete nikad ili ih jedete vrlo rijetko, a pritom još pušite i živite stresno, često ćete biti žrtva prehlada, gripe ili herpesa.

Anketa je pokazala da samo 8,7 posto ispitanih svakodnevno jede salatu i samo 14,3 posto povrće, ali zato ih čak 33,9 posto svakodnevno jede meso i kobasice.

Imunološki sustav stvara obrambena antitijela

"Nedostatak pojedine tvari najbolje se očituje u broju i aktivnosti imunoloških stanica u krvi", kaže dr. Ranjit Chandra, imunolog sa njufaundlandskog sveučilišta u Kanadi. Za njega je imunološki sustav središnji organ tijela, što objašnjava zašto taj znanstvenik već 30 godina pokušava sastaviti idealan program prehrane. U borbi protiv stanica raka, virusa i bakterija, tijelo se svake minute služi milijunima novonastalih obrambenih stanica: T i B limfocita, stanica koje proizvode antitijela, prirodnih stanica-ubojica te stanica-izjelica. Ono luči bezbroj obrambenih tvari te proizvodi antitijela. Kako bi imunološki sustav uspješno izdržao taj neprestani biokemijski maraton, potreban mu je oslonac u tvarima koje dobivamo iz hrane.

Imunološke stanice sposobne su preusmjeriti milijune tzv. slobodnih radikala na uništavanje uzročnika bolesti što su prodrijeti u tijelo, no često to oružje pogreškom upotrebljavaju protiv samih sebe.

Antioksidansi i slobodni radikali

Agresivne molekule poput vodik-peroksida, superoksida ili dušik-oksida vrlo lako oštećuju njihove osjetljive stanične membrane. Kako bi se zaštitile od tzv. prijateljskih napada, imuno-

loške stanice razvile su lukavu strategiju. "Štite se od utjecaja vlastitog oružja," kaže Helmut Sies, ravnatelj Instituta za fiziološku kemiju na Heinrich-Heine Sveučilištu u Dusseldorfu. Antioksidansi hvataju slobodne radikale i koriste ih za zaštitu. "Sve je više vitamina, minerala, elemenata u tragovima i sekundarnih biljnih tvari koje imaju antioksidativna svojstva, odnosno neku vrstu biološke zaštite od rde," zadovoljno izjavljuje u svijetu priznati istraživač antioksidansa.

Rajčice i likopen

Tjelesne stanice masovno proizvode vlastite zaštitne tvari, a kako bi u tome uspjevale, potrebna im je kulinarska potpora. "Dajte mi kap krvi i reći ću vam jede li njen vlasnik dovoljno voća i povrća," s oduševljenjem priča istraživač Watzl. Karoten iz mrkve krvnom serumu daje zlatno-žutu boju, što je prvi pokazatelj. Podrobnija analiza krvi pokazuje koliko ima vitamina E i C, a antioksidativni status otkriva koliko se uspješno osoba štiti od slobodnih radikala. Nedavno je istraživanje definitivno potvrdilo dobrobit soka od rajčice: pokazalo se da on jača imunološki sustav više od mrkvinog soka ili špinata u prahu. Antioksidativni je status kod osoba koje su pile mnogo tog soka bio najbolji, a za to je najzaslužniji likopen, tvar što rajčici daje crvenu boju. Pritom treba obratiti posebnu pozornost na zanimljivo otkriće: čaša soka od rajčice sadrži do 30 miligrama likopena, dok 100 grama rajčice sadrži samo oko 3 miligrama. Organizam najbolje prerađuje umak od rajčice, za što postoje dva razloga: uništene biljne stanice otpuštaju likopen lakše nego svježa rajčica, a masnoća - žličica maslinova ulja - olakšava apsorpciju likopena u crijevu. Iz istog razloga, kuhana mrkva daje više karotena nego svježa.

Sposobnost rajčice da štiti od raka dokazao je prošle godine harvardski znanstvenik dr. Edward Giovannucci. Analizirao je 72 istraživanja te otkrio da što je veća razina likopena u krvi, to je manja opasnost od raka crijeva, prostate, dojke i gušterače. Karotenoidi lutein i zeaksantin iz špinata, brokule, rajčice, mrkve i naranče štite od raka debelog crijeva. Beta karoten također štiti od raka. Ipak, korist od karotenskih pilula još se ispituje, pa liječnici nisu spremni preporučiti visoke doze te tvari kao zaštitu od zloćudnih stanica. No dobro je poznato da karoten uspješno štiti od štetnih UVA zraka, koje u koži povećavaju razinu agresivne vrste molekula kisika. "25 miligrama prirodnog beta karotena dnevno, tijekom 12 tjedana, opskrbljuju kožu vlastitim zaštitnim faktorom jačine 2 do 3," nedavno su otkrili biokemičar Sies i dermatolog Tronnier sa Sveučilišta Witten-Herdecke.

Flavonoidi, antocijani i polifenoli

"Sekundarne biljne tvari s razlogom su u središtu istraživačkog zanimanja," kaže Sies. U biljkama je otkriveno 4000 različitih flavonoida i 600 tvari koje im daju boju, od kojih je samo 14 u krvi. "Mnoge od njih nećemo još dugo moći posve ispitati jer se ne provodi dovoljno istraživanja," smatra Watzl. Na nedavnom sastanku europskih stručnjaka u Francuskoj razotkrivena je deprimirajuća činjenica: u staničnim kulturama mogu se pokazati mnogi utjecaji na imunološke stanice, ali malo je istraživanja na pokusnim životinjama i ljudima da bi se oni mogli dokazati.

Antocijani iz crvenog grožđa, bobica i crvenog zelja, primjerice, u staničnim kulturama izazivaju obrambene reakcije, ali u istraživanju na životinjama nisu se iskazali. Malo se zna i o djelovanju kvercetina, flavonoida iz čaja, soka od povrća, crvenog vina i luka. S druge strane, polifenol iz kakaa, čokolade i crvenog vina pruža pouzdanu zaštitu od bolesti srca i krvožilnog sustava - njegova sposobnost zaštite od slobodnih radikala može se demonstrirati bez većih problema u dobro opremljenom laboratoriju.

Dr. Darko Desaty

(Izvor: Časopis Doktor u kući, br. 29, 2000.)

Nastavak u idućem broju "Hrvatske Iskre"

Veselo je i bučno bilo na ovom pikniku, pjevala je Eleonora sa svojom grupom. I ove je subote padala kiša, no moji izvijestitelji mi govore, 'plesalo se uz dobru glazbu duboko u noć', poslije 11 sati, kad su oni napuštali zemljište piknika. Gosti iz Clevelanda su otišli oko 11 sati - a domaćini su nastavili sa zabavom.

Slike s tog piknika dobili smo u zadnji čas - točno pred odlazak HRVATSKE ISKRE u tisak, pa se zato slike ne nalaze ovdje, među tekstom, već na drugim stranicama. Hvala prijateljima na izvješću, a sve članove iz "Istra-Učka" pozdravljamo i čestitamo na dobro organiziranom pikniku, i na lijepom ugošćavanju gostiju iz Clevelanda.(VK)

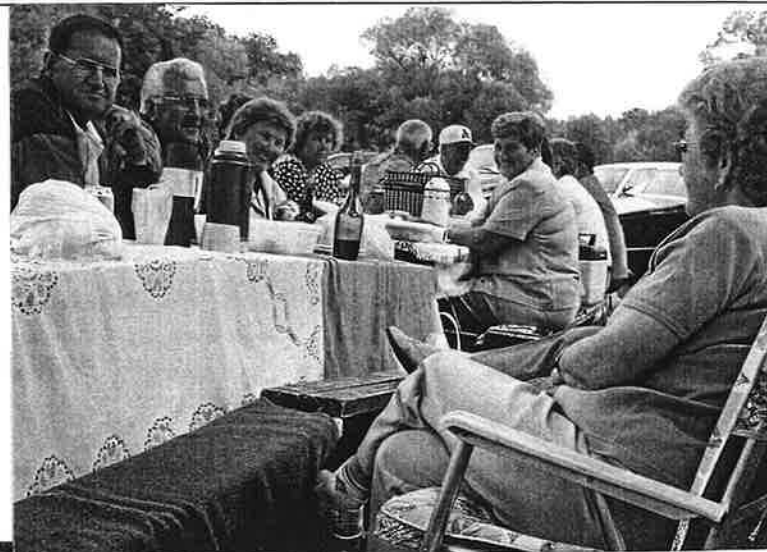
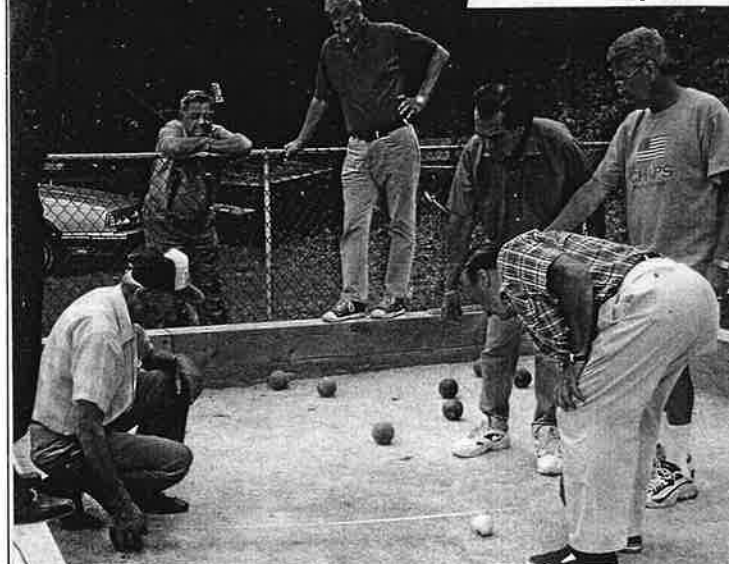
Župni park "Father Kamber" Piknik upravitelja parka gosp. Krijana i njegove obitelji

Za jednim stolom u župnom parku za vrijeme piknika upravitelja parka

U nedjelju 27. kolovoza održan je tradicionalni piknik upravitelja Župnog parka "Father Kamber" gosp. Milana Krijana. Stigla sam u park oko 1 sat popodne, baš na početak sv. mise. Park je bio prepun automobila i ljudi, no stalno su stizali novi gosti. Kako mi je rekao gosp. Krijan, pripremljeno je 32 odojka i janjaca i sve je bilo prodano već do 1 sat popodne, nešto kasnije mogli ste kupiti i specijalitet, kuhanu janjetinu, za koji u mom želucu više zaista nije bilo mjesta. Mi smo, naime, uspjeli dobiti nešto izvrsno pečene janjetine i odojka, a da sam znala za ovu poslasticu, svakako bih ostavila bar malo mjesta.

Boćari u raspravi

Ovaj stol mi je rekao da sam izabrala "najbolji stol" za slikanje

Ovaj piknik je imao posebnu namjenu. Naime, svatko od nas radi svoj posao, neki vole taj posao, neki ne. Neki ga rade sa srcem, neki ne. Eto, gosp. Krijan i članovi njegove obitelji obavljaju svoj posao u Župnom parku "Father Kamber" sa srcem, ne žaleći truda da svatko tko dođe u park bude zadovoljan, i ode zadovoljan. Danas su posjetitelji parka svojim dolaskom u tako velikom broju, dali na znanje gosp. Krijanu i njegovoj obitelji kako cijene njihov trud. Posao, koji radi cijela njihova obitelj nije lak, no sigurna sam da su danas, ne samo zbog broja posjetitelja, već i zbog širokih osmjeha svih prisutnih dobili onu lijepu riječ, koja svakome treba tu i tamo.

Nakon ručka: vlč. Mladen Horvat i vlč. Josip Kos za stolom u župnom parku u razgovoru

Iako je u jutro bilo ružno vrijeme, popodne je zasjalo sunce. Boćari su boćali (jedino nisam primijetila niti jednu ženu na boćanju, tek same muškarce!!). Bilo je svega, od glasne glazbe, do hrvatskih ploča, licitara, raznih suvenira i puno, puno poznatih ljudi, puno poznatih lica... Tombola je bila izvučena kasnije popodne, čak je bila prisutna i gradonačelnica gđa. Hazel McCallion, koja je i sama dobila na tomboli bocu vina. Ona nije, po običaju došla praznih ruku, već je donijela par poklona za tombolu. Svirala je vesela glazba, posjetitelji su bili vrlo zadovoljni, i kako mi moji izvijestitelji govore, mnogi su ostali kasno u noć uživajući u današnjem pikniku.

Mojem društvu je bilo zaista lijepo, kao i svima drugima, koliko ja znam. Eto, neka naše zadovoljstvo bude najveća hvala gosp. Krijanu na ovom izvrsnom pikniku. Ova godina nije bila (vremenski) baš najbolja, no mislim da se je naša zajednica danas ipak pokušala odužiti gosp. Krijanu "za vsaku dobru riječ" i djelo. (VK)

Vijesti iz Toronta

Apel dobrim ljudima u našoj zajednici

Znam da nisam jedina koja, čitajući Areninu rubriku "S.O.S.", gdje se objavljuju apeli za pomoć ljudima u teškim situacijama, iskreno poželim pomoći. Nažalost, sama nisam u stanju uvijek se odazvati tim pozivima. Vjerujem da nas ima mnogo takvih i zato predlažem da osnujemo akciju koja bi se mogla zvati "Hrvati Kanade pomažu", ili "Croatian helpline". Za ostvarenje te akcije potrebno je da svaki od nas da samo JEDAN DOLAR na tjedan i taj bi se doprinos dodjelio nedjeljno za jedan od najpotrebnijih slučajeva iz "Arene".

Da se ne bi slučajno netko pitao koliko je ta akcija poštena i zaista namijenjena u gore navedenu svrhu, u svakom broju HRVATSKE ISKRE biti će objavljena kopija priznanice iz Banke.

Pridruživanjem ovoj akciji, obogatit ćete svoju dušu spoznajom da zbog vaše ljudskosti i velikodušnosti, barem jedno dijete neće morati poći gladno na spavanje, ili će neki mališan dobiti svoju školsku torbu i pribor za školu - i sve to samo za jedan dolar na tjedan.

Nazovite gđu. Mitrović (vlasnicu "Nature's Way Co. prirodnih lijekova") na (905) 846-3060.

Pomozimo zajedno onima kojima treba!

Čestitamo, čestitamo!

Na nedavno održanom karate prvenstvu Kanade u Vancouveru, torontske Hrvatice sestre Matijašić, Sanja, Silva i Sandra još jednom su potvrdile svoju vještinu i umijeće, i okitile se odličjima. Najuspješnija bila je i najmlađa, Sandra, koja je osvojila znatnu medalju i ujedno titulu Kanade, što je postao i svojevrsan rekord, jer joj je ovo treća uzastopna titula, a to još do danas nije uspjelo niti jednoj drugoj takmičarki. Sanja i Silva osvojile su treće mjesto i bronzane medalje.

Njihov učitelj, nekad i sam vrhunski karate borac, Zvonko Čelebija, koji se danas bavi i dijeljenjem pravde u ringu, na ovom prvenstvu proglašen je najboljim sucem godine u Kanadi.

Za najmlađu, Sandru Matijašić, nema odmora, jer je u listopadu čekaju novi izazovi, Svjetsko prvenstvo u Njemačkoj.

Martin Latinčić

Prijatelji tenisa!!!

Društvo bivših studenata i prijatelja hrvatskih sveučilišta (AMCA) organizira otvoreni teniski turnir u parovima za hrvatsko-kanadsku zajednicu 8. 9. i 10 rujna (September 8. 9. and 10.).

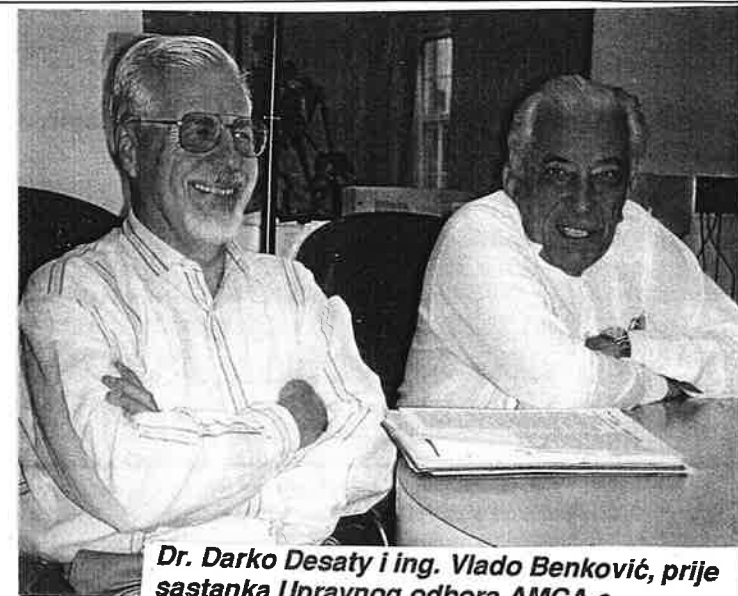
Turnir će se održati u Frank McKechnie Community Centre u Mississaugi. Početak turnira je u petak, 8.9. u 2:00PM odnosno 5:00PM.

Prijavite se sa Vašim partnerom/partnericom. U iznimnim slučajevima organizacioni odbor će pomoći u pronalaženju partnera.

Prijave preko email-a na adresu ndemarin@sprint.ca
Za usmene obavijesti kontaktirajte :

Ivica Puhalo 905 507-1389
Štef Gotal 905 238-5768
Nikola Demarin 416 487-9336

Organizacioni odbor AMCA

Dr. Darko Desaty i ing. Vlado Benković, prije sastanka Upravnog odbora AMCA-e

PROVALA

Prošli tjedan nepoznata osoba/osobe, provalila je u ckrvu Presvetog Trojstva u Oakvilleu. Ukradene su orgulje, (key board), kutijice s novcima za novine, (uključivši i novce za HRVATSKU ISKRU), kutiju za milostinju, kao i cijeli željezni stalak sa svijećama (kutijica za novce je dio stalker). Provalnik/provalnici je namjeravao uzeti i razglasni elektronski uređaj iz sakristije. Uspio je odkopčati žice, ali na sreću, nije imao "vremena" da i to uzme.

Biserka Milinković

DA LI ZNATE ?

Nemate kompjutor ili internet kod kuće ili na poslu? Rješenje? U knjižnicama imate besplatnu uporabu interneta a u HRDC (bivši Canada Employment Centre) možete koristiti kompjutore i internet za traženje poslova, pisanja i faksiranja ponuda za posao.

Trebate li informacije u vezi carine, poreza (income tax), staračke ili radne penzije, imigracije, zaposlenja u federalnim ministarstvima pogledajte na internetu - GOVERNMENT OF CANADA -

- Za imigracijska pitanja pogledajte na internetu - WWW.CLGC.CA

- Za informacije kao i kontakte u Hrvatskoj - počevši od Predsjednika Republike, političkih, društvenih, poslovnih ili vjerskih - koristite se također internetom.

UNITED WAY - Godišnja kampanja za United Way počinje za par tjedana. Da li ste razmišljali kome ćete dati svoj dolar i kome ćete time pomoći? Zašto ne biste dali svoj doprinos i hrvatskim registriranim agencijama, udruženjima, socijalnim ustanovama na ovim područjima? Želite li znati više o tome? Pričekajte! Više informacija o tome u idućem broju HRVATSKE ISKRE.

TRAŽITE LI POSAO ?

- Možda još uvijek nije kasno da se informirate i prijavite za rad za vrijeme gradskih izbora u studenome ove godine u vašim gradskim centrima.

- Popis stanovništva iduće godine! Raspitajte se već sada gdje i kako se možete prijaviti za taj posao. Nazovite ured svog predstavnika u Kanadskom Parlamentu (MP) ili preko interneta - Government of Canada - Census.

Biserka Milinković

Najnovije vijesti

Priredila: Valentina Krčmar

Uhićen podmetač požara kod Dubrovnika, privedeno dvoje osumnjičenih

DUBROVNIK/SPLIT, 28. kolovoza - Ante Kešina (57), iz mjesta Vit, pokraj Metkovića, priznao je istražiteljima da je podmetnuo požar koji je buknuo 27. kolovoza na predjelu Gaj. Istovremeno, priveden je i Branimir Dursun (25) iz Trebinja, državljanin BiH, u Istražni centar Županijskoga suda u Dubrovniku zbog osnovane sumnje da je izazvao požare. Naime, Dursun se tereti za požar što je 27. kolovoza izbio uz cestu Brgat-Ivanica, iznad mjesta Makoše u općini Župa dubrovačka. Nakon dojave građana o sumnjivom ponašanju vozača vozila "renault clio" 308-M-873, kojim je pošao u smjeru Ivanice, vozilo je zaustavljeno na graničnom prijelazu Brgat, a vozač je priveden u policijsku postaju.

Službenici PU splitsko-dalmatinske priveli su u ponedjeljak Jakova P. (48) iz Sinja istražnom sucu Županijskog suda u Splitu. Osumnjičen je da je u nedjelju kasno popodne plinskim upaljačem na više mjesta potpalio vatru u Voštanima, pokraj graničnog prijelaza Kamensko. Vatra se kasnije objedinila u požar. Nakon saslušanja sudac je Jakovu P. odredio pritvor.

Inače, Hrvatskom i dalje hara mnoštvo požara. U svim jadranskim, ali i drugim županijama vatrogasci se bore s vatretnom stihijom, izvijestio je u ponedjeljak ujutro Državni centar za obavješćivanje. "Grad Split u zakonskim okvirima učinio je sve da ne dođe do požara", rekao je u ponedjeljak splitski gradonačelnik I. Škarić na konferenciji za novinare posvećenoj požarima koji su od 15. kolovoza gotovo opustošili Splitsko-dalmatinsku županiju. Gradonačelnik je predložio da se u sanaciju požarišta uključi Ministarstvo poljoprivrede, a od države će zatražiti da se iz proračuna izdvoje interventna sredstva za nabavku vatrogasne opreme, prije svega kanadera "kojima se u Dalmaciji jedino efikasno mogu gasiti požari bez velike opasnosti po gasitelje".

"Dalmacija više ne izgleda kako je izgledala prije. U nekoliko dana izgorjelo je više nego u proteklih deset godina", rekao je Škarić podsjetivši kako su samo u jednom danu požari planuli na 23 mjesta, što opravdava sumnju u njihovo namjerno podmetanje. Parčina, zapovjednik vatrogasne postrojbe grada Splita, je upozorio da unatoč kišama koje se očekuju idućih dana opasnost od nastanka šumskih požara će potrajati sve dok se dugotrajnim vrućinama isušena vegetacija potpuno ne obnovi. Na području Splitsko-dalmatinske županije u ponedjeljak su bila aktivna požarišta u Dubokoj Dragi pokraj Muća, Zelovu i Hrvacama te u Blacima-Konjskom i Kaštelima. U trogirskom zaleđu vatra je lokalizirana. Očevidom provedenim u Segetu nedaleko od Trogira, utvrđeno je da je požar, koji je opustošio 7500 hektara u Segetu Gornjem, započeo na predjelu Gospin gaj. Tamo je na livadi pronađeno ložište. Nastala šteta, bez one na postrojenjima HEP-a i HT-a procijenjena je na četiri milijuna kuna. (Vjesnik)

Ostavke rektora i Upravnog vijeća Sveučilišta u Mostaru

MOSTAR, 28. kolovoza - Upravno vijeće i rektor Sveučilišta u Mostaru podnijeli su ostavke na dramatičnoj sjednici Upravnog vijeća, održanoj 28.8. u Mostaru. Sad je na Glavnom vijeću Hrvatske zajednice Herceg-Bosne da imenuje novo Upravno vijeće koje bi trebalo pokrenuti postupak izbora novog rektora i novih članova Senata mostarskog sveučilišta. (Vjesnik)

SAD daje još pet milijuna dolara za povratnike u BiH

SARAJEVO, 28. 8. - Vlada Sjedinjenih Država osigurat će još pet milijuna i stotinu tisuća dolara kako bi pomogla povratak pripadnika manjinskih etničkih skupina prijeratnim domovima u BiH. To je priopćeno iz ureda Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID) u Sarajevu.

Crkvenac predsjednik NO Croatia osiguranja

ZAGREB, 28. 8. - Novi Nadzorni odbor "Croatia osiguranja" koji je imenovan prošlog tjedan na Godišnjoj skupštini dioničara prvi je put zasjedao u ponedjeljak u novom sastavu. U Nadzorni odbor su ušli ministri gospodarstva i financija Goranko Fižulić i Mato Crkvenac, Janko Tintor, Sran Kliska, Duško Plečaš, Hrvoje Dusper i Krešimir Starčević. Za predsjednika tog nadzornog odbora imenovan je Mato Crkvenac. (Vjesnik)

Uhićen Dominik Ilijašević Como

KISELJAK/SARAJEVO, 28. 8. - Pripadnici MUP-a Federacije BiH danas su u Kiseljaku oko 11,30 sati uhitili Dominika Ilijaševića zvanog Como, bivšeg zapovjednika specijalne postrojbe "Maturice", koja je tijekom rata u BiH bila u sklopu kiseljačke brigade HVO-a "Ban Josip Jelačić". Ilijašević je predan istražnom sucu Županijskog suda u Zenici, koji je 9. 8. ove godine protiv njega podigao optužnicu za krivično djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, potvrđeno je u MUP-u Federacije BiH u Sarajevu.

Nadbiskup Bozanić na proslavi 25. Obljetnice hrvatske župe u San Joseu

SAN JOSE, 28. kolovoza - Predsjednik Hrvatske biskupske konferencije, zagrebački nadbiskup Josip Bozanić, započeo je svoj pastoralni pohod hrvatskim katolicima u USA posjetom San Joseu. U nedjelju, 27. kolovoza, nadbiskup Bozanić predvodio je svečano misno slavlje u hrvatskoj katoličkoj župi Uznesenja Marijina. Time je obilježena 25. Obljetnica te župe koju vodi o. Duje Boban, svećenik Franjevačke provincije iz Splita. Na misi zahvali za 25 godina postojanja župe, okupilo se mnoštvo hrvatskih vjernika iseljenika. Konelebriralo je više svećenika, među kojima su bili don Ive Mihovilović, dugogodišnji voditelj nekadašnje hrvatske katoličke misije u San Francisku.

Prenijevši na početku slavlja pozdrave hrvatskog episkopata, nadbiskup Bozanić se u propovijedi posebno osvrnuo na važnost obiteljskog života koji je pred mnogim izazovima. Pozvao je sve da u svojim obiteljima čuvaju molitvu, jer se obitelj čuva kad u svojoj sredini ima mjesta za Boga. Na kraju misnog slavlja, msgr. Bozanić uputio je četiri poruke. Djeci, koja su pred oltar donijela 25 ruža kao simbol 25. obljetnice župe, poručio je da su ona prave ruže koje stoje pred oltarom. Mlade je ohrabrio da u susretu s vršnjacima svjedoče o svojim hrvatskim korijenima. Roditeljima je poručio da svojoj djeci govore o prošlosti i tako ih učine sposobnijima za budućnost, a hrvatskim franjevcima je u ime hrvatskih biskupa zahvalio na pastoralnom služenju u tom dijelu svijeta. Na kraju je istaknuo da, ponosni na to što imamo svoju Hrvatsku, možemo s pouzdanjem gledati u budućnost. (Vjesnik)

HRVATSKI PAVILJON NA EXPO 2000

Hrvatski paviljon na Svjetskoj izložbi Expo 2000. u njemačkom gradu Hannoveru ovih će dana proslaviti ulazak petstotisućitog posjetitelja. Paviljon dnevno posjeti oko 7000 ljudi, a ukupan broj posjetitelja bio bi i veći da ulazak nije ograničen. Naime, određeni broj ljudi pušta se na projekciju svakih osam minuta u dvije grupe. Hrvatski paviljon ubraja se u najposjećenije. Među posjetiteljima, medijima i stručnjacima dobio je status jednog od najzanimljivijih i najoriginalnijih.

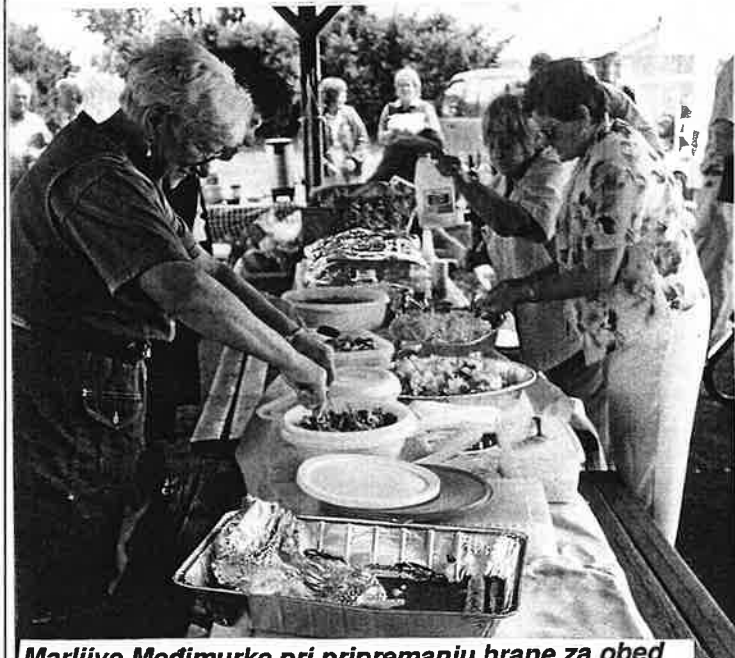
U svakom slučaju, nastup Hrvatske na EXPO 2000 bit će uspješan. Pred hrvatskim paviljonom ima sve više onih koji od pola do sat vremena čekaju da uđu u njega. To bi se moglo pozitivno odraziti i na posjet njemačkih turista Hrvatskoj ove i iduće godine. (Vjesnik)

Luka i kruha, dokle se ča skuha.... Tako govore Istrijani i prijatelji na pikniku upravitelja Župnog parka

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 65, 31. VIII. 2000.

Piknik Međimuraca

Marljive Međimurke pri pripremanju hrane za obed

U nedjelju 20. kolovoza u parku kraj Emerald jezera (vlasnik kampa je naš Međimurec), naši Međimurci (to jest "moji", jer i ja sam član tog društva) održali su svoj tradicionalni posljednji piknik ovog ljeta. Po običaju došlo je oko 90 ljudi, uglavnom članova i prijatelja, koji su se pridružili zajedničkom ručku u parku vlasnika Međimurca, gosp. Slavka Hasnaša.

Ja sam ovaj puta došla kao "članica", iako nisam ostala dugo, po običaju. Podijelila sam ručak sa članovima društva, koji je članstvo koštao \$20.00 po osobi, no u to je uključeno sve - i jelo i piće cijeli dan. Počeli su kranjskim kobasicama (iz Taste of Europe, koje su bile izvrsne), a za ručak služili su i odojka i janjetinu i piceka i salate i kolače i što još ne!! Ručak je bio zaista izvrstan, zahvaljujući raznim međimurskim i drugim kuharicama (međimurskim snehama), koje su pokazale svoje umijeće.

Međimurci: Kireta Vlado, Ružica Stanc, Franc Lajtman i Vlado Gavez na međimurskom pikniku

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 65, 31. VIII. 2000.

Nakon ručka imali su natjecanje u boćanju. Pobjednici prelaznog bokala bili su otac i sin Žganec, koji su u polufinalu igrali protiv tandema Lajtman/Oletić. Kažu mi da su oba para bila izvršna, no sreća je kao lopta, okrugla - pobijedili su tata i sin Žganec. Dok su neki boćali, neki su si još malo zagrizli dobru hranu, drugi dio Međimuraca si je popeval pod strehom poznate međimurske pjesme. Ženski dio obitelji Žganec, gđa. Žganec koja je inače Slavonka, predvodila je u pjevanju međimurskih popevki, pa su se čule "Mamice su štrukle pekli", "Međimurje moje malo" a druge, a negdje pri kraju i "Nejdeme dime, dime" - jer nikome se nije išlo doma! No kako mi govore, i druge lijepe hrvatske pjesme su se popevale cijelo to poslijepodne, ne samo međimurske! Zaista im je bilo jako dobro i veselo, tako mi govore. Pri mojem odlasku predsjednik društva, gosp. Ivan Lajtman i tajnik gosp. Đuro Plaćko su me zadržavali govoreći mi kak bum propustila lijepo popevanje Međimuraca! Prijatelji moji, žal mi je bilo, no kaj se tu more - življenje ide dalje!

Na ovaj piknik je došlo dosta gostiju - iz Windsora, iz Cambridgea, iz Winnipega, iz Zagreba, iz Međimurja - tak da se čula topla međimurska, ali i svaka druga riječ iz svakog kraja Lijepe naše cijelo vrijeme. Sjedila sam za stolom s rođenim Međimurcima, i z međimurskim snehama i zetima. Nemrem Vam povedati kak mi je bilo lijepo slušati lijepi međimurski govor cijelo vrijeme! Izgleda da su se opustili i nitko od njih, a bilo ih je od svuda iz Međimurja i nekih iz drugih djelova Hrvatske, nije govorio engleski, već čisti materinji jezik, pravi hrvatski u dijalektu. Upravo sam uživala u lijepom međimurskom, čistom govoru naših Slavonaca, štokavici jednog kordunaša - tako da sam i ja mogla govoriti moj lijepi "zagrebački" šatrovački dijalekt.

I na kraju, zamolili su me naši Međimurci nek pozdravim njihovog člana gosp. Franju Sršena, koji se ne osjeća baš najbolje ovih dana, pa tako u ime svih Međimuraca - gospon Sršen, ozdravite nam čim prije, jer gdo bu prodaval karte za jesenski banket?

Hvala vam, prijatelji Međimurci, na dobrom obedu, lijepom društvu, i vidimo se opet! (VK)

Piknik istarskog kluba "Istra - Učka"

Naši Istrijani su imali svoj tzv. Bartulja piknik 26. kolovoza na svom vlastitom zemljištu "Istrian gardens", koji se nalazi na Airport Rd., sjevernije od Hwy. 9. Ovaj piknik, prozvan po sv. Bartolu održava se 24. kolovoza u Žminju, Istri, a naši Istrijani se pridružuju veselju u domovini svojim tradicionalnim piknikom. Iako je put do tamo dosta dugačak, pozivam vas da posjetite "Istarske vrtove", jer ćete biti zapanjeni ljepotom toga kraja.

Ovaj puta zbog prezaposlenosti nisam imala prilike posjetiti naše Istrijane "pri veselju" na ovom pikniku, no moje "oči i uši" su bile na poslu. Zahvaljujući prijateljima saznala sam da su naše Istrijane posjetili njihovi prijatelji iz Clevelanda, čak jedan pun autobus, pa i nekoliko osobnih automobila, prepunih putnika, prijatelja i obitelji. Kažu mi kako su se opet sreli neki koji su bili ovih dana u Istri na susreta Istrijana kraj Pule, kao i neki koji se već dugo nisu viđali. Veselo je bilo na ovom pikniku, pričaju mi moji prijatelji Istrijani: "Ni kiša nas nije smetala!". Od hrane su imali svega "po puno": ražnjića, čevapčića, pečenih mladih prasaca (jer, ako niste znali, u Istri nema "odojaka" - oni "odojke" zovu "pečeni mladi prasci"), kobasice sa kapusom (ovo morate dobro izgovoriti: "kapuzom", jer tek onda je to ona naša prava hrvatska hrana: kobasice s kupusom!). Normalno, da je uz razne salate i priloge bilo i njoka! Kolača, kako mi govore moji izvjestitelji, bilo je mnogo, sve iz kuhinja članica "Istra-Učka", a posebno su mi spomenuli "cukeraničće", specijalitet Istrijana.

Događaji u zajednici

Đakovačka "Zvona" u Župnom parku "Father Kamber"

Đakovačka "Zvona" u Župnom parku

U subotu, 19. kolovoza ove godine u šest sati popodne održan je izvrstan koncert umjetnika iz Hrvatske, tamburaša orkestra đakovačkih "Zvona". Nažalost, premalo je posjetitelja iz naše zajednice prisustvovalo ovom odličnom koncertu, koji je mnoge podsjetio na našeg popularnog Kiću, što ponašanjem i glasom glavnog pjevača, što odličnom izvedbom dragih nam slavonskih pjesama.

Na ovom koncertu, u okruženju Župnog parka, našlo se je dosta obožavatelja ove vrste glazbe, no čak i da niste "oduševljeni" takvom glazbom, ponijele bi vas i pjesme i izvođači svojom svježinom, glasom i izborom pjesama. Koncert je otvorio gosp. Ladislav Meze, zatim je sve pozdravio izaslanik Hrvatske bratske zajednice gosp. Brigich, koji je pozvao orkestar đakovačka "Zvona" pred oduševljenu publiku, koja ih je već u samom ulasku nagradila pljeskom.

Obožavatelji Đakovačkih "Zvona": Bračni par Jošinski (prvi red), gosp. Jošt, gđa. Cvetnić, Katarina Jošt i gosp. Cvetnić (drugi red, s lijeva na desno), u Župnom parku

Ja sam, po običaju, ostala tek neko vrijeme, tako da sam o kraju koncerta razgovarala s prijateljima, koji su bili "uši i oči" HRVATSKE ISKRE, no mene je, kao i sve ostale, sam početak koncerta, riječi jedne od pjesama "...pozdravlja vas majka Hrvatica"... upravo oduševio. Redale su se vesele, neke čak i nepoznate pjesme ("Oguline, da Ti nije Kleka", "Stric Mata je...", "Sve je bilo ko u priči", "Kopa cura vinograd", "Moj je Dado puno radio", "Đakovo, Đakovo grade", a posebno je sve oduševio splet pjesama pod nazivom "S pjesmom u kolo", gdje su "Zvona" prošetala pjesmom od Dubrovnika do Slavonije, pa onda izvrsna Zrinka u pjesmi "Ružmarinka" - da nabrojim bar neke) no svaka od njih donijela je široke osmjehе u publici, po koju suzu, oduševljeni pljesak i ogromno zadovoljstvo svim prisutnima. Orkestar "Zvona" (njih 5-orica), pjevač Dario Barišić i mlada pjevačica Zrinka Posavac zaista su bili izvrsni, i hvala svakom tko je bio uključen u organiziranje ove vrijedne posjete.

Kako mi govore moje "oči i uši" hladno je bilo u Župnom parku, i čujem da su se mnogi gotovo smrznuli te večeri, no jednostavno nisu mogli ići doma, iako je koncert trajao sve do 9.30 navečer. Mnogi su se ugrijali plešući u kapelici, pred kapelicom, na travi - toliko je pjesma "Zvona" ponijela sve prisutne! Negdje poslije 9 sati, kad su izvođači i najavljivali da se približava kraj, izvedena je prekrasna verzija pjesme "Bože, čuvaj Hrvatsku", koja je sve digla na noge. No, Slavonci ne bi bili Slavonci kad ne bi završili sa "Bečarcem" koji je upravo oduševio publiku. "Zvona" su stvarno ushitila sve prisutne!

Maja Blažević, studentica ekonomije iz Požege, koja je u posjeti teti Dragici Radotić, rado su "pozirale" mojoj kameri

Kako čujem prvi koncert u našoj zajednici ova grupa je izvela na Veliku Gospu u ovom istom parku pred mnogobrojnim oduševljenim posjetiteljima, koji su ih dočekali s velikim ushićenjem. Možda bi razne udruge naše zajednice trebale razmisliti o češćim gostovanjima ovako kvalitetnih orkestara, jer očito je da ima ekonomske računice, a da o zadovoljstvu našeg pučanstva na tim koncertima i ne govorimo! (VK)

Vijesti na engleskom News in English

By: S. L. Butkovic

Visit to Pakistan

ZAGREB (HINA) - Croatian Economy Minister Goranko Fizulic, who is on a two-day official visit to Pakistan, met Pakistani President General Pervez Musharraf in Islamabad on Monday.

Senator DOLE in Sarajevo

SARAJEVO (HINA) - Chairman of the International Commission for Missing Persons in the region of the former Yugoslavia (ICMP), American Senator Bob Dole, opened in Sarajevo on Monday the Missing Persons Institute (MPI), a specialised institution whose aim will be to coordinate efforts in shedding light on the whereabouts of several dozen thousands of persons who went missing during the war in Bosnia-Herzegovina.

During a speech held before representatives of Bosnia-Herzegovina authorities, members of the diplomatic corps and associations of families of missing persons from the Podrinje area, Dole pledged that the international community would not cease supporting the process of shedding light on the whereabouts of more than 20,000 persons registered as missing even five years after the war in the country.

The process, Dole said, would not last 50 to 100 years as had been foreseen because through the engagement of the best experts and modern technology the identification of discovered remains will be fast and certain.

One of the most important projects for the MPI will be the identification of the remains of about 4,000 persons which were found during exhumations in eastern

Bosnia. Remains suspected of belonging to civilians from Srebrenica have been placed in special concrete warehouses near Tuzla.

Organisations involved in the discovery of missing persons have been issuing differing reports on the numbers of persons who went missing during the war in Bosnia-Herzegovina. The most pessimistic such reports speak of 30,000 missing people.

TERRORIST ACTS ?

ZAGREB (HINA) - In a letter he had forwarded to president Stjepan Mesic and Prime Minister Ivica Racan, the president of HDZ parliamentary deputies' club Vladimir Seks has called for an extraordinary parliament session to be convened in order to discuss the reasons, the aftermath and measures for the stopping of massive wildfires in Croatia.

He added that the latest statements by the Interior Minister Sime Lucin are pointing to such a need after the capture of a foreign national who is suspected of setting the fires deliberately, this amounting to a terrorist act.

German Chamber of Commerce opened in Zagreb

ZAGREB (HINA) - The head of a Foreign Ministry Department Zeljko Kupresak and the German Ambassador to Croatia Gebhardt Weiss have signed a protocol on the exchange of ratification documents on the Agreement on the promotion and mutual protection on investment.

Also, a German economy office has been opened in Zagreb with the president of the German Chamber of Commerce Hans Peter Stihl stressing the importance of the office's opening for future German investment in Croatia.

ELECTIONS IN BAKAR

BAKAR (HINA) - At Sunday's extraordinary elections for the seats in the Bakar city council, 10 out of a total of 20 seats had been won by the SDP and the HSLs coalition, while the HDZ had captured 4 seats, PGS, HNS and LS coalition three and HSS, HSP and the independent city slate have captured one seat each. ASH did not cross the election threshold of five percent.

Fires sweeping through Dubrovnik area

ZAGREB (HINA) - Dubrovnik-Neretva County Prefect Ivan Sprlje on Saturday declared the municipalities of Dubrovacko Primorje and Ston and the towns of Dubrovnik and Metkovic disaster areas because of devastating fires.

For five days, fire-fighters, special police, army troops and locals have been battling a blaze in the municipality of Dubrovacko Primorje. The fire is threatening several villages, the Croatian radio reported on Saturday evening.

Slano Mayor said a fire in that area had damaged a few houses last night. Two of them were burnt to the ground. The hotel "Osmine" was for some time encircled by the fire. Fortunately, the hotel was defended and no major damage was done to the building. The wood around it was burnt, however. Guests had to be evacuated, but subsequently they could return to the hotel.

Police advised drivers not to use the Dubrovnik-Split road as it was from time to time closed at sections near several fire sites.

Prevlaka for tourism ?

DUBROVNIK (HINA) - Croatian President Stipe Mesic on Saturday visited the municipality of Konavle in southernmost Croatia. Talking to border police officers, President Mesic said the problem of nearby peninsula of Prevlaka could best be settled by starting to use the peninsula for commercial purposes. Prevlaka could experience a "tourist boom".

POŽARI PRETVARAJU JUG HRVATSKE U VELIKU BUKTINJU

VRLIKA, 24.kolovoza — Već šesti dan zemlju i nebo nad Vrlikom spaja gusti oblak dima. Požari koji su još u petak buknuili od Otišića preko Podosoja i Potravlja prema Maovicama te iznad Cetine, obuhvativši Dinaru od dna do vrha prema Sutinama i područja iznad Ješevića, ni do četvrtka poslijepodne nisu ugašeni, a kako stvari stoje, vatra uskoro neće biti pod kontrolom.

Gotovo sa svih brda između Sinja i Vrlike kovitlaju se visoki oblaci dima. Najgore je bilo u noći između srijede i četvrtka kada je vatra zaprijetila kućama u Podosoju. Samo petnaest vatrogasaca s naprtnjačama koje je opskrbljivala cisterna koju su Vrličani dobili iz donacije, na vrlo teško pristupačnom terenu (inače, cijela logistika DVD-a "Vrlika") borilo se s vatrom gotovo do pred jutro.

- Bilo je pakleno, no srećom obližnja stabla se nisu stigla zapaliti. Gorjela je tek trava i šušanj.No,teško je ovo osiguravati. Taman misliš da je stalo, kad tamo opet dimi i gori. Makneš se sto metara dalje, a ono vatra na još dva mjesta - objašnjava nam vatrogasac Zvonko Markioli, kojega smo u društvu sa sinom Damirom i kolegom Ivanom Grabićem zatekli u predahu pred kućom koju su do prije nekoliko sati branili od požara.

Vatrogascima se pridružio načelnik Niko Rebić, koji je također svojski prionuo poslu.- Vrlika je nekako prepuštena sama sebi. Malo nas ima, a i sredstvima kojima raspoložemo ne možemo se pohvaliti. U našem proračunu imamo samo 120 tisuća kuna za rad Društva, a samo ovoga ljeta imali smo čak 40 intervencija-kazuje nam načelnik Rebić. - Trenutačno je najgore prema Otišiću, požar prijeti kućama. Poseban su problem i minirana područja. Već nekoliko dana odjekuju detonacije. Šuma na Svilaji, ta pluća Dalmacije, gori, a tamo čovjek uopće ne može prići. Čekamo kanadere, pišemo molbe, zovemo ministra Lučina, ali izgleda da nismo te sreće da i stignu uskoro jer gotovo čitava je Dalmacija u plamenu. Kanaderi se najprije upućuju u blizinu naseljenih mjesta.Sada najviše brinemo da se požar ne približi još više mjestu jer onda zaista ne znam što bismo.

I iz smjera zaseoka Totića pod Dinárom odjekuju detonacije. S vatre trenom stihijom na podnožju užarene planine obavijene dimom iznad Ješevića tek 15 lovaca u neravnopravnoj borbi s vatrom i vjetrom koji neprestano mijenja smjer.

— To se ne može gasiti — objašnjava Frane Božinović, predsjednik Lovačke udruge Vrlike. — Naša oprema tu ne može ništa. Jedino što nam je ostalo jest spriječiti širenje vatre prema gradu. Koliko ćemo još izdržati i hoćemo li uspjeti, a tko to zna?

Vrličani doista nemaju sreće. Baš kada smo napuštali požarište, saznajemo kako je pukla vodovodna cijev. Iz slavina voda curi na kapaljku. Vatrogasci do kojih strmim kozjim stazama ne može cisterna, prisiljeni su silaziti sve do ceste kako bi u tamošnjem naselju napunili brentaže. I opet natrag uz užasnu strminu. Gotovo Sizifov posao.

STIHIJA HARA PLANINSKIM OBRONCIMA

Sve bježi s Dinare

ŠIBENIK, 24.kolovoza — "Dinara je pretvorena u veliku buktinju. Već danima njezinim obroncima i gudurama hara vatrena stihija koju je jednostavno nemoguće obuzdati, a javnost nije upoznata s dramatičnim situacijama koje doživljavaju rijetki gasitelji civili spašavajući pastire i stada što u ovo doba godine borave u planini".Tim riječima obratio nam se Marko Gojević koji se, kako kaže, netom s požarišta vratio u rodne Glavaše, podinarsko selo što je od vatre obranjeno iznimnim naporima mještana.

— Zmiša dolac je potpuno izgorio, a u srijedu smo s tog dijela Dinare uspjeli izvući pastira i oko tri stotine ovaca. Stanje je katastrofalno. Ljudi golim rukama i granjem čuvaju planinske kolibe od plamena, presijecaju put vatrenom obruču i rade prokope.Strahujemo za ljude na Uničkim docima gdje je prema našim spoznajama na ljetnoj ispaši više od tisuću ovaca. Također i za Ruje, Dulen i Podove, poznate dinarske predjele, a inače poznate destinacije za obitavanje stoke za najvručih mjeseci, rekao je razočaran, kako je istaknuo, posvemašnjom neosjetljivošću općinskih čelnika Kijeve koji se nisu udostojili posjetiti gasitelje niti organizirati mještane u borbi protiv požara. Umjesto pridruživanja malobrojnima profesionalnim i dragovoljnim vatrogascima iz obližnjeg Knina koje je Krizni stožer uputio na dinarsko požarište, Kijevljani, do-

znajemo, igraju karte u hiladovini i ispijaju gemište.

Indirektno nam to potvrđuje i Dražen Slavica, Šibensko-kninski županijski vatrogasni zapovjednik.

— Za razliku od članova DVD-a i profesionalnih jedinica, Hrvatske vojske, pripadnika specijalne policije Splita i Šibenika, MUP-a Šibensko-kninskog i zadarskog te članova Planinarskog društva Promina kojima zahvaljujem za iznimne, gotovo nadljudske napore u obuzdavanju vatre na Promini, pučanstvo je izuzevši rijetke, inertno i nezainteresirano za obranu dobara od vatre. Tako je i s dinarskim područjem gdje požar guta sve pred sobom — izričiti je Slavica.

U ranim poslijepodnevima satima, u četvrtak vatra je s vrha Dinare počela probijati put prema Kijevu. Za to vrijeme Glavašani su bili zaokupljeni obranom svog sela, a Uništani iz susjedne države i susjednog mjesta, sprječavanju prodora požara prema vlastitim okućnicima.

(Slobodna Dalmacija)

POD ŠIBANICOM IZGORJELO 60 HEKTARA ŠUME

Metković obranjen

METKOVIĆ, 24. kolovoz — Veliki požar koji već dva dana hara brdom Šibanica, nedaleko od Metkovića, stavljen je u četvrtak oko podne pod nadzor gasitelja. Izgorjelo je više od 60 hektara guste borove šume i makije, a vatra je nošena burom i maestralom povremeno ugrožavala park-šumu Predolac i sam grad Metković. U dva navrata u srijedu je u Metkoviću oglašena opasnost od požara, a znak je ponovljen i u četvrtak u 8.12 sati.

Vatru su gasili pripadnici metkovske postrojbe DVD-a, Civilna zaštita, ročni vojnici i vatrogasci iz Ploča, a u pomoć su im povremeno dolazili i helikopteri i kanaderi.

Požar je, podsjetimo, najprije buknuo u susjednoj Hercegovini da bi se zatim proširio na teritorij RH. Metkovski DVD pozvao je pučanstvo da pripomogne čuvanje opožarenih površina zbog mogućeg širenja vatre u noćnim satima. Vatrogasci su s građanima sjekli prosjeke kroz borovu šumu i tako zaustavljali vatru.(Slobodna Dalmacija)

Kod Slanoga pod nadzorom

SLANO/DUBROVNIK, 24. kolovoza — Veliki požar koji hara već tri dana hara iznad Slanoga u Dubrovačkom primorju, nešto iza podneva u četvrtak konačno je stavljen pod kontrolu. Cijelu prethodnu noć 150 vatrogasaca borilo se s vatretnom stihijom, koja je opustošila 1700 hektara borove i hrastove šume te maslinika.

Prema riječima županijskog vatrogasnog zapovjednika Miše Miloslavića, stanje na požarištu je zadovoljavajuće, no svi gasitelji i dalje su na terenu. Osim pripadnika dubrovačkih vatrogasaca, DVD-a s dubrovačkog područja i Hrvatske vojske iz Kupara, u gašenje vatrene stihije uključili su se i pripadnici specijalne policije iz Splita. Zaustavljanju vatre u četvrtak u jutro pridonio je i kanader. Znatno je bolje i stanje na području dubrovačkih sela Gromača, Kliševo i Ljubaš.

(Slobodna Dalmacija)

KONFERENCIJA ZA NOVINARE HRVATSKE VATROGASNE ZAJEDNICE:

Od početka godine više od 8300 požara

ZAGREB, 24. kolovoza — Od početka godine do 20. kolovoza u Hrvatskoj je zabilježeno 8312 požara,od čega je njih 7068 izazvano nehaajem i ljudskom nepažnjom.Usporedi li se taj podatak s prošlogodišnjih 5332 požara, koliko ih je bilo do 31. kolovoza,postaje jasnije kakve su štete ove godine nanijele katastrofalna suša i neočekivano visoke temperature, kazao je načelnik Hrvatske vatrogasne zajednice i pomoćnik glavnog vatrogasnog zapovjednika Željko Popović na konferenciji za novinare održanoj u četvrtak.

Na žalost,ova brojka nije konačna jer posljednjih nekoliko dana obalnim pojasmom bijesni još nekoliko desetaka razornih požara, a samo u Splitsko-dalmatinskoj županiji u četvrtak ujutro gorjelo je na 23 mjesta istodobno.

Nastavak na str. 11

Malo humora i raznih obavijesti

Donijela me roda!?
Mama,ovo ti je jedna
od boljih izjava....

A LAUGH - BEST MEDICINE

Two women sitting in the waiting room of a fertility clinic. One says to the other ..."I'm thinking of getting my eggs frozen, but just the whites - as I'm cutting back on cholesterol!"

Never stifle a laugh. It goes down and settles in your hips.

Quote.... "I joined a health club last year, spent about \$400. Haven't lost a pound. Apparently you have to show up."

Michael Pritchard quote...."*You don't stop laughing because you grow old, you grow old because you stop laughing!*"

Vaša pisma...

Cijenjena gđo. Krčmar,

15. kolovoz 2000.

Hvala Vam još jednom za brojeve HRVATSKE ISKRE. Prilažem ček za godišnju predplatu i za skromnu pomoć našoj "ISKRI" sa željom da nikad ne ugasne, već da se rasplamsa u jarki plamen sa puno žara.

S poštovanjem,

Alois First,Little Britain

Poštovana gđo. Valentina!

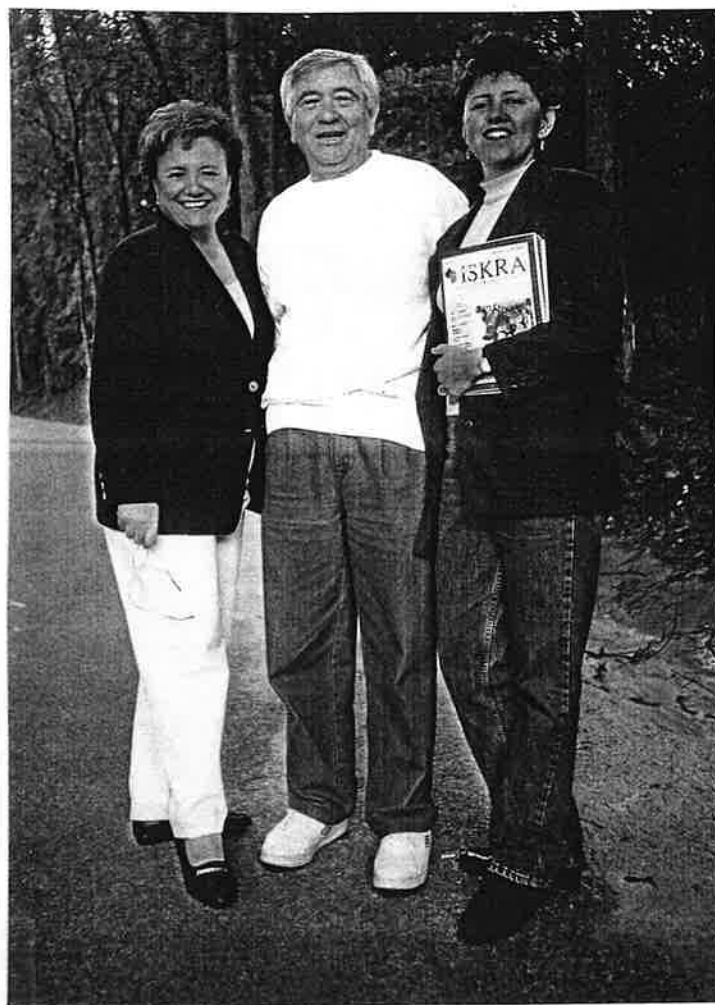
28. kolovoza,2000

.....Na svaki način, moja je nakana izraziti Vam mišljenje nas nekoliko Hrvata koji već dugo godina živimo u Mendozi, i koji se znamo sastati svake subote u jutro na "čašicu" razgovora. Tako uz dobru kavicu, između ostalog, gledamo i čitamo HRVATSKU ISKRU. Vaš časopis nam izgleda svima jako dobar, naročito njegova nepristranost, objektivnost, i sve ono što čini da jedne novine ili časopis budu dobro primljeni. Ako bi trebali nešto zavijediti našim Hrvatima u Kanadi, onda bi to bila HRVATSKA ISKRA. Ali sada imamo mogućnost da brojevi koje ja primim mogu kružiti od jednoga do drugoga, što sa zanimanjem čitaju.

Molim Vas primite najsrdahnije pozdrave od naše skupine Hrvata koji se sastaju svake subote u jutro u jednom "kafiću" u centru, a isto tako i ponajviše s moje strane,

Mirko Brkljačić,
Mendoza,Argentina

Novi imail: iskra1@look.ca

Bračni par Marija i Andrija Kupec, s gđom. Mirom Hajsan, pri dočeku gostiju za koncert đakovačkih "Zvona"

PREPORUČAM

Nabavite i pročitajte knjige -

- **RALPH EPPERSON -"THE NEW WORLD ORDER"**

ili na hrvatskom **"NOVI SVJETSKI POREDAK"** pa ćete bolje razumjeti sadašnju svjetsku situaciju. Knjiga se može dobiti na engleskom a za hrvatski prijevod obratite se na Damira Borovčaka, ili na uredništvo HRVATSKE ISKRE.

- **F. W. ENGBAHL: 'STOLJEĆE RATA'**. Prikaz novog svjetskog poretka - neokolonijalno porobljavanje svijeta.

Biserka Milinković

SPIRITUAL CORNER / NEWS

Obogatite svoj vjerski život i uključite se u molitvene grupe, proučavanje Biblije ili nastojte se uključiti u duhovne obnove. Mjesec rujan obiluje programima:

- Župa Sv.Križa u Hamiltonu ima duhovnu obnovu,koju će voditi Vlač. Božidar Tota, od srijede 13. do petka 15.rujna 2000 sa završetkom svečane proslave u subotu koju predvodi hamiltonski biskup Tonos.

- St. Christopher's Church -1171 Clarkson Rd.N. Mississauga ima svečanu misu u petak, 29.rujna u 7:30 navečer predvođenu Fr. Joe MacDonaldom - tema "Passing Down The Blessing"

Biserka Milinković

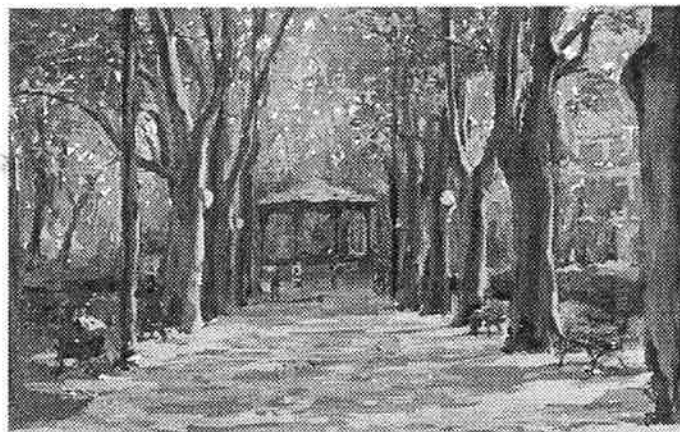
Izložba slika, portreta i krajolika

Naša zajednica u Torontu i Mississaugi ima dosta dobro organiziran društveni život, no u kulturnom životu zaista šepamo. Posebno sada, ujesen, počinju razne večere po raznim dvoranama ili klubovima, no o nekakvom kulturnom životu gotovo da nema ni govora. Nema nekih priredaba, izložbi ili organiziranih događanja za nas ovdje, gdje bi mogli vidjeti hrvatsku kulturu u bilo kojem vidu, ili nešto što bi moglo predstaviti našu zajednicu. Kanadi. Vrlo rijetko ćemo čuti kako je organizirana izložba nekog od naših slikara, ili umjetnika na bilo kojem polju, kojih mi, hvala Bogu, ovdje imamo zaista dovoljno.

Stoga me zaista veseli jedna posebna izložba koja će biti otvorena ovih dana. HRVATSKA ISKRA je već pisala o našem akademskom slikaru Iliji Vranešiću, našem Ilcu, ili kako su ga folkloristi zvali "Mr. V", slikaru Hrvatske, portretisti... Uz već tradicionalno slikanje kistom, gosp. Vranešić je jedini akademski slikar, koji vrlo uspješno slika i kompjutorom. Ovo nije njegova prva izložba, no ove radove koji će biti predstavljeni u Torontu, imati ćete priliku vidjeti prvi put. Ova izložba bit će poslastica za svakog iz naše zajednice, koji je imao ponosan na našu kulturu, na umijeće naših umjetnika i njihova dostignuća.

Gosp. Vranešić, vrlo aktivan član ove zajednice, vrlo je poznat i u kanadskom umjetničkom svijetu, što je za nas vrlo važno. Svojim slikama, koje su sve poznatije u kanadskom i svjetskom slikarstvu, on pronosi glas i tradiciju hrvatskih slikara, predstavljajući svojim slikama, između ostalog, drage nam

Pozivamo vas sve na izložbu...

Nakon tri samostalne izložbe prošle godine u Hrvatskoj, (dvije u Zagrebu i jedna u Puli) ovo je velika samostalna izložba u Torontu (Etobicoke) na kojoj će se predstaviti slikanje kompjutorom na tradicionalan način.

Prof. Branka Hlevnjak napisala je prošlog ljeta u svom prikazu za galeriju Ulrich u Zagrebu: "slikarski senzibilitet Ilije Vranešića, koji ne odbacuje stvarnost, već naprotiv, transformira je u mjeri "autorskog prisvajanja", odlično se snašao u novom sredstvu. Majstor portreta koji je upio znanje od svoga velikog učitelja Ljube Babića, dobro zna kako rasporediti masu i svjetlo u kompoziciji portreta da bi stvorio željeni učinak." - I dalje nastavlja: "u lepršavim i razigranim kompozicijama zagrebačkih ulica osvaja nas autor svojom slikarskom lirikom".

Ilija Vranešić odrastao je u Zagrebu. Diplomirao je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu i nastavio studij kod prof. Ljube Babića. Nakon dolaska u Kanadu diplomirao je povijest umjetnosti na University of Toronto. Radio je kao

Inge i Ilija Vranešić, pred portretima koji će biti izloženi u Torontu na izložbi slika

dijelove Lijepe naše. Pozivam vas sve da u svoje kalendare upišete dane ove izložbe: **- 26. rujna do 15. listopada 2000. Art Gallery, Neilson Park Creative Centre, 56 Neilson Drive, Etobicoke -**. Propustite li ovu izvanrednu izložbu, propustiti ćete jedan od najvažnijih događaja naše zajednice ove jeseni. Uz vašu podršku našem slikaru gosp. Iliji Vranešiću, vaš posjet označit će i nešto drugo - Vaš ponos na ono što slike gosp. Vranešića predstavljaju, a to su uglavnom ljudi naše zajednice, ili mjesta Hrvatske koja nam toliko mnogo znače. Svakako dodite na ovu izložbu.

Valentina

IZLOŽBA SLIKA PORTRETA I KRAJOLIKA

akademskog slikara Ilije (Eli) Vranešića,
ili kako ga folkloristi zovu "Mr. V", a neki "Ilac".

**od 26. rujna do 15. listopada 2000. godine u
Art Gallery, Neilson Park Creative Centre**

56 Neilson Drive, Etobicoke
(sjeverno od Dundas Street, prva ulica i svjetlo
zapadno od 427 autoputa)

od ponedjeljka do subote od 10 do 16 sati
nedjeljom od 12 do 16 sati
a utorkom na večer od 19:30 do 21:30 sati

umjetnički direktor svjetskog konglomerata W.R. Grace, Cryovac Division za Kanadu. Od 1978.- 1990. predaje kao izvanredni profesor predmete Studijske metode i Tiskarski principi na Humber College of Applied Arts and Technology u Torontu.

Slika portrete, krajolike, aktove, a radovi su mu u mnogim zbirkama.

Izložba portreta i pejzaža Ilije Vranešića slikanih kompjutorom predstavlja uvid u metodologiju slikanja i dio rada autora u pronalaženju načina na koji bi se suvremene mogućnosti najbolje prilagodile tradicionalnom načinu slikanja. Elektronski kist, kompjuter sa slikarskim programom, ispisivanje trajnim bojama na platnu ili akvarel papiru "giclée" načinom, predstavljaju veliki korak u suvremenom slikarstvu.

Ako se možete uključiti u Internet naći ćete reprodukcije slika sa izložbe u galeriji zagrebačkog Fakulteta elektrotehnike i računarstva održanoj prošle jeseni na adresi:
www.fer.hr/exhibition/izlozba05

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE NA SJEDNICI O VATRENOJ KATASTROFI

Šime Lučin: Neki su požari podmetnuti

ZAGREB, 24. kolovoza - Ovogodišnja turistička sezona donijet će bolje fizičke nego financijske rezultate, a umjesto pretjerane procjene o 3,5 milijarde dolara prihoda, ipak je realnije govoriti o 3,2 milijarde, rekao je ministar financija Mate Crkvenac na prvoj sjednici Vlade nakon ljetne stanke, održanoj u četvrtak. Crkvenac je kazao kako dobra sezona nije nastala slučajno, "već je rezultat nove ekonomske politike i snažne potpore Vlade koja je sa 400 do 500 milijuna kuna izravno poduprla turističku aktivnost".

Zbog dobrih najava za posezonu, u ovoj se godini može očekivati 36 do 37 milijuna noćenja, što je za 35 do 40 posto više nego lani, odnosno 15 do 18 posto više nego najbolje postratne 1998. godine, rekla je Pave Župan-Rusković, ministrica turizma.

— Pogledamo li što smo ponudili turistima i po kojoj cijeni, na kraju smo dobro prošli — rekla je ministrica.

U prvih sedam mjeseci ove godine registrirano je 19,8 milijuna noćenja, što je za 47 posto više nego lani. Domaći su gosti ostvarili 2,6 milijuna noćenja, a strani turisti 17,2 milijuna. Njemački su turisti ostvarili 17,5 posto ukupnog prometa; Slovinci 16,9; Česi 13,5; Talijani 12,7 i Austrijanci 11,7 posto. Najveći porast, čak 113 posto, bilježi Dubrovačko-neretvanska županija, Šibensko-kninska bilježi za 94 posto više noćenja, a Splitsko-dalmatinska za 69 posto.

Ministar gospodarstva Goranko Fižulić ustvrdio je kako će se u turizam sliti najveći dio inozemnih ulaganja. Hrvatska, koja danas drži tri posto sredozemnog tržišta, mogla bi se popeti i do deset posto, rekao je Fižulić, izdvojivši kao negativnosti nedostatak radne snage u turizmu, trgovini i proizvodnji, prodaju na crno "svega, od karata za hidrogliser do ribe", te činjenicu da su u kolovozu dva državna praznika tijekom kojih gotovo ništa ne radi.

Vlada je prihvatila i izvješće o požarima, od kojih su 23 još uvijek aktivna, a kao posebno opasne za gospodarske resurse Šime Lučin, ministar unutarnjih poslova, izdvojio je njih šest: na Promini, u Erveniku, Metkoviću, Slanom, Rudopolju i u Kostreni.

Dr. IVO SANADER, PREDSJEDNIK HDZ-a:

Šest požara istovremeno nije slučajno

BAKAR / HRELJIN - Dok Hrvatska gori diljem Jadrana od Vlade i Ministarstva unutarnjih poslova tražimo da izvjestite javnost jesu li požari podmetnuti. Isključeno je da su se svi dogodili slučajno, rekao je predsjednik HDZ-a Ivo Sanader sinoć na predizbornoj skupi u Hreljinu i na konferenciji za novinare u Bakru.

- Splitsko-dalmatinski župan Branimir Lukšić s kojim sam razgovarao prije nekoliko sati, potvrdio mi je da su u tri navrata buknula čak šest požara istovremeno. Istina požari se događaju i u drugim mediteranskim zemljama, ali ovolik njihov broj u Hrvatskoj ne može biti slučajan - kazao je Sanader. (Večernji list)

SABORSKI ZASTUPNIK IVICA TAFRA POSLAO OTVORENO PISMO PREMIJERU RAČANU

Požari - klasičan terorizam?

SPLIT - Saborski zastupnik Ivica Tafra (HDZ) poslao je jučer otvoreno pismo premijeru Račanu, u kojem ističe da smo svjedoci katastrofalnih požara koji pustoše našom zemljom. Neki ih nazivaju elementarnim nepogodama, što bi značilo da su prouzročeni prirodnim pojavama. Međutim, piše Tafra, većina građana misli da nije tako i da se sve ne događa slučajno, nego da je to klasičan terorizam.

Kao zastupnika u Hrvatskom državnom saboru Tafra zanima: zbog čega se ne objave pravi uzroci požara i ne poduzmu mjere za otkrivanje i sprečavanje počinitelja. (Večernji list)

HRVATSKA ISKRA
Vaše zadovoljstvo

— Ima naznaka i o podmetanju požara. Situacija nije tako kritična iako u novinama piše kako gore kuće, jer za sada su izgorjela četiri stambena objekta i desetak pojata — rekao je Lučin, napomenuvši da su ljudi i oprema maksimalno iscrpljeni, a očekuje se još sedam dana bez kiše.

— Do kraja godine moramo odlučiti hoćemo li ostati na postojećoj koncepciji vatrogastva, a jedna od alternativa je i civilna zaštita, što bi bio veliki iskorak — zauzeo se Lučin.

U prva tri kolovoska tjedna nastalo je 936 požara, od toga 211 na objektima, i u tom je razdoblju podneseno 80 prijava. Izbila su i 62 šumska požara, s ukupnom štetom od 26 milijuna kuna. Premijer Ivica Račan je rekao da "na sreću, štete od požara nisu u razmjeru s ekstremno visokim temperaturama, zahvaljujući boljoj organiziranosti i zalaganju ljudi na terenu".

— Ne treba pretjerivati s razmjerima katastrofe i plašiti potencijalne turiste jer drugdje na Sredozemlju situacija je i gora — rekao je Račan. Ministar Crkvenac je zahtijevao da Vlada aktivira saborsko Povjerenstvo za elementarne nepogode, ne samo zbog požara već i zbog suša.

Rutinska rasprava o dopunama Zakona o prekršajima izazvala je pravu buru, nakon što su članovi Vlade doznali kako je, zbog isteka dvogodišnjeg roka, nastupila zastara za optuženike za propast pojedinih banaka poput Glumine i Dubrovačke.

— To je dobra poruka bankarima da ne moraju brinuti — cinično je primijetio Slavko Linić, potpredsjednik Vlade, i zauzeo se za ukidanje zakonske odredbe o zastari.

- Nešto tako skandalozno ne smije se ponoviti, jer će postati trajna uputa za slično lopovsko ponašanje - bijesno je dodao premijer Račan, a ministar Crkvenac je izjavio kako se ne može pomiriti s činjenicom da za propast pojedinih banaka nitko neće odgovarati.

Vlada je prihvatila odluku o produženju roka za naplatu izvoza robe i usluga s 90 na 150 dana, čime će, naglašeno je, izvoznici moći slobodnije raspolagati devizama. Nije prihvaćena uredba o stjecanju prava na dječji doplatk, za što bi država ubuduće trebala izdvajati dvije milijarde umjesto dosadašnjih 800 milijuna kuna. (Slobodna Dalmacija)

POŽARI I JUČER HARALI

DUBROVNIK, 28. kolovoza - Izgorjele su dvije trećine svjetski vrijednoga i poznatoga Botaničkog vrta u Trstenome, kao i stari perivoj. Spašen je samo renesansni dio Arboretuma iz XV. stoljeća. Požar pokraj Arboretuma pod kontrolom je od 11 sati, kazao nam je pomoćnik glavnoga vatrogasnog zapovjednika RH Mladen Vinković. Jučer poslijepodne policija je, nakon dojave građana, na graničnom prijelazu Brgradu uhitila državljana BiH iz Trebinja pod sumnjom da je podmetnuo požar. Kriminalistička obrada je u tijeku.

Jučer oko 17 sati buknula su i dva nova požara u blizini Dubrovnika - u Postranju u župi dubrovačkoj i u blizini Mokošice. U njihovu gašenje pomažu i dva kanadera. Vatre na Pelješcu približila se na samo nekoliko stotina metara od ponikavskih kuća, a pelješka je cesta zatvorena gotovo cijela od Stona do Orebića.

Oko 20 sati postalo je najkritičnije pet kilometara od Metkovića, uz cestu Vid - Prud. Neslužbeno doznajemo da je vatra buknula čak na tri mjesta i prijeti vodospremi iz koje se opskrbljuje područje oko Neretve, Pelješca i Elafitskih otoka, odnosno 60.000 ljudi! Požar koji se od Muća prije nekoliko dana spustio prema Sinju "vratilo se" preko Plišivice i drugih brda. Na tijariškom području obranjeno je središte sela Tarabnika, ali izgorjela je jedna gospodarska kuća. Jučer su vatrogasci branili naselje Bradariće.

Na zadarskom području jučer je gorjelo između Miranje i Ceranja, ali vatra se srećom ne širi. Oko 17.40 izbio je i požar u Islamu Grčkom u kojem je izgorio automobil "golf", a jedan je "audi" nagoren. Vlasnici automobila su neoprezni lovci, koji su ih parkirali u blizini zgarišta.

Požar koji je jučer u 5.45 sati buknuo na predjelu Sv. Mikule u Bribiru do ranih je poslijepodnevni sati poharao 400 hektara šume. Vatra je zahvatila trokut Bribir - Selce - Novi Vinodolski, između Jadranske magistrale i lokalne ceste Bribir - Križišće, a zbog sjevernog vjetro prijetila je opasnost da prijeđe magistralu. Zbog požara je Jadranska magistrala bila zatvorena za promet od 8 do 10 sati, a poslije se vozilo jednim njezinim prometnim trakom.

(Večernji list)

PISMO PREDSEDNIKA KLUBA POVRATNIKA IZ ISELJENIŠTVA UPUĆENO NA REDAKCIJE SVIH MEDIJA U RH

Objava po odobrenju Kluba povratnika iz iseljenišтва

Poštovana gospodo urednice,

Klub hrvatskih povratnika iz iseljenišтва u svom trogodišnjem životu, a u sklopu okolnosti i uvjeta u kojima djeluje, postigao je značajne rezultate uvažavanja u društvenom i političkom životu RH. Iako je Klub isključivo institucija hrvatskih povratnika iz iseljenišтва u domovini, ipak smo na nagovor naših brojnih prijatelja i dojučerašnjih suradnika u svijetu, s tekstom u privitku odlučili predstaviti se Vašim dragim čitateljima, Hrvatima i Hrvatima izvan domovine. Nadamo se suradnji s Vama.

Vas gospodo urednice, Vaše suradnike i cijenjene čitatelja srdačno pozdravljaju Vaši prijatelji iz Lijepe naše.

Vlado Glavaš, predsjednik

KLUB HRVATSKIH POVRATNIKA IZ ISELJENIŠTVA

HR - 10000 ZAGREB, Trg Stjepana Radića br. 1

Tel. ++385 1 6151 393

DOMOVINSKI RAT POVRATNIKA

Prisilni Daytonski sporazum uvodi Republiku Hrvatsku u takozvani mir i umjesto uvođenja novih i stručnih snaga za izgradnju cjelokupnog suvereniteta, demokracije, boljeg i pravednog života u državnom vodstvu ostaju iste strukture. Predsjednika Tuđmana i ministra Šuška osvaja opaka bolest koja utječe na njihovo pravo liderstvo, što vješto koriste određene nedobronamjerne strukture u državi i hrvatski brod bez kormilara - umjesto luke guraju na otvorenu pučinu oceana. Iz dana u dan događale su se određene stvari koje za zdrav razum nisu bile slučajne. Posebno se to osjetilo u odnosu domovine i iseljenišтва. Silno izvandomovinsko ljudsko bogatstvo, u svakom pogledu, umjesto ugradnje u izgradnju Hrvatske, za te snage postaje kamen spoticanja i opasnost za onaj zaplotnjački plan podijeli i vladaj. Hrvatsko izvandomovinstvo ubrzo postaje samo deklarativna strategija za Hrvatsku. Brojni problemi hrvatskih povratnika na terenu; bilo da su vezani uz ulaganje, dozvole ili zajmove, zatvaranje Glumine banke... 'skuhani' su u kuhinjama tih istih krugova koji nisu željeli naprednu i civiliziranu Hrvatsku. Znali su oni dobro, ako se udruže ljubav, znanje, odlučnost i druga ljudska bogatstva Hrvata domovine i izvandomovinstva da bi Hrvatska ubrzo mogla postati zrcalo svijeta i da ne bi bila i mogla biti igračka. Zato su hrvatsko izvandomovinstvo i hrvatskih povratnici postali teret kojeg je trebalo nezamjetno odbaciti. U sredstvima priopćavanja sve se manje piše i govori o željama i problemima Hrvata u tuđini i povratnika, a sve više dolaze do izražaja pamfleti na račun onih Hrvata koji su godinama i desetljećima nosili teret hrvatskog društvenog i političkog života u svijetu. Zanimljivo je da ovu prljavštinu ponovo izvode oni isti novinari (ili produkti njihove škole) koju su u onim mračnim jugo vremenima Hrvata izvan domovine nazivali najodvratnijim imenima i blatili sve što je hrvatsko. Ovakvo pisanje i rad te mračne skupine na vrhu s pijunima do dna u javnosti su izveli jednu perfidnu igru da je i sam narod dolazio u sumnju i pitao se gdje je istina i što se to događa, a to je i bio cilj tih snaga. Naime, dovesti u sumnju domovine prema svom izvandomovinstvu, posebno kada se zna da u Hrvatskoj nema skoro niti jednog hrvatskog doma a da nema barem nekoga u tuđini.

INICIJATIVA ZA OKUPLJANJE

Većina Hrvata povratnika vidjela je i doživjela ovu stvarnost ali mali broj ih se sučeljavao s ovom podmuklom urotom. Ovdje se ponovo pokazala ona nakon smrti kralja Zvonimira: *Hrvati su dobri ratnici ali slabi čuvari svoje domaje*, jer oni koji bi trebali nositi ključeve gradnje i spasa brzo se razočaraju i bježe od odgovornosti, što drugima dobro dođe, rade svoj posao i mimo spavaju. Svaki susret dvoje ili više povratnika povlačio je za sobom žučljivu raspravu o stvarnom stanju i odnosu prema nama povratnicima, te izricao želje o potrebi poduzimanja određenih koraka. No kada bi došlo ono ključno pitanje - što i tko - obično je odgovor bio: zašto baš ja? I tako redom, dan za danom. Vidjevši da vrijeme izmiče i stanje postaje sve 'užarenije' početkom veljače 1997. Godine, sastala se u HMI-u skupina povratnika (Ante Babić i Marijan Bošnjak iz Australije, Ante Beljo iz Kanade, Alojzija i Marijan Buconjić i Vlado Glavaš iz SAD-a) da odvagnu situaciju i odluče što učiniti. Nakon višesatnog razgovora zaključeno je da će se ići na organiziranje povratnika, ali da prije konačnog izlaska u javnost treba izvršiti sve pripreme

Zagreb, 1.kolovoza 2000.

radnje kako nas spletkaroši ne bi preduhitrili. Pripreme radnje i potihio povezivanje povratnika trajalo je puna četiri mjeseca. Navedeni Inicijativni odbor na svojim čestim sastancima dobivao je nove ugledne povratnika u osobama: Ante Roso i Ivan Ćurak iz Francuske, Slavko Grubišić iz Švedske, Stipe Hrkač i Marin Sopta iz Kanade, Angelina Matanić i Anđelko Jakić iz New Yorka, Bože Vukušić i Josip Horvat iz Njemačke, Ante Domagoj Petrić i Ricardo Fudurić iz Argentine i Slavica Butković iz Australije.

UTEMELJEN KLUB

U Hotelu Dubrovnik (vlasništvo hrvatskih iseljenika iz SAD-a) 25. lipnja 1997. na prvom i vrlo uspješnom saboru utemeljen je Klub hrvatskih povratnika iz iseljenišтва, prihvaćeni svi pravni akti udruge (poslovnik o radu Kluba, Statut i Programska načela) i izabrana sva tijela Kluba, te zadovoljavajuće predstavljen hrvatskoj javnosti u domovini i svijetu. Glavni zadatci Kluba su: povezivanje i druženje hrvatskih povratnika, zaštita prava hrvatskih povratnika, poticanje zajedničke suradnje hrvatskih povratnika, širenje povjerenja između Hrvata povratnika i domicilnih Hrvata, poticanje programskog povratka izvandomovinskih Hrvata u Hrvatsku, prijenos kulturoloških i poslovnih veza iz inozemstva u Hrvatsku a po mogućnosti i kapitala, organizacije skupova kako bi se iskustva i načini razmišljanja stečeni na Zapadu koristili u promociji hrvatskog društva i gospodarstva, pomaganje povratnicima radi lakšeg adaptiranja i pri pronalaženju zaposlenja, povezivanje poslodavaca-povratnika i javno istupanje i branjenje teze o nerazdvojenosti domovine i izvandomovinstva. Članovi Kluba mogu biti samo oni Hrvati koji su do '90. godine najmanje četiri godine živjeli i radili u inozemstvu, što znači da izbjeglice i ratni bjegunci nemaju što tražiti u našim redovima.

RAD KLUBA

Sama ovakva najava značila je rat s određenim krugovima, čega smo bili svjesni i spremni čak i na najgore. Očekivali smo žestoke udarce i javne protunapade, što smo već osjećali još za vrijeme pripremnih radnji. No, umjesto javnih napada pravila se blokada u našim javnim istupima. Spletke su započele s uličnim pričama kako smo mi protiv države i o tome tko nam je dao pravo da javno prozivamo za nered i nerad. Istina je, da je naš navodni najveći grijeh bio što u našim srcima mržnja nije imala mjesta i što se naša ljubav za Hrvatsku dizala iznad svih privatnih i inih interesa. S najboljom namjerom pismeno, u osobnim kontaktima sve do predsjednika države i u javnim istupima upozoravali smo na pogreške i nezakonite radnje, usmjeravali, predlagali programe, nudili sebe i stručne Hrvate iz svijeta ali je sve to prešutno odbijano. Zahvaljujući našoj upomosti, brojni problemi povratnika su riješeni ili su probili zid šutnje i digli buru u javnosti. Preko noći postali smo uvažavajući faktor ali i neprijatelji birokratima i korupcionašima. Ti već prozvani krugovi dobro su znali što znači udruga poput naše s više stotina članova neupitnih Hrvata i koji znaju što hoće, pa zato nisu udovoljili našoj molbi da od Grada dobijemo prikladne prostorije i uđemo u državni proračun. Zahvaljujući razumijevanju gosp. Ante Belje Klub je imao na raspolaganju infrastrukturu Hrvatske matice iseljenika, ali skućeni prostor nije zadovoljio naše planove rada a ni skromna sredstva nisu omogućavala da idemo u

Zanimljivosti

MARATONAC POLOŽIO VIJENAC ZA POGINULE I UPALIO SVIJEĆU U ALJMAŠKOJ CRKVI

U sklopu priprema za preplivavanje kanala La Manche naš najbolji plivač, maratonac dr. Velimir Šušak, otplivao je prvi put revijalni maraton Osijek - Copacabana - Aljmaš u dužini 24 kilometra i tom sportskom gestom obilježio Dan domovinske zahvalnosti, jedan od najznačajnijih dana u novoj hrvatskoj povijesti. Istaknuti hrvatski daljinski plivač, specijalist fizikalne medicine i glavni liječnik plivačke reprezentacije poznat je po plivačkim pothvatima pri obilježavanju značajnih datuma iz naše novije povijesti, a uskoro, krajem rujna, namjerava postati i prvim Hrvatom koji je preplivao La Manche. Ovaj veliki sportaš podredio je svoj rad humanitarnim ciljevima, a životni mu je moto "Plivanjem protiv droge i alkohola".

Subotnji je plivački maraton počeo u 12 sati na obali Copacabane odakle je prvo krenuo brod "Dora" "Osijek Koteksa" s gostima, novinarima i pokroviteljima, a za njim i dr. Šušak, prethodno dobro psihički i fizički pripremljen. Nakon četiri sata plivanja u pratnji čamaca policije i Spasilačke službe DPA Mursa, dr. Šušak doplivao je u Aljmaš, gdje je sat vremena nakon svečanog dočeka koji su mu priredili Aljmašani i putnici s "Dore" položio vijenac pred Spomenik žrtava Domovinskog rata te upalio svijeću ispred crkve Gospe od utočišta.

Vidljivo umoran nakon 24 preplivanja kilometra, Šušak je ipak smogao snage te iznio dojmove o svom prvom maratону na ovom području i susretu sa zmijom. - Bez obzira na to što sam plivao nizvodno, u rijekama je, zbog manje specifične gustoće vode, mnogo teže plivati nego u moru. Negdje na pola puta imao sam neugodan susret sa zmijom koju su otjerali ljudi iz pratnje. Drava i Dunav malo su mutni, ali u usporedbi sa Savom, gdje se doista može naći svašta, prilično su čisti. Ipak, morate paziti da za vrijeme maratona ne popijete mnogo takve vode, rekao je Šušak. Upitan o načinima pripreme za plivački maraton, Šušak kaže kako sve svoje slobodno vrijeme provodi u plivanju, za razliku od svojih kolega koji rađe više sjede po kafićima.

Nakon ovogodišnjeg plivanja između Osijeka i Aljmaša, dr. Šušak iduće godine namjerava na ovim prostorima plivati maraton između Aljmaša i Vukovara, i to najvjerojatnije ponovno za Dan domovinske zahvalnosti. (*Glas Slavonije*)

U BOKI KOTORSKOJ OGLASILO SE PET ZVONA

U četvrtak, 24. kolovoza, točno u podne oglasila su se u središtu Boke kotorske zvona s katedrale svetog Tripuna. Zvona su izlivena u talijanskom gradu Vitorija Venetta, u radionici "Francesco de Polli". U istoj ljevaonici već je 1670. godine izrađeno jedno zvono i to kao zavjetno zvono nakon katastrofalnog potresa 1667. Četiri zvona su na katedrali svetog Tripuna bili sve do 1914, kada su ih austrijski vojnici s njezina dva zvonika skinuli da bi od njih izlili topove.

Veće od dva nova zvona teško 1500 kilograma dar je kotarske biskupije i na tom zvonu piše: "Obnovljenoj Katedrali na čast svetog Tripuna i bokeljskih svetaca - Kotarske biskupije prinos Godine Gospodnje 2000". Drugo zvono težine 1000 kilograma dar je biskupije splitske metropolije kojoj pripada Split, Dubrovnik, Hvar, Šibenik i Kotor. Na tom zvonu upisana je posveta: "Miloradom biskupije splitske Metropolije Boga slavim, mir i ljubav glasim - Gospodnje 2000. Sveti Dujam, Sveti Vlaho, Sveti Stjepan I, Sveti Vlaho, Sveti Jakov i Sveti Tripun".

Cjelokupni projekt obnove katedrale svetog Tripuna traje od 1979. kada je na sam Uskrs potres nanio velike štete u Crnoj Gori. Blagoslov kotorske prvostolnice biti će obavljen 2. prosinca ove godine, a događaju će nazočiti nadbiskup zagrebački i predsjednik Hrvatske biskupijske konferencije msgr. Josip Božanić. (*Hrvatski informativni centar Zadar*)

RADOVI NA IZGRADNJI MOSTA "DUBROVNIK" PRIMIČU SE KRAJU

Most "Dubrovnik", kojim će se premostiti rijeka Ombla, a put do Dubrovnika skratiti za 12 kilometara, poprima svoj konačni oblik. Danonoćni radovi primiču se kraju i trenutno se obavlja na pilonu "A" visokom 121 metar s dubrovačke strane. Kako je za Vjesnik kazao glavni nadzorni inženjer Hrvoje Macan, preostaje još 23 metra betonskih radova, kako bi se dostigla planirana visina pilona od 143 metra.

Do mjesta na koje radnici slažu posljednje tone armature prije betoniranja, s inženjerom Macanom uspjeli smo se dizalom postavljanim uz desnu nogu pilona, u kojem se zbog nagiba dobiva dojam kao da se okolica ruši. Nakon izlaza na platformu, uslijedio je uspon od još tridesetak metara drvenim ljestvama. Po dolasku na trenutačno najvišu građevinsku točku u Hrvatskoj dočekuje nas nevjerovatan pogled na Dubrovnik i čitavu okolicu.

"Betonski i armirano-betonski radovi 90 posto su dovršeni. Na zapadnoj strani završeni su temelji i stup te 72 metra glavno-ga nosača, na koji je još potrebno staviti asfaltni sloj, rubnjake i hodnike. Na istočnoj strani, nakon dovršenja temelja, pilon "A" dosegnuo je visinu od 121 metra. Završen je i dubrovački upornjak koji je vrlo bitna točka mosta, u kojoj se oslanja čitava zamišljena konstrukcija duga oko 300 metara", kazao nam je o tijeku radova inženjer Macan. Dodao je da su elementi spregnutoga čeličnoga nosača dijelom već završeni u Italiji. Prije njih u Dubrovnik će stići sprave, nakon čije će se montaže konstrukcija "lansirati", odnosno naguravati s jedne na drugu stranu rijeke. "Konstrukcija će se nakon sklapanja, koje će trajati oko mjesec i pol dana, nagurati s dubrovačkoga upornjaka preko pilona "A" do 30 metara nad rijeku. Potom će se u jednome danu "lansirati" svih 110 metara, odnosno oko 500 tona čelične konstrukcije. Hidraulične sprave za naguravanje također mogu i kočiti konstrukciju, ako bi se slučajno dogodilo da ona uhvati krivu poziciju ili skrene", objašnjava inženjer Macan. Završne sekcije mosta od po 20 metara i teške oko 100 tona nakon toga će se dizati s velikoga pontona iz rijeke Omble uz pomoć dizalice. (*Vjesnik*)

Nature's Way je ime koje sa zahvalnošću izgovaraju mnogi kojima su naši ljekoviti čajevi, kapl i masti pomogli, a sada eto brinu i o vašoj ljepoti!

Ranije dugo najavljivana i željno očekivana krema za njegu lica od majčine dušice zalsta zaslužuje da je se zove čudotvornom, jer već nakon nekoliko dana bit ćete ugodno iznenađeni izgledom koji neće proći nezapaženo. Još imamo malu zalihu "free samples". Nazovite nas na (905) 846-3060.

RELIKVIJA ĆE UVELIČATI PROSLAVU

Relikvija sv. Stjepana iz Dominikanskog samostana u Dubrovniku prevezena je 15. 8. zrakoplovom u Mađarsku uz jake mjere osiguranja i u nazočnosti izaslanstva nadležnih ministarstava Mađarske i Hrvatske.

Naime, relikvija prvoga mađarskog kralja sv. Stjepana, koja je vlasništvo Dominikanskog samostana, posuđena je na godinu dana posredovanjem mađarskoga Nacionalnog muzeja u Budimpešti kako bi bila izložena na proslavama koje će se održati u povodu obilježavanja tisućite obljetnice Ugarskoga Kraljevstva. Takva odluka o posudbi donesena je većinom glasova na internom sastanku dubrovačkih dominikanaca koji stoljećima čuvaju tu relikviju u riznici Dominikanskog samostana uza stroge mjere osiguranja. Sastanak je bio sazvan nakon brojnih dojmova i medijskih napisa o trajnom povratku vrijedne relikvije u Mađarsku. Kako je istaknuo prior Dominikanskoga samostana fra Kristijan Dragan Raić, dubrovački dominikanci, koji više od 450 godina čuvaju tu relikviju, ne razmišljaju o njezinu trajnom povratku u Mađarsku, ističući kako samostan do sada nije primio nijednu službenu zamolbu za stalno prenošenje relikvije sv. Stjepana u Mađarsku. (*Večernji list*)

BUKOVAC NA IZLOŽBENOJ TURNEJI

Nakon Praga, Zagreba i Splita retrospektivna izložba Vlaha Bukovca, u organizaciji Moderne galerije iz Zagreba, otvorena je 23. 8. u Galeriji Franjevačkoga samostana u Širokome Brijegu. Otvarajući izložbu, njezin je autor Igor Zidić, ravnatelj Moderne galerije, naglasio da nije riječ o nekoj skraćenoj provincijalnoj varijanti izložbe. Stoga će i ovdje posjetitelji moći vidjeti sva ona djela koja su bila izložena u Pragu, Zagrebu i Splitu.

No, kao i već održane izložbe, koje su u pojedinim središtima pratila i neka druga, osnovnoj cjelini pridodana Bukovčeva djela, tako je i ovoj u Širokome Brijegu dodano desetak slika što nisu viđene u ostalim gradovima. Moglo bi se reći da je to osobitost te izložbene Bukovčeve turneje. No, jezgra izložbe uvijek je ostala ista. Tom retrospektivom daje se, naime, malo drugačiji pogled na Bukovca. Retrospektiva je očišćena od njegovih povijesnih kompozicija i portreta, a odabrana su samo ponajbolja djela, koja ga pokazuju ne samo kao izvanredna kolorista, već i kao slikara moderne koji je ostvario i začudna simbolička djela. Tako je reprezentativni odabir djela Vlahu Bukovca, koji ga pokazuje u punom svjetlu, primjeren za prezentaciju toga hrvatskog velikana kista s prijelaza 19. u 20. stoljeće i u drugim europskim umjetničkim središtima. (*Vjesnik*)

CENTAR RANOG KRŠĆANSTVA

Arheološki muzej u Splitu, osnovan 22. 8. 1820. dekretom austro-ugarskih vlasti, skromno je u Splitu i Solinu obilježio 180 godina postojanja. Riječ je o najstarijem muzeju u Hrvatskoj i jednom od najstarijih u Europi, o kulturno-povijesnoj ustanovi sa zavidnim brojem eksponata koji potječu od 1000. godine prije Krista, s predmetima i fragmentima keramike iz Narone u Vidu kod Metkovića, viškim helenističkim artefaktima iz 3. st. pr. Kr. te antičkim, rimskim i ranokršćanskim spomenicima po kojima je uz Rim u svijetu najbogatiji i najpoznatiji. Tamo se nalaze i nacionalno najvažniji izlozak, natpis s imenom kneza Trpimira, zavidna knjižnica, numizmatička zbirka, staklo, zlato, mramor i kamen, stari nekoliko tisućljeća. *Hrvatski Pompeji*, kako Salonu nazivaju mnogi stručnjaci, nisu još dobili zasluženno mjesto u znanstvenim i gospodarstvenim interesima države... (*Večernji*)

Premijera "Dunda Maroja"

Uprizorenje Držićeve komedije "Dundo Maroje" u Ribarnici, na dubrovačkoj Peskariji, publika je odlično prihvatila. Najveći i zaslužni pljesak prepunog gledališta dobio je Predrag Vusović, koji je odigrao Pometa. Pod redateljskom palicom Ivica Kunčevića, "moderni" Dundo Maroje, u kojem se ne pojavljuje lik kurtizane Laure, što je prije premijere izazvalo dvojne reakcije, ipak se pokazao dobrim izborom. I scenski prostor Ribarnice, gdje se "Dundo Maroje" igra prvi put, publika je također dobro prihvatila. "Dunda Maroja" odigrao je Krno Šarić, Negromanta Pero Kvrđić, Popivu Đorđe Kukuljica, Babu Milka Podrug - Kokotović, Mara Maro Martinović, a Petrunjelu Barbara Rocco.

O uprizorenju Držićeva "Dunda Maroja" ravnatelj kazališne kuće Petar Mišo Mihočević kazao je: - Mislim da je to što je "Dundo" ponovno s nama nakon pet godina velika stvar i u repertoarskom i u programskom dijelu Dubrovačkog ljetnog festivala. Grad je svojom velebnošću ponovno pokazao kako je Dubrovnik najljepša pozomica na svijetu, što je Kunčević izvrsno iskoristio - istaknuo je Mihočević. (*Večernji list*)

"POMET MARINA DRŽIĆA"

U nastavku popratnih festivalskih programa koji prate službene festivalske događaje 51. sezone, u Dubrovniku je predstavljena je nova knjiga Matka Sršena "Pomet Marina Držića". Radi se o rekonstrukciji Držićeve izgubljene komedije "Pomet", koju je veliki komediograf napisao prije "Dunda Maroja". Knjigu je objavila nakladnička kuća "Jesenski i Turk" iz Zagreba. Sršenova "Pometa" u vrtnom prostoru Tovjerne "Sezame" predstavili su Slobodan P. Novak i Tonko Maroević. Prema nekim informacijama, postoje veliki izgledi uprizorenja Sršenova "Pometa Marina Držića" u Dubrovniku ili na sceni Kazališta Marina Držića, odnosno u sklopu dramskog programa 52. dubrovačkoga ljetnog festivala. (*Vjesnik*)

ISTRAŽIVANJA ĆE SE NASTAVITI!

Arheolosko nalazište starorimske nekropole na području dojogradskog trga u Osijeku dočekalo je svoju znanstvenu prezentaciju nakon dvanaest godina objavljivanjem knjige "Sjeveroistočna nekropola rimske Murse" autorice Hermine Goericke - Lukić. Kao voditelj arheoloških iskanja na tome području još od dana otkrivanja prvoga nalaza, ona je svoj istraživački dnevnik pretočila u stručni prikaz starorimskoga groblja na ovome području. (*Glas Slavonije*)

"MARŠAL" PUTUJE PO SVIJETU!

Nakon osvajanja nagrada na svjetskim festivalima u Berlinu (Nagrada Wolfgang Staudte) i Karlovym Varyma (nagrada za režiju), film "Maršal" Vinka Brešana trijumfirao je i na nacionalnom festivalu u Puli, gdje je osvojio pet Zlatnih arena, uključujući i onu Veliku za film u cjelini, te nagradu publike Zlatna vrata Pule. Kako smo čuli od Vinka Brešana, njegov film upravo kreće na drugu rundu svoga pohoda po svjetskim festivalima. Sljede filmske smotre u Edinburghu i Montrealu, a zatim novi festival "Film by the Sea" u Nizozemskoj, te Varšava, Montpellier, Vancouver, Valencia, Bratislava, Bitola, Rio de Janeiro, Pusan u Južnoj Koreji... (*Vjesnik*)

ZADNJA VIJEST: *Branka Somen, filmska kritičarka Vjesnika pozvana je da bude član žirija Međunarodnog udruženje filmskih kritičara na 25. jubilarom Međunarodnom filmskom festivalu u Torontu, koji će trajati od 7. do 18. rujna.*

iznajmljeni prostor. Sredstva dobivena članarinama i ona što smo ih zadržavali na našim večerama i piknicima nisu bila dostatna za naše programe, posebno za sve stručne okrugle stolove, a takvih je bilo više. Zahvaljujući isključivo dragovoljnom radu svih članova Upravnog odbora nekako smo vezivali kraj s krajem. Radi potrebe na terenu i raštrkanosti naših povratnika po cijeloj Hrvatskoj i Herceg-Bosni utemeljeni su područni klubovi za Istarsku i Zadarsku županiju, samostalni Klub hrvatskih povratnika iz iseljeništa BiH, a u planu je pokretanje područnih klubova za Splitsko-dalmatinsku i Međimursku županiju. Iz izloženog, površnim čitanjem, neki će zaključiti da su sve naše strijele bile upućene radu HDZ-ove vlasti, što ne odgovara istini. Tijekom deset godina puno je dobra učinjeno što se ne smije prešutjeti, ali moramo priznati da je bilo i kriminalnih radnji, a i loših poteza određenih krugova. S takvima se nikada ne možemo poistovjetiti a niti im dati potporu. Bili smo i ostali protivnici neodgovornog i sumnjivog rada kao i poigravanja s hrvatskim izvandomovinstvom, ukidanjem Ministarstva povratka i useljeništa itd. Dapače, bili smo za daleko ozbiljniji rad s Hrvatima u tuđini, za reorganizaciju Ministarstva povratka i useljeništa, za izradu i primjenu Nacionalnog programa za iseljeništo i povratak, bez čega je sve ostalo samo farsa. I danas smo žalosni što smo bili u pravu, zar ne?

ŠTO SADA ?

Kao što smo bili kritični prema onoj tako ćemo i od ove vlasti tražiti jasno i glasno izjašnjavanje svojih stavova prema hrvatskom izvandomovinstvu i povratku. Upravo iz tih razloga 27. lipnja 2000. Klub je u Zagrebu priredio Okrugli stol pod naslovom TREBA LI DOMOVINI HRVATSKO IZVANDOMOVINSTVO s predstavnicima izvršne i zakonodavne vlasti, političkih stranaka, instituta i drugih uglednika iz domovine i svijeta, uz nazočnost sredstava priopćavanja. Treba li Hrvatska

Iz Hrvatske matice iseljenika

Maruna vratio državi novac namijenjen HIC-u, jer ne želi "financirati privatnu tvrtku Ante Belje"

ZAGREB, 17. kolovoza - Novi ravnatelj Hrvatske matice iseljenika Boris Maruna, koji je tu dužnost preuzeo od Ante Belje, ovih je dana Ministarstvu financija vratio novac namijenjen Hrvatskom informativnom centru (HIC). Maruna je, naime, trebao "prebaciti" HIC-u sredstva dodijeljena iz državnoga proračuna, ali je to odbio, obrazloživši svoj postupak time da "ne želi financirati privatnu tvrtku Ante Belje". Dodao je i to da će, ako Ministarstvo financija taj novac ipak prebaci, podnijeti prijavu. Boris Maruna za Vjesnik ističe da je ta informacija apsolutno točna te pojašnjava da su ugovor između HIC-a i Matice iseljenika potpisali Ante Beljo kao ravnatelj Matice iseljenika i šefica računovodstva HIC-a Marija Šimić. "Po tom ugovoru, HIC ima samo pogodnosti i ne odgovara ni za što", ističe Maruna, dodajući da je jedina HIC-ova obveza, prema ugovoru, prenošenje određenog broja sati satelitske televizije za 5.000 ljudi u Kanadi. "Hrvatski narod plaća za HTV 50 kuna mjesečne pretplate. Mislim da je to dovoljno i da nije potrebno da se HIC duplira s HTV-om da bi 0,1 posto stanovništva moglo vidjeti neki program", naglašava Maruna. On tvrdi da HIC sedam godina nije plaćao ni režije niti stanarinu.

On također ističe da je Beljo, pak, potpisao ugovor između HIC-a i HTV-a kao upravitelj HIC-a. "Nedopustivo je da Beljo potpisuje ugovor između Matice i HIC-a kao ravnatelj Matice, a ugovor između HIC-a i HTV-a kao upravitelj HIC-a. On je, zapravo, potpisao ugovor sa samim sobom", tvrdi Maruna. "Beljo očito zahtijeva da hrvatski narod financira njegovu privatnu tvrtku", smatra Boris Maruna. Također, nastavlja, "vidio sam kod direktora HRT-a Mirka Galića da je Beljo za vrijeme dok je direktor televizije bio Ivica Vrkić dobio zajam od milijun i pol kuna od HRT-a", tvrdi Maruna i pita se otkad je to HRT postao novčarskom ustanovom. Maruna napominje i to da za sve te tvrdnje ima dokaze, jer "postoje relevantni dokumenti".

"Apsolutno stojim iza činjenice da sam vratio Ministarstvu financija novac namijenjen HIC-u, jer smatram da nemam pravo davati novac po-reznih obveznika bilo kojem privatnom poduzeću u Hrvatskoj", naglašava Maruna. Maruna istodobno odbija bilo kakve primisli o privatnoj netrepeljivosti između njega i Belje. "Od privatnoga u cijelom tom slučaju nema ni p, jer da ima, u Matici hrvatskih iseljenika ne bi radio Vlado Glavaš, voditelj Kluba povratnika, koji je uoči izbora 3. siječnja u

diplomatska predstavništva u hrvatskim zajednicama? Može li hrvatsko izvandomovinstvo pomoći Hrvatskoj i što ono očekuje od Hrvatske? Koliko je hrvatsko iseljeništo pomoglo domovini u zadnjih deset godina? Je li Hrvatska od useljeničke ponovo postala iseljenička država? Te teme su izazvale burnu reakciju i žučnu raspravu. Uvjereni smo i u pozitivne rezultate, a prvi je od tih da je Ministarstvo vanjskih poslova odustalo od plana ukidanja hrvatskih konzulata u hrvatskih zajednicama. Na ovom Okruglom stolu brojčama je dokazano da su Hrvati iz svijeta pomogli svojoj domovini od 1989. do 2000. oko 45 milijardi dolara, što su sredstva priopćavanja planski prešutjela. Na koncu dokazano je da je Hrvatska ponovo postala iseljenička država i da se brojni povratnici, razočarani, vraćaju odakle su i došli. Hoćemo li dignuti ruke i reći bitka za povratak je izgubljena? Hoćemo li reći da je naša dugogodišnja borba u emigraciji za slobodu Hrvatske bila uzaludna? Ne! Hrvatska je tu i ona je naša. Izgradnja je bolna i mukotrpna. Pokraj brojnih zapreka ne smijemo sebi dopustiti da nas netko odvrti od rodne grude. Mi se možemo ljutiti na one i ove ljude, na političke stranke ali ne smijemo zamrziti Hrvatsku. Ljudi i stranke su prolazni a izgubimo li slobodu pozdravimo se i s Hrvatskom za vječna vremena. U ovom procesu svi smo odgovorni, vi tamo i mi ovdje. Svi oni koji imaju mogućnosti za povratak vraćajte se i nastavite svoju pravednu borbu ovdje, a oni koji samo galame da bi prikrili svoje slabosti molimo ih da razmisle i pet puta prije negoli izgovore opake riječi. Klub hrvatskih povratnika iz iseljeništa bio je i ostat će rasadnik zdravih ideja a za buduću rad bit će potrebna i vaša suradnja i pomoć jer bez vas, ma koliko mi bili uporni, izgorjet ćemo od umora ili mogućeg neuspjeha. U izazovu vremena koje dolazi i nama u Klubu nalaze zadatak da se podvrgnemo reorganizaciji te svoj rad profesionalno i potpuno osamostalimo. U protivnome, vrijeme će nas pregaziti.

Vlado Glavaš

tjedniku Globusu izjavio da sam ja 'nitko i ništa među hrvatskom emigracijom'", kaže Maruna, pojašnjavajući da je Glavaš još, unatoč tome, zaposlen u Matici. "Kod mene nema ničeg privatnog niti ima ikakve netrepeljivosti prema Belji ili bilo kome drugome", pojašnjava Maruna te dodaje da je "Beljo toliko zapetljao stvar u Matici iseljenika da se ne zna gdje prestaje država, a počinje njegovo poduzeće HIC".

Govoreći o zategnutim odnosima Matice iseljenika i Hrvatskog svjetskog kongresa, krovne udruge iseljenika, te njihovih negativnih ocjena Maruninog postavljanja na čelo Matice, Maruna tvrdi da se predsjednik Kongresa Šimun Šito Ćorić "ne buni protiv mene, nego se buni protiv činjenice da će ostati bez izvora financiranja". "Hrvatski svjetski kongres u Zagrebu nije bio ništa drugo, nego manipulacija", tvrdi Boris Maruna. Podsjetimo, na konvenciji Hrvatskog svjetskog kongresa u srpnju rečeno je da je "postavljanje Marune na čelo Matice iseljenika udar na iseljeništo", a Ćorić je tom prilikom istaknuo da bi iseljenici trebali sami birati ljude koji će nadstranački prenositi njihove interese. "S druge strane, treba obnoviti sve prekinute veze između Matice iseljenika i Hrvatske bratske zajednice", kaže Maruna. "Hrvatska bratska zajednica najviša je institucionalizirana organizacija hrvatskog naroda izvan domovine", tvrdi Maruna, te dodaje da je to i veća zajednica od Crkve izvan domovine, koja funkcionira kroz župe i misije. "Hrvatska bratska zajednica funkcionira kao organizirana gospodarska ustanova i već je jako mnogo učinjeno da nam se odnosi poboljšaju", tvrdi Maruna.

On također naglašava da je u ponedjeljak, u posjeti Matici iseljenika, prvi put nakon sedam godina bio strani diplomat. "Riječ je o generalnom konzulu Čilea, zemlje u kojoj živi veliki broj Hrvata", kaže Maruna. Dodaie i to da je očito da i strani diplomati sada imaju dojam da je na čelu Matice iseljenika "čovjek s kojim se može razgovarati". "Očekujem još takvih susreta", tvrdi ravnatelj Matice iseljenika.

Na kraju, Boris Maruna se ograđuje od incidenta s djecom hrvatskih iseljenika, kojoj je, navodno, prije odlaska na radnu akciju na jednom hrvatskom otoku uzeo po 100 dolara depozita. "To nisam učinio ja, a čak je i Beljo izjavio da to nema veze sa mnom", tvrdi Maruna te objašnjava da su to učinili ljudi iz Task Forcea, koji su organizirali tu radnu akciju. "Djaci je taj novac uredno vraćen, jer se moralo spriječiti da ih, primjerice, netko odvede na neko drugo mjesto i da nestanu". (*Vjesnik*,

GOSPODARSTVO

ZAVRŠEN PLITVIČKI SKUP

MINISTAR FINANCIJA dr. MATO CRKVENAC ŠTEDIŠAMA PROPALIH BANAKA:

Osiguranu štednju isplatit ćemo do kraja godine

U rujnu bi trebao biti utvrđen način isplate osigurane štednje građana, a novac će štedišama propalih banaka biti isplaćen do kraja godine ili najkasnije početkom iduće godine. Vijest je potvrdio ministar financija dr. Mato Crkvenac. Za ostvarivanje ekonomske politike i strategije razvoja što ih je Vlada predstavila u protekla tri dana na Plitvičkim jezerima, gdje je sa sindikatima i poslodavcima dogovoreno pristupanje socijalnom paktu, važno je vratiti povjerenje u banke i financijski sustav. Na povjerenje štediša ne bi se moglo računati ako država uskoro ne isplati obveze prema njima iako nova vlast zajedno s obvezama prema štedišama propalih banaka nije naslijedila i novac za isplatu.

Pripremamo rješenja temeljen kojih bismo garantirane depozite do 100.000 kuna isplatili još do kraja ove godine ili najkasnije početkom iduće - kaže ministar financija. Ministarstvo financija razmišlja o nekoliko varijanti isplate, a najrealnija je ona prema kojoj će stanje likvidnosti i prilike na financijskom tržištu omogućiti plasman vrijednosnih papira.

Štediša bi dobile gotov novac, a država bi od novca došla prodajom obveznica. Središnja banka, kaže guverner HNB-a dr. Željko Rohatinski, neće se tome protiviti ako se u posao uključe poslovne banke, odnosno ako se od HNB-a ne bi tražilo da monetizira deficit.

Dr. Crkvenac objašnjava: "Nećemo ni ovom prilikom ni ubuduće povući nijedan potez koji bi središnju banku dovodio u nezgodu. Središnja banka to ne bi dopustila, niti bismo mi to smjeli učiniti. Prema

tome, za povrat osigurane štednje primijenit ćemo takvo rješenje koje neće imati monetarne učinke.

Ministar očekuje da će se ta rješenja dogovoriti tijekom rujna, a potom je još nekoliko mjeseci potrebno za pripremu i plasman obveznica. Procjenjuje se da država mora štedišama isplatiti još blizu dvije milijarde kuna. (Večernji list)

PREMIJER IVICA RAČAN:

Iz zatečenog stanja možemo izići za dvije do tri godine

Premijer Ivica Račan, koji na Plitvičkim jezerima sudjeluje na radnom sastanku Vlade, sindikata, Hrvatske udruge poslodavaca, Hrvatske gospodarske komore i predstavnika Ureda predsjednika Republike, izjavio je da je Ministarstvo financija, uz Vladinu podršku, organiziralo taj sastanak želeći sa socijalnim partnerima razgovarati o važnim temama za budućnost Hrvatske. To su, tvrdi Račan, trogodišnji proračun, strategija razvoja, porezni sustav i socijalni pakt, priopćeno je iz Vlade.

Račan je napomenuo da postoji suglasnost među sudionicima skupa, da su postignuti rezultati ocijenjeni dobrima i istodobno definirani kao kvalitetna osnova za daljnje rješavanje gospodarskih problema.

U razdoblju koje je pred nama predviđamo razvojni stopu od tri do pet posto godišnje i nadamo se da će ovdanjski dijalog završiti suglasnošću o koncepciji razvoja Hrvatske u idućem trogodišnjem razdoblju - ustvrdio je Račan.

Na skupu je izražena vjera u Vladine mogućnosti i njezine sposobnosti za izlazak iz zatečenoga stanja u sljedeće dvije do tri godine, rekao je premijer.

Račan je izrazio zadovoljstvo time što je sastanak organiziran na Plitvičkim jezerima. Najavio je da Vlada i ubuduće planira svoje radne sastanke i sjednice organizirati izvan Zagreba, u drugim hrvatskim gradovima, piše u priopćenju. (Večernji list)

Zbog katastrofalne suše, nezabilježene u prošlih 50 godina, 315 milijuna kuna štete u 16 županija

ZAGREB, 22. kolovoza - Dugo razdoblje bez kiše i neuobičajno visoke temperature i za ovo doba godine već su katastrofalno pogodili veliki dio poljoprivrednih usjeva u 16 županija, koje su dosad prijavile štete u iznosu od 315 milijuna kuna. Od 16 postradalih županija, 11 ih je donijelo odluke o proglašenju elementarne nepogode zbog suše, a tri županije su postradale samo zbog tuče, dok je Splitsko-dalmatinska županija prijavila štete i zbog požara. Budući da su zasad samo dvije županije dostavile Ministarstvu poljoprivrede i šumarstva obavijesti o nastalim štetama zbog suše, čini se da od podnesenih zahtjeva za naknadu štete od elementarne nepogode neće biti mnogo koristi.

Miroslav Pažur, pomoćnik ministra poljoprivrede i šumarstva, kaže da u Ministarstvu čuju cjelovita izvješća iz županija o štetama (površine, vrste i iznosi štete u kunama) na osnovu kojih bi Državnom povjerenstvu za procjenu šteta od elementarnih nepogoda, kojem predsjedava pomoćnik ministra financija Ivan Novačić, te Vladi predložili eventualne mjere za saniranja šteta. Nadalje, kaže on, nezahvalno je napamet govoriti o visini i opsegu šteta, jer se na primjeru pšenice ovogodišnjega roda pokazalo da štete od suše ne samo da nisu bile velike kako su to neki agronomski stručnjaci predviđali, već je njezin urod bio iznad očekivanja.

Na žalost, zbog katastrofalne suše već sada se može prognozirati da će štete na kasnim usjevima (šćerna repa, soja, suncokret i kukuruz) biti neizbježne. Pažur napominje i to da iskustva upućuju na spoznaju o tome da u istoj općini štete mogu biti različite, od mjesta do mjesta, koje je zahvatio, odnosno zaobišao "lokalni pljusak". To znači da i same županije još dvoje o proglašenju stanja elementarne nepogode, čekajući izvješća o žetvi i vremensku prognozu, iako je za većinu usjeva sada već kasno.

Prema podacima, suša što je zahvatila Slavoniju i Baranju, pri čemu je elementarna nepogoda proglašena u svih pet slavonskih županija, suša je na poljoprivrednim kulturama u nekim županijama prouzročila više od 100 milijuna kuna štete. Kad je riječ o usjevima, prinos kukuruza bi ove godine mogao biti manji i za 50 posto, što će znatno poremetiti odnose na tržištu poljoprivrednih proizvoda, koje je ionako nestabilno. Suša je na kukuruzu izazvala raniju pojavu klasa i formiranje klipa, a ni kvaliteta zrna nije zadovoljavajuća. Dodati se da će zbog nepovoljnih vremenskih

uvjeta berba kukuruza znatno poraniti, odnosno podudariti će se s ubiranjem drugih usjeva, jasno je da seljaci ne mogu biti zadovoljni.

No, ima i onih koji "love u mutnom" te troškove zbog suše, ali i mnogo više od toga, nastoje naplatiti od države. Primjerice, prva izvješća iz Osječko-baranjske županije o štetama zbog suše, koje je prijavilo čak 27 jedinica lokalne samouprave (pet gradova i 22 općine) tamošnje je Županijsko poglavarstvo ocijenilo potpuno neprihvatljivim te se inzistira da inspekcija pojačano prati ubiranje poljoprivrednih kultura kako bi se ustanovilo odstupanje od prosječnog trogodišnjeg prinosa i na taj način izračunala stvarna šteta od suše. Osim toga, utvrđeno je da 75 posto izvješća iz te županije ne sadrži podatke o veličini površina zahvaćenih sušom.

Prema podacima, najveće su štete zbog suše u Zadarskoj županiji. Procjenju se da su prinosi žitarica u toj županiji niži za oko 50-60 posto u odnosu na očekivane. Za krumpir se očekuje od 40 do 50 niži prinos, a budući da nema kiše, stradali su i voćnjaci i vinogradi. Ništa bolje stanje nije ni u Splitsko-dalmatinskoj županiji, koja je jedina prijavila, osim šteta zbog suše i tuče, štete od požara. Budući da podaci i dalje pristižu, u Ministarstvu poljoprivrede i šumarstva očekuju da će ukupna šteta biti od 25 do 35 posto.

Podsjetimo, prva je štetu od suše, još sredinom lipnja, proglasila Istarska županija, gdje je suša smanjila prinos krumpira za 50 posto te pšenice, ječma i zobi za oko 30 posto. Povrtlarske kulture koje se ne navodnjavaju gotovo su uništene, a usjevi koji su uopće opstali u najnepovoljnijim vremenskim uvjetima u prošlih 50 godina ispod svake su razine kvalitete. Zbog svega toga, poljodjelci u Istri su s pravom očekivali da će država interventnim sredstvima pomoći da se lakše prebrode posljedice suše. No, trebalo je proći dva mjeseca od trenutka proglašenja elementarne nepogode do dostave obavijesti o nastalim štetama u Ministarstvo.

U proračunu Ministarstva poljoprivrede i šumarstva je predviđeno 30 milijuna kuna za saniranje eventualnih šteta od elementarnih nepogoda. Iako se zasad štete zbog suše samo u Varaždinskoj županiji procjenjuju na 150 milijuna kuna, suša jamačno još nije rekla posljednju riječ. (Večernji list)

ENA BEGOVIĆ

8. SRPNJA 1960. - 15. KOLOVOZA 2000.

Kazališne uloge - pozorne studije ženstva
Nenadmašna od Nere do Laure i barunice Castelli

"Tko srce dava, svega sebe dava", kaže Marin Držić, a glumac i nema ničega osim sebe. Ena Begović na sceni je bila silovita i puna energije. Njezina je snaga bila u erosu, kojim je obilno zračila i kojim je bogato obasjavala i publiku i partnere na sceni. Takve su bile i njezine najbolje uloge. Glasoviti rumunjski redatelj Horea Popescu radio je "Majstora i Margaritu" Bulgakova. Prihvatila je ulogu Margarite iako ju je Mira Furlan odbila i najavila tako svoj beskompromisan dolazak. Glumila je i tada sa sestrom Mijom, koja je igrala Behemotu, partner je bio izvršni Božidar Boban. Bila je to uistinu velika predstava s Enom koja se odmah udomačila na najvećoj hrvatskoj sceni. Osobito ćemo je pamtiti po Krležinim ženama. Bila je potresna Laura "U agoniji", bila je barunica Castelli u "Gospodi Glem-bajevima" u režiji Georgija Para. Intellectualna promišljenost, eteričnost i toplina Renea Medveška, koji je glumio Leona, snažno su se kontrastirali s njezinom životnom vitalnošću i putenošću.

Uloge gospođe Ene Begović pozorne su studije ženstva, njezine su žene prave amazonke, pritajene ratnice u svijetu koji posjeduju muškarci. Posve se to jasno vidjelo u predstavi koju su u cijelosti napravile žene. Režirala je Nenni Delmestre, Ena je igrala naslovnu ulogu, Hedu Gabler, i to doslovce finalizirajući predstavu posve u vestem stilu s dvama revolverima. Ena Begović bila je i Desdemona, partneri su joj bili Božidar Orešković kao Otello i Zlatko Vitez kao Jago. Ta je uloga bila na suprotnom polu njezina glumačkog životnog registra. Glumila ju je lirska, tiha, smirena, takva je bila i njezina Antigona ...

Ena Begović

Gospođa Ena Begović bila je prvorazredna Histrionka. I pučki oblik kazališta kao da je bio stvoren za nju, znala je ugostiti publici, a publika joj je zahvalno uzvraćala obožavanjem. Bila je uvjerljiva Nera na Opatovini u predstavi glumačke družine Histrion "Grička vještica". Hrlo se podjednako gledati nju i predstavu. Bila je jednodušna izbor i publike i redatelja. Preklani je na "Večernjakovu ružu" u "Kerempuh" stigla izravno u stanci predstave iz HNK u kostimu, grofice, dakako.

Uvijek je znala komunicirati s medijima i nikada nije omalovala snagu koju oni imaju ako žele nekoga učiniti zvijezdom. Ena Begović glumicom je postala slučajno zaigrajući najprije na filmu. Kamera se odmah zaljubila u njezinu ljepotu, a ona je u trenutku shvatila da je to poziv za koji je stvorena. Na zvjezdanom nebu hrvatskoga glumišta, kojemu je dala cijelo svoje srce, gotovo cijelu svoju privatnost, njezino će mjesto još dugo biti nepopunjeno, jer "Tko srce dava, svega sebe dava".

8th Annual "Dora" Golf Tournament and dinner

sponsored by Modern Age Plastics Inc., Cziraky Grossi Chartered Accountants, Draganjac Pressman Chartered Accountants, Steve Krasic of Equion Securities Canada Ltd. And RMD Tool & Machine Co. Ltd. at

Royal Woodbine Golf Course on Wednesday, September 13, 2000.

Total golf package: \$ 250. per player includes:

*Green fee * Power cart * Mulligans

* Lunch on course * Dinner, wine & prizes

* Elimination draw for Las Vegas trip

Dinner only: \$ 85.00 to bring a guest for dinner (includes door prize)

For more information please contact:

Modern Age Plastics, Att. Janet Dean
Tel. (416) 675-2955, Fax (416) 675-2965

UPISI U HRVATSKE ŠKOLE

U subotu 9. rujna u Mississaugi "Blessed Trinity", 2495 Credit Valley Blvd; "St. Peter and Paul", 4205 Woodington Dr. Brampton, "St. Anne", 124 Voden Street.

Bartulja, istarski piknik, 20. kolovoza u Istrian Gardens:
Susreli su se mnogi prijatelji iz Toronto, Mississauga i Clevelanda

Preporučujemo....

Krešimir Jewellers Inc.

- specijalna izrada nakita sa hrvatskim grbom i motivima
- vjenčano i zaručno prstenje
- muške i ženske narukvice u 10K, 14K 18K zlatu
- nudimo vam brzi i stručni servis popravaka
- radimo procjenu nakita za osiguranja

3045 SOUTHCREEK RD. UNIT #2
MISS. ON L4X 2X6 (905) 629-8415

Jedan dan na Purgerbregu

Gdje žive purgeri? Pa naravno, u Purgergradu. To je jedan jako lijepi grad na obroncima Purgerbrega ispod kojih teče još i rijeka Purgerka (koja ono rijeka teče ispod purgerskog mosta?). U Purgergradu purgeri žive i rade. A kada dođe majka svih dana, nedjelja, neki se od njih upute k istraženim visinama rečenog Purgerbrega. Takvi koji to rade zovu se purgbregštajgeri. Ove sunčane nedjelje, sredinom jeseni, i naša radoznala družina kreće s njima.

Sa glavnog trga posvećenog banu purgerskom Jelačiću, krećemo tramvajem broj 14 prema Mihaljevcu. Tamo je zadnja stanica i okretište spomenutog tramvaja. Uz put prolazimo preko Zvijezde, čije ime nam govori da su se purgeri u prošlosti valjda bavili astronomijom. Puno je ime toga lokaliteta Gupčeva Zvijezda. Na tome su mjestu, kažu, nekada davno na lomači spalili Matiju Gupca koji je vodio pobunu seljaka protiv purgera! Purgeri mu to nikada nisu mogli oprostiti, pa su ga zapalili da gori.

Iznad Zvijezde, s desne strane, ostaje nam Šalata, znameniti bolnički i lječilišni fitalj. Tu se nalazi i sveučilišna klinika s najpoznatijim svojim odjelom Purgerijatrijom, gdje redovno završavaju svu purgbregštajgeri, tj. bar oni koji izbjegnu izazovima Purgerbrega.

Na Mihaljevcu silazimo sa tramwaya broj 14 i prelazimo na onaj broj 15. Cijelo vrijeme uz put vrebaju nas ZET-ovi kontrolori, ne bi li nas zatekli bez vozne karte. Ali mi, uz tradicionalnu vještinu naših vodiča, sretno izmičemo toj pogibelji i dolazimo do zadnje stanice. Tu se iskrcavamo i krećemo dalje pješice. Prolazimo kroz tunel (jedini reliktni nekada davno zamišljenog tunela ispod Purgerbrega za Zapurgerbregorje) i nakon desetak minuta smo kod žičare, gdje se razdvajamo. Jedan dio družbe će do vrha Purgerbrega žičarom, a nas većina, željna hodanja, pješice. Naći ćemo se opet zajedno na purgbregštajgerskom domu Purgatorijarka.

Sada, u jesen, dvije su šumske jestvine zbog kojih purgeri jednostavno popurgaju. Zajedničkim imenom nazivaju ih Anji i to su: kostAnji i vrgAnji. Kada dođe vrijeme Anja, purgeri masovno napuštaju svoje kuće i haustore te svojim brojem preplave Purgerbreg. Zbog toga usput srećemo mnoštvo stanovnika Purgergrada sa svojim ljepšim polovicama, podmlatkom i punicama. (Punice zauzimaju značajno mjesto u mitologiji purgera). Svi oni željni slasnih Anja, raspršili su se tražeći ih po šumi.

VrgAnji spadaju u gljive, a kostAnji ne, ali zajedničko im je da se svi beru sa zemlje. VrgAnji su u Purgerbreškoj šumi skoro izumrla vrsta pa se ne nadamo da ćemo naći ijednog. Ali zato uz put vidamo razne druge gljive. Naši nas vodiči posebno upozoravaju na sunčanice i zelene pupavke. Sunčanice su jestive, a pupavke otrovne i to su dvije jako slične gljive. Bar tako govore preživjeli koji su kušali ove druge. O preživjelima sve najbolje, ali nama se čini da to nije tako.

Na pola puta do Purgatorijarke nalaze se Njivice. Simpatični lokalitet sa skloništem, pogodno za odmor. Tu purgbregštajgeri nastoje ravnomjernije rasporediti zalihe hrane i pića koje nose sa sobom. To čine tako da dio namirnica prebacuju s leđa u svoje unutrašnje organe koje skoro svi imaju.

Uz put se penjemo kroz šumu. Na Purgerbregu su dvije glavne vrste šuma, purgšuma i kajšuma. Na žalost, obje su na Purgerbregu jako trošne tako da postoje posječeni dijelovi šume koje je jako grdo za vidjeti. Za to su krivi kojekakvi dotepenci u Purgergradu i okolicu, ni šumu, ni Purgergard i okolicu, koji nisu pravi purgeri i koji ne vole ni Purgergrad ni šumu. Pri toj sječi su jako lukavi pa šume ne sijeku uz staze i ceste gdje se vidi, nego to rade u dubini Purgerbrega kamo zalazi malo purgera. Tako purgeri i ne primjećuju kako im Purgerbreg pomalo ćelavi.

Nakon uru i pol hoda dolazimo do doma zvanog Purgatorijarka. To ime, da netko i ne pomisli drugačije, dolazi od purger (naglasak na u - kratki uzlazni), a nikada od purgare (naglasak na prvi a - drugi silazni). Purgatorijarka je dom u vlasništvu družine Purgergrad-Matica, koje postoji i djeluje niz godina.

Ovdje, u svom domu, purbregštajgeri mogu se okrijepiti kojekakvim slasticama. Pravome purgeru svakako najviše prija hampurper s ožujskim purgivom. Posebna vrsta hampurpera koji se može pojesti samo ovdje na Purgatorijarki je kajburger. Izvrsno prija i kada ništa drugo više ne prija.

Naš dio družine već se i odmorio kada stiže ostatak. Oni se čude kako smo mogli pješice stići prije njih. Pri tome ne žele priznati da su putem od žičare do Purgatorijarke zalutali.

Boravak u domu Purgatorijarka i oko njega vrlo je ugodan doživljaj. Oko će ovdje uživati u šarenilu jesenskih krošanja, uho u izvornoj purgerskoj glazbi, nos u mirisu roštilja, a uz koju kunu u džepu i želuček će doći na svoje! Poznati su kolači s Purgatorijarke: štrudle, makovnjače i orehnjače. Pravi purger ovdje će sresti puno poznatih lica i srodnih duša, jer pravi purgeri vole svoj Purgerbreg i ne propuštaju niti jednu sunčanu nedjelju a da ga ne obiđu.

Nakon okrepe tijela i duha, naša družina spremna je za nastavak puta. Običi vrh Purgerbrega Sljeme cilj je svakoga pravog purbregštajgera. Zato i mi krećemo tim smjerom vraćajući se dijelom puta koji je drugom dijelu družine (sada već čuveni žičeraši) već poznat. Prolazimo pokraj crkvice Majka Božja Sljemenska kamo pobožni purgbregštajgeri dolaze na nedjeljnu misu. Prolazimo i kraj skijaških terena kojima ne fali ništa osim, možda, snijega zimi. Na kraju se penjemo strmom livadom i to nas na Sljemeni. Odavde se pruža nezaboravan pogled i vidimo, ako ne cijelo, onda bar pola Zapurgerbregorja. Sam Purgergrad se odavde ne vidi zbog šume.

Za povratak odluka: svi pješice. Nizbrdo je i mora se izdržati. Tim više što šuma putem obiluje mnoštvom kostAnja i svaka ruka je dragocjena. Pečeni kostAnji tradicionalna je zabava purgera uz belu i mošt, a kostAnj-pire slastica nakon koje se plače (kad nema više).

KostAnji rastu na drvetu. No, rekli smo da se beru sa zemlje. Kako to može biti? Pa strpljivi purgeri čekaju smjerno ispod drveta da vjetar i sila teža pomaknu rečene Anje bliže tlu, gdje se, sukladno običajima, mogu pobrati i spremi za kasnije uživanje. Mi, naša družba, prolazimo kada je taj proces skoro gotov i nalazimo kostAnje već raspoređene tako da se mogu lagano prikupiti. To nas zadržava, pa umjesto planirane ure i pol silaska, do nje stanice žičare stižemo tek nakon četiri. Ali sretni, jer smo nabrali puno kostAnja, jer smo svi i jer smo živi. A i kiša nije padala.

Hrvatski planinar

Riječnik purgerskih riječi i izraza

Bela - purgerska igra na kartama	Ruksak - naprtnjača
Dotepenec - doseljenik	Tramway - tramvaj
Fitalj - gradska četvrt	Vic - purgerski mit ili bajka
Haustor - glavni ulaz u kuću, veža	Žičara - tramvaj koji visi na žici
Kaj - što	Žganci - pura
Kajviše - štoviše	Purgatorijarka - planinarski dom Puntijarka
Kajsija - marelica	Purpergrad - Zagreb
Kajsiti? - Što si ti?	Purperbreg - Medvednica
Kajsikaj? - Kako si?	Zapurgerbregorje - Hrvatsko Zagorje
Kaj delaš? - Što radiš?	
Kajgana - Bregana	
Mošto - vino koje to još nije, a slatko je	
Pura - purica	
Punica - mama od žene, nije isto što i puri	
Purger - stanovnik Purgergrada	

Interesantne vijesti

Bozanić s Bandićem o povratu crkvene imovine

ZAGREB, 23. kolovoza - Nadbiskup zagrebački msgr. Josip Bozanić primio je u srijedu zagrebačkoga gradonačelnika Milana Bandića. U kraćoj izjavi nakon razgovora zatvorenoga za javnost, zagrebački gradonačelnik rekao je da je njegov prvi susret s prvim biskupom Crkve u Hrvata, potaknut s obje strane, bio radni, a ne samo protokolarni, te da je protekao u srdačnom ozračju. Bandić je izjavio da je u razgovoru s nadbiskupom Bozanićem istaknuo da će Grad Zagreb i Skupština Grada Zagreba dosljedno provoditi u djelo, duh i slovo četiriju ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske.

U ozračju međusobnoga povjerenja i razumijevanja, kazao je, razgovaralo se o mnogim temama i pitanjima od zajedničkoga interesa za Grad Zagreb i Nadiskupiju zagrebačku. Bandić je dometnuo da je Zagrebačka nadbiskupija među najvećima u Europi te da je tri četvrtine institucija Katoličke crkve u Hrvatskoj smješteno u Zagrebu, među kojima su Katolički bogoslovni fakultet, crkveni instituti i zavodi, škole i redovničke zajednice.

PREIMENOVANJE

SVE VIŠE ULICA I TRGOVA U HRVATSKOJ DOBIVA IME POKOJNOGA HRVATSKOG PREDSJEDNIKA

O preimenovanju zagrebačkog Titova trga u Tuđmanov odlučuje se u rujnu

Otkrivanjem ploče s imenom dr. Franje Tuđmana na pakračkom trgu, koji nosi njegovo ime, prije nekoliko dana, još jednom se javnosti nametnula tema, prema nekim mišljenjima, o dvojbenim imenovanjima ulica po zaslužnim ljudima prije nego što vrijeme da potreban odmak. Što je presudilo, različito je od slučaja do slučaja, no do danas veliki hrvatski gradovi Zagreb, Rijeka, Slavonski Brod, Karlovac, Varaždin, Dubrovnik... nemaju ni jednu ulicu ili trg s imenom pokojnog predsjednika Franje Tuđmana.

Istodobno, primjerice, Zagreb, Karlovac, Varaždinske Toplice ili Rijeka imaju trgove s imenom Josipa Broza Tita. U glavnom gradu Hrvatske, doduše, postoje prijedlozi Hrvatskoga društva političkih zatvorenika, Udruge hrvatskih dragovoljaca Domovinskog rata Zagreba i Zagrebačke županije, Zajednice županijskih zajednica udruga hrvatskih vojnih invalida Domovinskog rata, te dvoje građana da se Trg maršala Tita preimenuje u Trg Franje Tuđmana. Rasprava, prema nekim izvorima, čeka rujna. Dvojbeno je hoće li se o tome i odlučivati, jer postoji gradska odluka prema kojoj treba proći pet godina od smrti osobe da bi se po njoj nazvala ulica ili trg, napominje Zvonimir Milčec, član skupštinske Komisije za imenovanje ulica i trgova. To, međutim, u glavnom gradu nije poštivano, primjerice, u slučaju pokojnog ministra obrane Gojka Šuška, po kojem se zove jedna zagrebačka aleja.

U Dubrovniku se, pak, čeka šira rasprava među građanima i konzultacije sa svim udrugama proizašlim iz Domovinskog rata o prijedlogu dubrovačkog HDZ-a da se jedna ulica nazove po dr. Tuđmanu. U Varaždinu i drugim gradovima i općinama Varaždinske županije bilo je prijedloga da se pojedine ulice preimenuju ili da se novima da ime pokojnog predsjednika, ali nisu prošli. Sve stoji na prijedlogu (HDZ-ovu iz prosinca prošle godine) da se jednoj ulici da ime dr. Tuđmana i u Karlovcu. U Osijeku se nakon smrti dr. Franje Tuđmana govorkalo kako će gradski vijećnici HDZ-a i LS-a zajednički potaknuti preimenovanje secesijske Europske avenije u Tuđmanovu aveniju, ali to se nije dogodilo. U Rijeci, pak, nije bilo ni ozbiljnih inicijativa u tom smjeru. Brođani su ostali na ideji da se na nekom od središnjih gradskih prostora postavi poprsje prvoga hrvatskog predsjednika. U Puli, osim nekoliko pojedinačnih inicijativa, nisu zaprimili nijedan službeni prijedlog da se neka ulica, trg ili park nazove po Tuđmanu.

Od većih gradova praktički su samo Split, Zadar i Šibenik dali pokojnom predsjedniku ulicu ili trg. Splitski Trg Franje Tuđ-

Prema Bandićevim riječima, povrat crkvene imovine, renoviranje sakralnih objekata te obnova crkvene kulture i baštine neka su od otvorenih pitanja koja su se počela rješavati, što je za zagrebačkoga gradonačelnika najbitniji rezultat razgovora.

Na novinarski upit o povratu crkvene imovine, Bandić je odgovorio da je to proces koji traje, opetujući da će Grad Zagreb i Skupština Grada Zagreba biti dosljedni u provođenju potpisanih ugovora između Vatikana i hrvatske države. Naglasio je da će se odgovorni ljudi Grada Zagreba, a posebice on osobno, skrbiti za to da budu u stalnom kontaktu s odgovornima Nadbiskupije zagrebačke.

Zagrebački gradonačelnik objasnio je da se povratu crkvene imovine pristupa postupno, projekt po projekt, spomenuvši crkvenu imovinu na Kaptolu 27, Ribnjaku te u Brezovici, te da će o tome javnost biti pravodobno obaviještena. Na upit o Kazalištu Komedijska, Bandić je kazao da će bez sumnje ono ostati na sadašnjoj adresi, te da će se na obostrano zadovoljstvo naći pravo rješenje i za taj problem. (Hina)

mana takvo ime ima, na inicijativu HDZ-a, otprije dva mjeseca, u Zadru je najduža gradska ulica dobila Tuđmanovo ime, a u Šibeniku je prije mjesec dana, na iznimno burnoj sjednici gradskog vijeća, preimenovana Obala oslobođenja u Obalu dr. Franje Tuđmana. (Večernji list)

TONINO PICULA, Ministar vanjskih poslova

U Beograd ne šaljemo veleposlanika dok je Milošević na vlasti

*U vrijeme Vaše odsutnosti brojne je reakcije izazvalo objavljivanje liste opozvanih veleposlanika i konzula. Čak i više komentirao se ostanak na dužnosti nekih veleposlanika, primjerice onih u Pragu, Parizu i Beogradu, za koje se tvrdi da su ih zbog nereguliranih stambenih kredita ispitivali u kriminalističkoj policiji. Možete li to komentirati?

-Mislim da treba prestati namjerno zbunjivati hrvatsku javnost, čemu pridonosi neznanje, kao i određena politička motivacija. Što se tiče veleposlanika u Beogradu, on je razriješen još prošle godine i mi ovog trenutka ondje nemamo veleposlanika, niti ćemo ga imati dok je Slobodan Milošević na vlasti.

-Pripisivali su mi dva stila u rješavanju naslijeđenog kadrovskog problema. Sve je diplomate, veleposlanike i konzule imenovala ista vlast bivšega predsjednika. Od mene se, s jedne strane, očekivalo da odmah nakon dolaska na ovu dužnost u brzom postupku razriješim sve one, koje je imenovala bivša vlast, što ja nisam htio. No, i dalje tvrdim da među ljudima koji rade u vanjskim poslovima nema jednakosti. Ima ljudi koji imaju jasne političke stavove, koji ne moraju biti identični mojim, ima sposobnijih i manje sposobnih ljudi, kao i onih na kraju mandata. Stoga ih nisam htio maknuti samo na temelju toga što ih je imenovala vlast koja je propala na izborima. (Glas Slavonije, 16.8.)

Nastavak sa str.6

Ipak, činjenicu da su ove godine vatrogasne postrojbe daleko bolje organizirane, a samim time i učinkovitije, potvrđuje i podatak da je odnos opožarenih površina u odnosu na broj požara ove godine tek nešto veći negoli prošle godine, kada je požara bilo gotovo 50 posto manje nego ove. Ipak, da je stanje u vatrogastvu još uvijek daleko od idealnog potvrdio je i predsjednik Hrvatske vatrogasne zajednice mr. Teodor Fricki, koji je rekao da se novi Zakon o vatrogastvu, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2000., ne provodi očekivanom dinamikom, posebice u financijskom dijelu (Slobodna Dalmacija)

....Vijesti iz Vukovara

Zbog sustavnog razaranja u srbijanskoj okupaciji povijesne vukovarske građevine i danas izložene propadanju

ZBOG MANJKA NOVCA BAROKNO SRCE VUKOVARA DOKRAJČIT ĆE ZUB VREMENA

Vukovar - Ratne štete u Vukovaru procijenjene su na 9,6 milijardi kuna, no 'tek' nešto više od pola milijarde kuna štete su na staroj gradskoj jezgri, čija je obnova međutim od presudnoga značaja za očuvanje identiteta Vukovara, kakvoga se sjećaju njegovi i danas najvećim brojem prognani stanovnici. Unatoč tomu što je riječ o, u okvirima ukupnih vukovarskih šteta, manjoj svoti, upravo zbog nedostatka novca povijesne vukovarske građevine i nakon sustavnog razaranja u vrijeme srbijanske agresije i okupacije ponovno su izložene propadanju. Naime, mnoga pročelja baroknih zgrada građenih u 18. stoljeću urušavaju se ne dočekavši obnovu, a aktualne vukovarske vlasti nemoćne su učiniti nešto drugo osim postavljanja brojnih potpornih stupova koji će bar štiti prolaznike od opasnosti. Na taj problem u više je navrata upozoravao i ugledni hrvatski stručnjak Zlatko Karač, s pozicije koordinatora pri Hrvatskom restauratorskom zavodu za program konzervatorsko-restauratorskih istraživanja vukovarskih povijesnih građevina, koji je iznio i podatak kako je do sada u obnovu tog dijela Vukovara uloženo samo 48 milijuna kuna. Pri tome je riječ o obnovi desetak objekata putem donacija hrvatskih županija, ali dostatnih samo za nužnu građevinsku obnovu, pa se i dalje ne zna tko će financirati kompletno uređenje tih objekata. Među njima nalazi se i župna vukovarska crkva sv. Filipa i Jakova i franjevački samostan, gdje donacija iznosi 12 milijuna kuna, iako su konzervatori utvrdili oko 45 milijuna kuna 'tešku' štetu, a to je po visini druga ratna šteta na svim spomeničkim zgradama u Hrvatskoj. U ovome trenutku pod preventivnom zaštitom je približno 170 povijesnih zgrada u Vukovaru, ali je obnova velike većine, među kojima je i dvorac Eltz, Grand hotel ili prepoznatljive barokne kuće sa svodovima u samome srcu Vukovara, zbog već spomenutog nedostatka novca i dalje upitna. No, Zlatko Karač je upozorio na još jedan problem obnove povijesnih zgrada, a riječ je o nestručnom izvođenju radova, zbog čega bi se moglo dogo-

diti da neke građevine i po drugi put idu u obnovu. I nadležni iz Gradske uprave Vukovara žalili su se na pojedine izvođače radova, očito izabrane ne prema kriteriju stručnosti, nego jeftinijem radu. Pored toga što je najavljeno da će uskoro u obnovu krenuti rodna kuća nobelovca Lavoslava Ružičke, i pored djelomične obnove nekoliko tzv. donacijskih objekata, nijedna stara vukovarska građevina ni ove godine neće doživjeti sličnu sudbinu. Naprotiv, ostaju prepuštene zubu vremena koje je u proteklih deset godina već načinilo nemjerljive štete.

S. Butigan, Glas Slavonije

PREMA PODACIMA UREDA ZA PROGNAIKE U HRVATSKOM PODUNAVLJU 51,5 POSTO POVRATNIKA

Gotovo trećina Vukovaraca vratila se kući

Vinkovci, U vukovarsko-srijemski dio hrvatskog Podunavlja do sada se vratilo 26,634 prognanika, doznaje se od Ante Dmića, pročelnika Regionalnog Ureda za prognanike i izbjeglice, što je u odnosu na 51.702 osobe protjerane iz njihovih domova u agresiji na Hrvatsku 51,5 posto realiziranog povratka. Teška gospodarska situacija u hrvatskom Podunavlju kao i usporena dinamika obnove i nadalje su otegotne okolnosti u procesu povratka koji je u odnosu na ranije razdoblje značajno usporen. Ipak, u grad Vukovar zajedno s pripadajućim mu naseljima Sotin i Lipovača do sada se vratilo 6.526 osoba, što znači da se u svoj grad vratilo gotovo 30 posto prognanih Vukovaraca. I nadalje po broju povratnika primat drže općina Nuštar s 91,5 posto povratnika i općina Nijemci s pripadajućih šest sela tzv. srijemskog trokuta, u koju se vratilo 83 posto bivših prognanika. U toj općini, primjerice, sela Apševci, Donje Novo Selo i Podgrađe, prednjače u broju povratnika kojih se vratilo više od 95 posto. U grad Ilok do sada se vratilo 68,4 posto prognanog pučanstva, u općinu Lovas 72 posto prognanog pučanstva, u općinu Bogdanovci gotovo 64 posto, a općinu Tompojevci 62 posto, a u općinu Stari Jankovci 56 posto povratnika.

Glas Slavonije

Obitelji nestalih i zatočenih prosvjedovat će zbog sporih ekshumacija branitelja

OSIJEK, 20. kolovoza -Obitelji nestalih i zatočenih nezadovoljne su prijedlogom novoga zakona o hrvatskim braniteljima, posebice kada je riječ o prijedlozima u vezi s osnovicom za obračun mirovina. Potvrdila je to za Vjesnik Štefica Krstić, predsjednica osječke Udruge obitelji nestalih i zatočenih, ponovivši zaključke sa sjednice Upravnog odbora Udruge o tom zakonu.

Obitelji nestalih i zatočenih zahtijevaju da se za branitelje stradale na prvoj crti bojišnice, kao osnovica za obračun mirovine primjenjuje plaća pripadnika gardijske brigade, zajedno s gardijskim dodatkom. Što se pak tiče branitelja stradalih izvan prve crte bojišnice, te oboljelih od posljedica ratnog djelovanja, Udruga traži da se kao mirovinska osnovica primjenjuje plaća pripadnika djelatnoga sastava Oružanih snaga, uvećana za dragovoljački dodatak koji bi odredila hrvatska Vlada. Na kraju, za sve ostale, koji su stradali obavljajući svoje dužnosti izvan postrojbi, osnovica za obračun mirovine bila bi, kako to traži Udruga, plaća pripadnika djelatnog sastava Oružanih snaga.

"Odbacujemo prijedlog kojim se ukidaju počasni činovi, sve dok se točno ne definira i zakonom ustanovi koji bi čin pripadao nestalom branitelju kad ga se ekshumira i identificira", dodala je ona.

Ističe i da su obitelji nestalih i zatočenih spremne "ako je u interesu Hrvatske smanjenje sredstava koja se odnose na zbrinjavanje stradalnika Domovinskoga rata" odreći se svih privilegija, od povećanog dječjeg doplatka, poreza, carina za uvoz automobila, besplatnih udžbenika do popusta na željeznici i slično, ali uz uvjet da se takav zakon donese za sve

kraljica Teuta, koja je vladala umjesto malodobnog sina Pinesa. U sastavu ilirske države bile su i grčke kolonije.

Prodiranje Rimljana na istočno-jadransku obalu dokrajčilo je tu ilirsku državu. Rimljani su postupno uspjeli pokoriti i ostala ilirska i ilirskokeletska plemena. Do kraja prvog desetljeća 1. stoljeća kršćanske ere osvojili su i cijelu Panoniju do Dunava.

Taj osvojeni prostor od istočno-jadranskih obala do Dunava Rimljani su - prema Ilirima - nazvali Ilirik (Illyricum). Upravno su ga podijelili na dvije provincije: Dalmaciju i Panoniju. Sjedište namjesnika provincije Dalmacije bilo je u Saloni, a sjedište namjesnika savskog dijela Panonije (Pannonia Savia) bilo je u Siscii.

U 3. stoljeću kršćanske ere počelo se na tom prostoru širiti kršćanstvo. Potkraj toga stoljeća bila je uspostavljena biskupija u Siscii, a početkom 4. stoljeća i u Saloni. S ovog prostora potekli su i vrlo istaknuti svećenici, npr. papa sv. Kajo potkraj 3. stoljeća i sv. Jeronim iz 4. i početka 5. stoljeća, glasoviti prevodilac starozavjetnih knjiga s hebrejskog i novozavjetnih knjiga s grčkog na latinski jezik. Nakon teških progona kršćana, kršćanstvo je napokon godine 391. postalo državnom religijom u Rimskom Carstvu.

Za rimske vladavine na prostorima od Jadrana do Dunava odvijale su se veoma žive prometne veze. Plovilo se Jadranom, rijekama Savom, Dravom i Dunavom, a kopnom su vodile ceste od Emone (Ljubljane) preko Siscije (Siska) i dalje, od Poetovija (Ptuja) preko Murse (Osijeka) i dalje, od Akvileje preko Tergesta (Trsta), Arse (Raše), Senije (Senja), Salone (Solina), Epidaura (Cavtata) i dalje, te od Salone prema unutrašnjosti preko Andetriuma (Muća), Burnuma (kod Kistanja) i dalje do Siscije.

Vrlo su brojni kulturno-povijesni spomenici na tom prostoru iz doba rimske vladavine. Neki najpoznatiji, dobro su očuvani i do danas, npr. amfiteatar u Puli iz 1. stoljeća i Dioklecijanov palača u Splitu s kraja 3. stoljeća.

Braneći svoj imperij od čestih napada barbarskih plemena iz pravca europskog sjeveroistoka i istoka, Rimljani su nizom obrambenih utvrda u više od 300 godina dobro učvstili svoju granicu (limes). Njihov dunavski limes protezao se uz porječje Dunava od Regensburga do Crnog mora. U panonskom dijelu toga limesa osobito snažno bila je utvrđena linija od Aquincuma (Starog Budima) preko istočnih prilaza Mursi (Osijeku) do Taurunuma (Zemuna). Barbari su probili rimski limes za vladavine rimskog cara

Vučedolska golubica (keramička kulna posuda nađena u Vučedolu kraj Vukovara, iz vremena 2900.-2200. g. pr. Kr.)

Teodozija I. Nakon smrti toga cara (395. g.) konačno je podijeljeno Rimsko Carstvo na zapadni i istočni dio. Zapadnorimsko Carstvo, izloženo pritiscima germanskih plemena, prestalo je postojati 476. godine. Istočnorimsko Carstvo održavalo se, učvršćivalo te je za cara Justinijana u 6. stoljeću pokušalo i privremeno uspjelo obnoviti jedinstvo rimskog istoka i zapada. Nakon toga rimski zapad ponovno je napušten, a rimski se istok konsolidirao. Ime Istočnorimsko Carstvo postupno je potiskivano i zamijenjeno imenom Bizant, prema starom grčkom gradu Byzantionu, koji se nalazio na mjestu Konstantinopolisa, Carigrada. Bivša rimska provincija Dalmacija nalazila se u sastavu Bizanta.

(Nastavak u jednom od idućih brojeva)

Preporučujemo Vam:

GENERALTOURIST TRAVEL SERVICE LTD.

Special Agents for
CROATIA AIRLINES
MEMBER OF IATA

Exclusive Agents for
CAR RENTALS
IN CROATIA

General Tourist Travel Service Ltd. je jedna od najuglednijih putničkih agencija u Kanadi. Utemeljitelj i vlasnik ove poznate tvrtke je obitelj Lončarić. Profesionalnim uslugama ove agancije koriste se Hrvati iz Kanade, Hrvatske, Ujedinjenih Američkih Država i drugih zemalja, već više od 30 godina.

- Naša agencija zastupa gotovo sve zrakoplovne i pomorske linije.
- Organiziramo grupna (charter) putovanja s najnižim cijenama, naročito u domovinu Hrvatsku.
- Također, već više od 30 godina, obitelj Lončarić uredjuje i emitira hrvatski radio sat "Zvuci Hrvatske," kojeg možete slušati: na radio postaji CHIN 100.7, FM od ponedjeljka do petka od 14:00-15:00, te nedjeljom od 12:00-13:00 sati. (15.40AM)
- Za sve informacije obratite se na naš ured.

- **IVICA (JOHN) LONČARIĆ** -

3045 Southcreek Rd., Unit 1, Mississauga, Ontario L4X 2X6

(905) 602-8900 Generaltourist@ICA.net www.generaltourist.com **Fax: (905) 602-8899**

- da li znate kakva je bila autonomija dalmatinskih gradova u sklopu bizanta i nakon njega? Mađarski se kralj Koloman godine 1102. okrunio za hrvatskog kralja u Biogradu i priznao je autonomiju dalmatinskih gradova, a to je vidljivo "osobito iz isprave koju je kralj Koloman 25. svibnja 1107. izdao gradu Trogiru. Kralj je gradu Trogiru zajamčio trajan mir, obećavajući mu obranu kad god bi ona bila potreba. Građani Trogira nisu zbog toga bit dužni plaćati tribut mira ni kralju Kolomanu, ni njegovim nasljednicima. Kralj je obećao da će neodložno potvrditi gradskog priora i biskupa trogirskog, koje izaberu trogirski građani i trogirski kler te da će poštivati sva ostala stara autonomna prava Trogirana. Od carina što se ubiru u gradskoj luci kralj dobiva dvije trećine, gradski prior jednu trećinu, a biskup jednu desetinu od tog ukupnog kraljeva i priorova prihoda. Kralj se obvezao da neće dopustiti da se protiv volje Trogirana naseli bilo koji Mađar ili tuđinac..." (str. 54-55).

- Status "slobodnog kraljevskog grada" dobili su 1209.g. Varaždin, 1231.g. Vukovar, 1234.g. Virovitica, 1242. g. Samobor i zagrebački Gradec, 1252.g. Križevci, 1257 g. Jastrebarsko, 1240.g. Petrinja, itd.

U ovoj vrijednoj povijesnoj knjizi naći ćete mnogo o poznatim ljudima naše povijesti, kao recimo o Marku Maruliću književniku, Ruđer Boškoviću fizičaru i znanstveniku, Luki Sorkočeviću skladatelju i diplomatu. Posebnu pozornost autor je obratio ljudima kao što su Starčević, Radić, kao i najnovijim povijesnim događajima iz Domovinskog rata. U skoro najmanjim detaljima opisana je agresija na Hrvatsku sa svim tra-gičnim posljedicama, kao i velikim akcijama oslobođanja "Bljeska" i "Oluje".

Uz svaki tekst, interesantno napisan i prepun podataka, koji su tako predstavljeni da su vrlo lako čitljivi, predstavljene su i vrlo interesantne slike, koje su izvrsne kvalitete. Svaka slika, koja je postavljena u ovoj knjizi, zajedno sa kartama koje još jače objašnjavaju situaciju u tom momentu povijesti - malo je otkriće. Autor se zaista potrudio da svakom čitatelju Hrvatu, ili ne-Hrvatu predstavi povijest Hrvata na najintere-santniji način, tako da čitanje ove knjige postaje veliko zadovoljstvo.

Ivo Perić: Povijest Hrvata

Prostor Hrvatske prije doseljenja Hrvata

Arheološki nalazi svjedoče da su na tom prostoru između Drave i Dunava na sjeveru, te Jadranskog mora na jugu, obitavali ljudi već od paleolitika - starijeg kamenog doba.

Osobito su postali razglašeni nalazi fosilnih ostataka diluvijalnog pračovjeka iz spilje Hušnjakova brega kod Krapine. Na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće pronašao ih je, prikupio i znanstveno obradio Dragutin Gorjanović-Kramberger, istak-nuti hrvatski geolog, paleozoolog i paleo-antropolog. U toj su spilji, uz brojne fosilne kosti životinja, otkriveni i ostaci kostura ljudi različite dobi i različitih spolova. Ti krapinski ljudi (praljudi) pripadali su neandertalskoj rasi: bili su visoki do 160 cm, imali su kratku donju čeljust, jako naglašene nadočne lukove i visoko, koso čelo. Kameno oruđe iz tog nalazišta (batići, grebala, svrdla, noževi, pile) i oruđe od kosti (šila) pripadaju srednjoj fazi paleolitika. Tragovi ognjišta i neke opaljene kosti u tom nalazištu dokazuju da su se ti krapinski ljudi (praljudi) služili i vatrom.

Brojna arheološka nalazišta na tom području svjedoče o ljudima iz neolitika -

mlađeg kamenog doba. Za te ljude osobito su karakteristični sjedilački način života, brušenje kamenog oruđa, kamena sjekira, uzgoj domaćih životinja, počeci zemljoradnje i izrada keramike. Pri kraju tog doba počinje i upotreba bakra, a time i razdoblje eneolitika. Najvažnija nalazišta iz tog doba jesu u Vučedolu kod Vukovara i u Grapčevnoj spilji na otoku Hvaru. Još je više arheoloških nalaza iz bakrenog doba, a pogotovo iz kasnijeg brončanog pa željeznog doba, kad se naseljenost ovog prostora već višestruko povećala.

U željeznom dobu na tom su se prostoru pojavile već više ili manje međusobno povezane indoeuropske etničke skupine. Spominju ih i pojedini starogrčki pisci, Hekatej iz Mileta oko 500. g. prije kršćanske ere i Pseudo-Skilaks iz 4. stoljeća prije kršćanske ere. Te su skupine kasnije nazvane i zajedničkim imenom: Iliri. Ilirske plemenske zajednice imale su i svoja posebna, plemenska imena: *Jasi* - od Varaždina do Daruvara, *Kolapiani* - oko Kupe, *Breuci* - u Srijemu, *Plereji* - u južnoj Dalmaciji između Budve i Pelješca, *Daorsi* - istočno od Neretve, *Ardijejci* - zapadno od Neretve, *Delmati* - u srednjoj Dalmaciji, *Liburni* - od Krke do Raše, *Histri* - u Istri.

Iz Italije su u 4. stoljeću prije kršćanske ere na to područje prodrli Kelti.

U recenziji ove knjige pročitala sam reariranje jednog čitatelja: "Three days ago we received "A History of the Croats", and after perusing it, we decided to make it a Christmas gift for our children this year. It is well written and well illustrated to make it attractive for everyone..." (A.Z. Cicak, Sarasota, Florida)

Na kraju - predlažem vam zaista da nabavite ovu knjigu. Vama, koji imate kompjutor dostupan je i dvojezični (hrvatski i engleski) CD-ROM pod isti naslovom, ili na engleskom "A History of the Croats", cijena 50.US\$, koja uključuje i poštarinu. Javite se što prije za ovu knjigu, jer božićni blagdani su pred vratima, vjerovali ili ne - ova knjiga koja bi trebala biti dio svakog hrvatskog doma, mogla bi biti i dobar dar vašim kanadskim prijateljima.

Knjiga "Povijest Hrvata" autora Ive Perića zaista zaslužuje dobru riječ i preporuku. Svakako je nabavite!

Valentina Krčmar

NARUDŽBENICA

Naručujem jedan primjerak knjige dr. Ive Perića "POVIJEST HRVATA", □ hrvatski tekst, ili □ engleski tekst, na oko 300 stranica s ilustracijama. Prilažem 35.00 US\$, uključujući AIR MAIL.

Naručujem jedan primjerak CD-ROM izdanja "POVIJEST HRVATA", video i audio zapisi, 1000 fotografija, 500 str. hrvatskog i engleskog teksta. Prilažem 50.00 US\$, uključujući AIR MAIL. (Za više primjeraka, prvo zatražite fakturu od CTT-a preko njihovog Faksa.)

Osoba:

Adresa:

Tel: Fax: E-mail:

Narudžbenicu s bankovnim čekom treba poslati na adresu CTT-a: Centar za transfer tehnologije, I. Lučića 5, 10000 Zagreb, CROATIA Tel: + 385(0)1 61 68 497, Fax: + 385(0)1 61 18 710, E-mail: CTT@fsb.hr

Izmiješali su se dijelom s Ilirima i iz te mješavine nastalo je keltskoilirsko pleme *Japodi*. Oni su naseljavali predjele sjeveroistočno od Istre do rijeke Sane i prema jugu do rijeke Zrmanje. Kelti su u prodorima prema istoku zauzeli i Posavinu, a potom i još istočnija područja.

Počev od 4. stoljeća prije kršćanske ere duž istočnojadranske obale odvijala se i grčka kolonizacija. Tako su nastale grčke kolonije na Visu (Issa), na Hvaru, na Korčuli, te brojne naseobine u priobalju: Epidaur (Cavtat), Epetion (Stobreč kod Splita), Salona (Solin) i Tragurion (Trogir). Ti su grčki kolonisti prvi došli u bliži suradnički dodir s Ilirima. Pod njihovim utjecajem ovdašnji su primorski Iliri usvojili uzgoj vinove loze, maslina i drugih poljodjelskih kultura, uspješnije načine ribarenja, bolju izgradnju nastambi i primjereniju tehniku brodogradnje. Razvijajući te utjecaje u brodogradnji Iliri su izgradili i svoje plovilo savršenijeg oblika, poznatu liburnu. Pojedina ilirska plemena sklapala su privremene ili trajnije međusobne saveze. Najpoznatiji takav savez bio je plemenski savez Ardijejaca, nastao sredinom 3. stoljeća prije kršćanske ere. Taj savez bio je organiziran kao država, a imao je i svog vladara. Najpoznatiji vladari te države bili su kralj Agron i poslije njegove smrti njegova udovica,

The Toronto Star, Aug. 21, 2000.

Canadian diplomat demands Yugoslavia explain mistreatment of detainees

BELGRADE, Yugoslavia (AP) - Two Canadians and two Britons arrested on suspicion of terrorism told their lawyers Monday that they had been mistreated in prison, though the detainees suggested their beatings were not severe enough to be described as torture.

Diplomats demanded that Yugoslav's government offer an explanation. Canadian diplomat Angela Bogdan told reporters the men confirmed reports that surfaced over the weekend that they had been beaten by Yugoslav army soldiers in the first days following the Aug. 1 arrest.

"We bluntly asked them about their treatment and yes - they have been roughed up," she said. "We have asked for an official explanation."

Still, the lawyer representing the Canadians, Ivan Jankovic, sought to reassure the families of Shaun Going, 45, and his nephew Liam Hall, 19, both of Alberta.

"They both confirmed it wasn't anything they would describe as torture," Jankovic said.

Also Monday, the Yugoslav army prosecutor in charge of the case demanded that more witnesses be questioned, their lawyer said.

A more comprehensive investigation will focus on the presence of the detainees in Yugoslavia's republic of Montenegro at the time of their arrest, said Djordje Djuriscic, the lawyer for the two Britons, Adrian Prangnell and John Yore.

"If the (investigative) judge decides to follow up, this will likely delay the case even further," Djuriscic said.

British and Canadian diplomats in Belgrade have already complained about the length of the proceedings against the four: they remain under investigation three weeks after being arrested in Montenegro - Serbia's junior partner in Yugoslavia. The four men, held at a Belgrade military prison, have not been formally charged and were awaiting a decision by the army prosecutor on whether to indict them. They have denied the allegations against them.

MILAN ĐUKIĆ NASTAVLJA POLEMIKU O "OLUJI": Tko me uspoređuje s Martićem i Babićem, taj je za psihijatriju

ZAGREB - Nova Vlada nije učinila ništa u odnosu na HDZ kako bi počela funkcionirati pravna država. Mesićeva slatkorječivost nije dovoljna da bi Srbi u Hrvatskoj mogli reći kako je on za njih nešto napravio - kazao je jučer prvi čovjek SNS-a Milan Đukić na novinskoj konferenciji svoje stranke na kojoj je najviše riječi bilo o Oluji i "slučaju Stipetić".

- Primopredaja vlasti između šestorke i HDZ-a obavljena je po načelu "gdje je stadoh, ti produži, što ne mogoh, ti oduži". Što se tiče "slučaja Stipetić", u stradanju Srba on je u najmanju ruku suodgovoran, i to po načelu objektivne odgovornosti koja ne može mimoći nijednog dužnosnika. Stipetić je to dobro razumio i jedini je pokazao visok stupanj civilizacije i kulture kada je rekao da je on vojnik i ne želi o svemu tome polemizirati - kazao je Đukić. Prvi čovjek SNS-a iznio je i niz kvalifikacija o operaciji Oluji, kazavši kako je ta akcija dogovorena između Zagreba i Beograda te kako za Srbe to ne može biti oslobodilačka akcija.

- Ako je riječ o dogovoru, može li to biti blistava pobjeda? - upitao je Đukić i kazao i to kako su se 40 dana prije Oluje gradili putovi kojima će se povlačiti zbjegovi. Đukić se potom požalio što mu je spaljena kuća u Donjem Lapcu iako je u vrijeme Oluje bio zastupnik i jedan od potpredsjednika Sabora.

- Uspoređuje me se s Martićem i Babićem, a tko to kaže, taj je za psihijatriju - rekao je Đukić, koji je kritizirao i napise kolumnista Večernjeg lista Željka Krušelja i Novog lista Dražena Vukova Colića.

The four said they were on holiday on the Montenegrin coast and were en route back to Kosovo, where the two Britons trained local police for the Organization for Security and Co-operation in Europe and the two Canadians worked in the construction industry. An army patrol stopped the four close to the border with Kosovo and arrested them after finding explosives-related material in the trunk of their car. The military launched the investigation based on this material which Going said was from his work as a building contractor in Kosovo. The additional testimonies would likely include those of a hotel employee who would be asked to confirm that the four spent time in one of Montenegro's coastal resorts, and a border policeman who could testify about the time of their arrival there.

British media have quoted the two Britons as saying they were punched, intimidated and deprived of sleep by their captors during the first days of detention in Andrijevice, a small town where they were held before ultimately being transferred Belgrade.

Yore told the Mail on Sunday: "It's cleverly done, slaps to the stomach, kidneys, that sort of thing. There are no marks."

Prangnell said when they were first apprehended, Yugoslav soldiers paraded them to crowds as spies and terrorists and they thought they were going to be shot or lynched.

Djuriscic quoted the two British detainees as saying about the interview that "this has been carried a little too far."

He added that the maltreatment at the hands of the soldiers, although a violation of Yugoslav law, would not affect the case.

"Even under such maltreatment, they stood their ground, made no false confessions under duress," Djuriscic said.

The head of the UN human rights office in Belgrade, Barbara Davies, also visited the prisoners Monday, but would not disclose the content of their conversation.

"They looked good today," Djuriscic added. "Whatever happened to them earlier has left no visible marks."

Tri prijatelja, gosp. Miro Rajko (Cleveland) dr. Andelo Filiplić (Toronto) i Ivan Foškić (Cleveland), istarski piknik Bartulja

DRAMATIČAN NESTANAK NEKADAŠNJEG PRVOG ČOVJEKA SRBIJE Otmica Ivana Stambolića

Bivši predsjednik Srbije, "politički otac" aktualnog predsjednika SRJ Slobodana Miloševića sve do njihova razlaza 1987. godine, Ivan Stambolić nestao je u petak ujutro, a 24 sata kasnije još uvijek mu nema traga. Stambolić je posljednji put viđen na trim-stazi u beogradskom Košutnjaku gdje je svakodnevno jogirao. Njegova obitelj prijavila je nestanak pošto je prije toga kontaktirala sa svim beogradskim bolnicama, ali ništa nisu znali o njemu.

O nestanku Stambolića obaviješten je Jiri Dienstbier, izvijestitelj UN za ljudska prava koji je od ministra vanjskih poslova SRJ Živadina Jovanovića zatražio pismeno objašnjenje o nestanku. Stambolić je posljednji put viđen u subotu oko 10 sati na dijelu trim-staze kod restauracije "Golf", gdje je zastao da se odmori. Prema riječima čuvara restauracije, u isto vrijeme kada je Stambolić sjeo, naišao je bijeli kombi uočen kako je danima stajao ispred zgrade u kojoj je bivši predsjednik Srbije stanovao, a to su potvrdili i susjedi.

Nekadašnji prvi čovjek Srbije, i kako neki kažu, "posljednji šef kojeg je Milošević imao", bio je 80-ih godina vrlo utjecajna politička fi-

gura kako u tadašnjem Savezu komunista Srbije, tako i na državnim funkcijama. S funkcije predsjednika Srbije smijenjen je na 8. sjednici srbijskih komunista 1987. godine, kojom je Milošević lansiran u političku orbitu. Stambolić je do tada stalno za sobom "vukao" Miloševića tako što je svaku funkciju koju je napuštao ostavljao današnjem predsjedniku SRJ — direktora "Tehnogasa", predsjednika Gradskog komiteta SK Beograda, sekretar, a potom predsjednika CK SK Srbije.

Stambolić je prije tri godine objavio knjigu "Put u bespuće" u kojoj je opisao svoju političku karijeru i svoj politički krah te se kritički osvrnuo na uzlet i politički lik Slobodana Miloševića. Stambolić je bio dugogodišnji direktor Jugoslavenske banke za međunarodnu suradnju (JUBMES) koja je utemeljena sredinom 80-ih godina s većinskim kapitalom Slovenije i Hrvatske, ali i ostalih tadašnjih republika, a smijenjen je prije tri godine pošto je pokušao ravnomjerno rasporediti stečenu dobit i uloge svih nekadašnjih šest republika SFRJ.

Stambolić se nije izravno bavio politikom, niti je bio član neke srbijanske stranke, ali je bio vrlo kritičan prema potezima vlasti, osobito svoga kuma Slobodana Miloševića. (Slobodna Dalmacija)

TUŽITELJICA DEL PONTE NEZADOVOLJNA NAPORIMA SFOR-a DA UHITI KARADŽIĆA Amerikanci žele nulti rizik

LONDON - Glavna tužiteljica Međunarodnog kaznenog suda u Haagu (ICTY) Carla del Ponte jučer je izrazila nezadovoljstvo zbog nesposobnosti mirovnih snaga NATO-a u BiH (SFOR-a) da uhite ratnog vođu bosanskih Srba Radovana Karadžića.

Del Ponte je nesposobnost SFOR-a da uhiti Karadžića pripisala "nedostatku komunikacija" između francuskih i američkih postrojbi međunarodnih mirovnih snaga u BiH, objavio je list The Financial Times. Švicarska tužiteljica upitnom je ocijenila i predanost američkih mirovnih snaga progonu optuženih ratnih zločinaca.

- Amerikanci žele nulti rizik, što je nemoguće ako želite uhiti ratnog zločinca - rekla je Del Ponte.

Istaknula je ipak kako je i dalje optimistična da će u idućih 12 mjeseci u zatvoru Haškog suda imati jednog ili dva najveća ratna zločinca. Priznala je da je u godinu dana njezina rada u ICTY-u došlo do određenih pozitivnih promjena, tj. da sada postoji više dokaza za političku volju NATO-a da se optuženike treba privedi pred Sud.

- Kada sam počela, nisam bila sigurna da postoji politička volja, ali sada sam sigurna da ona postoji - rekla je Del Ponte za The Financial Times. (Hina)

Naši boćari na pikniku upravitelja Župnog parka

Knežević optužio Mesića da vodi "antisrpsku politiku"

BEOGRAD, 22. kolovoza - Bivši jugoslavenski veleposlanik u Zagrebu Veljko Knežević rekao je u utorak da predsjednik Hrvatske Stipe Mesić vodi "antisrpsku politiku". Govoreći o hrvatsko-srpskim odnosima u emisiji "Argument više" Radio-Beograda, Knežević je rekao da je predsjednik Mesić postao "prvi borac protiv Jugoslavije, Srbije, režima i Slobodana Miloševića", te da ne propušta prigodu govoriti o posebnoj "misiji" Hrvatske u rušenju režima Slobodana Miloševića. (Hina)

Međutim, nikad ni jedna strana a ni komunistička vlast nije javno i službeno zabranila pjevanje "Vile", ali nije ni dala obrazloženje zašto progoni pjevače koji pjevaju "Vilu Velebita".

Do kakvog je bezumlja komunističko jednomymlje išlo pokazat će nam ovaj slučaj. U kolovozu 1973. skupina studenata iz Njemačke, Austrije (Hrvatsko Gradišće) ljetovala je i bila na seminaru u Novom Vinodolskom. U tijeku boravka bio je planiran izlet brodom na Vrbnik i u Bašku. Vozili su se brodom za izobrazbu časnika trgovačke mornarice "Vila Velebita II". Kako smo svi znali pjesmu "Vila Velebita", a vozili smo se istoimenim brodom zapjevali smo već na obali, ali u zao čas. Došli su neki ljudi u civilu, i počeli nas legitimirati. Kad su uvidjeli da je od stotine nas devedeset stranih državljana rekli su: "Ako još pevate pesmu "Vila Velebita" džabe ste platili brod jer neće dobiti dozvolu za isplavljenje." Naravno da više nismo pjevali, ali ne zbog supovaca, nego zbog gostiju da im ne bi propao izlet, posjet Vrbniku, Baški i baščanskoj ploči. Gostima nismo mogli objasniti zašto se popijevka čije ime nosi brod ne smije pjevati.

To nisu jedini primjeri iz dramatičnog života lijepe i svima nam drage "Vile Velebita". ali su dovoljno uvjerliivi dokazi kako je našim neprijateljima smetalo sve što je hrvatsko, i jezik, i pjesma, i glazba, i samo ime. Ali kad je narod svjestan sebe, nikakva ga sila ne može pobijediti, zato je Vila Velebita nadživjela sve hrvatmrsece pa će i živjeti jer, dok je srca, bit će i Kroacije!

(Hrvatski kajkavski kalendar, 1996)

Čitali smo za vas:

IVO PERIĆ: POVIJEST HRVATA

Ivo Perić: Povijest Hrvata, 306 str., pretežno ilustracije u boji,

Predgovor: Mirko Valentić

Glavni urednik: Vlado Jaram, dipl. ing.

Nakladnik: CTT-Centar za transfer tehnologije

ISBN 953 - 97327 - 0 - 0

Iako u svojoj knjižnici imam ovu knjigu već koju godinu, tek sam ju ovih dana zaista čitala. Do sada sam je samo prolistavala, pregledavala tek pokoji članak, ili opis nekog doživljaja iz naše povijesti, tako da nisam imala potpunu sliku o vrijednosti te knjige. Danas, nakon pročitane "Povijesti Hrvata" Ive Perića (prevedena na engleski "A History of the Croats"), mogu vam zaista - iz sveg srca - preporučiti ovu knjigu iz mnogih razloga. Za nas obične smrtnike povijest može biti čak i dosadna - kome se čita o nekim kraljevima, bitkama, o nečemu što je bilo tako davno? Pitate li običnog čovjeka koliko povijesnih knjiga je pročitao - i odgovor će biti "ni jednu" - jer povijesne knjige znaju biti vrlo dosadna. Ova knjiga je zaista "povijest Hrvata" - interesantna knjiga koju smo čekali. Ova knjiga je za svaku hrvatsku dušu.

U knjizi "Povijesti Hrvata", autora Ive Perića, povijest postaje vrlo interesantna, jer su događaji opisani kratko, jezgrovito, snažno, bez nepotrebnih riječi, samo činjenice. Za onog koji traži razne filozofska objašnjenja ove ili one situacije, uz tisuće podataka, ova knjiga svakako nije, ali želite li nešto jednostavno, čitko, knjigu koja iz hrvatske perspektive gleda na povijest - to je knjiga koja će vam pružiti sve što tražite. To je nadasve interesantna knjiga, napisana jednostavnim jezikom, a svaki red pruža obavijest o hrvatskom narodu kroz povijest i o onom što je utjecalo na njegov povijesni hod od najstarijih vremena do danas.

Knjiga je vrlo interesantno sažeta: u samom početku daje najosnovnije podatke o smještaju, površini, broju stanovnika i značaju položaja današnje Republike Hrvatske. Nakon uvoda autor nas iz sadašnjosti vodi u prošlost, od najranijih razdoblja do danas. U poglavljima ove knjige autor Ivo Perić je prikazao sve najbitnije iz hrvatske povijesti od najranijeg paleolitskog doba, pa mezolita, eneolita, halštatskog razdoblja, preko pojave Ilira, doseljavanja Hrvata u svoju domovinu u prvoj polovici 7. stoljeća, rimskih osvajanja... pa sve do danas.

U svim tim povijesnim vremenima - koja je autor predočio punoćom historiografske konkretnosti - hrvatski se narod stalno morao boriti za opstanak. Borio se najprije protiv Franaka, Saracena, Bizanta, Mlečana i Mađara, protiv Tatara i Turaka itd. Međutim sinovi hrvatskog naroda nisu djelovali samo mačem, braneći sebe i druge. Djelovali su i dijetlom kao graditelji i kipari, kistom kao slikari, perom kao književnici

Gđe. Bianca Benković i Neda Leipen, članice Upravnog odbora AMCA-e, prije sastanka

i znanstvenici, i svakom tom dijelu hrvatskog života autor Ivo Perić posvetio je dio ove zaista vrijedne knjige.

Iz ove knjige mnogo ćete naučiti, no čak ako i ne naučite, jer to nije jedina namjera autora Ive Perića - s velikim zanimanjem pročitat ćete o događajima koji su nas doveli do danas. Koliko puta nam je spomenut ovaj ili onaj događaj, i koliko god da smo "znali" - u stvari "nismo znali". Iz retka u red, ova knjiga pojašnjava, navodi podatke, iznosi činjenice i podsjeća. Recimo: da li znate da je Ljudevit Gaj predložio umjesto dvostrukih slova (cs) nova slova 'š', kao jedno od mnogih?

- da li znate što piše iznad vratiju u tvrđavu Lovrijenac u Dubrovniku i tko je te riječi uklesao? Tamo piše: *Non bene pro toto libertas benditur auro* (Sloboda se ne prodaje ni za svo zlato) i *Obliti privatorum publica curate* (Zaboravite na privatne stvari, brinite za opće dobro). Državni organi Dubrovačke Republike dali su uklesati ove znakovite riječi na ovom mjestu, no ima i drugih javnih natpisa po Dubrovniku, koji su ukazivali građanima vrijednost zajedničkih interesa.

Naslovnica "Povijesti Hrvata" Ive Perića

“Vila” za koju se ginulo, zbog koje se robijalo i dobivale batine

*“Ti Vilo Velebita,
ti našeg roda diko...”*

Vjerojatno u čitavoj glazbenoj povijesti od postanka svijeta i do naših dana nema slučaja da bi se jedna rodoljubiva i ljupka popijevka u određenim vremenskim razmacima toliko zabranjivala, a njezine pjevače progonilo, kako je to bio slučaj s popijevkom “Oj, ti Vilo, Vilo Velebita”.

U VI. I VII. st. naši časnici spustiše se preko Velebita na obale našeg mora. Neki su zastali u njedrima planinskih vrhunaca osjetivši njihovu ljepotu i surovost. Upoznali su prirodne zakone u borbi za opstanak živih bića i prirode koja ih je okruživala. Planina im je bila lijepa i onda kad je bila strašna.

Prvi značajniji opis Velebita potječe od Petra Zoranića. (Zadar 1508. - oko 1596.), koji je u Ninu 1536. napisao svoj pastirski roman “Planine”. Zanimljivo opisuje svoj uspon kroz Veliku Paklenicu preko planine gdje stanuju vile, preko Velebita, pa put kroz Liku na Dinaru, i uz rijeku Krku natrag u rodni dom.

“Ni još sasvim rosa sa cvitov opala biše, a sunce svitlu glavu iz najvišega vrha izkomoljajući meni grede u oči udariše, kada ja hodeći k jednoj vrulji razkošni iz stine izvirujući i tiho po travi bistrim potokom tekući pridoh. Sladka petja razlikih ptičić i mirisa od zelja i cvitkav niku slast tvoraše. Tuj pod dubljem pri vrulji, jer čriz podne biše, pastirov niknulo ki budi da predljivi kroz svakodanje naporstvo od neprijateljskoga česta plinjena i robljena pobigli. - I mi eto kao ovca drugu zaklanu gledajući svoj kolj čekamo. I mi bismo odovud pobigli, dali nas s sladkost baščine uzdrži. - I pastire je zadržala ljepota i surovost rodnooga kraja – vilobitno stijenje!”

Zoranić spominjući vilobitno stijenje i imenuje planinu Velebitom. Poslije njega mnogi znani i neznani pjesnici pjevali pjesme o vilama u planini.

U vezi s Vilom Velebita zanimljivo je da se pod konac prve polovine XIX st. javljaju dvije srodne pjesme: jedna u Novom Vindolskom narodna: “Pisma od Primorja”, za koju stari Novljani kažu da se “piva” na ariju “Vile Velebita o kojoj će ovdje biti više riječi.

Istodobno u trokutu Senj - Novi - Gospić nastaje pjesma “Oj ti Vilo, Vilo Velebita”, za koju jedni pripisuju autorstvo Danilu Mediću, a drugi Lavoslavlu Vukeliću. Napjev je skladao ondašnji hrvatski časnik u Gospiću, dirigent Wessely. Rodoljubive riječi, jednostavni lako pamtljivi napjev i poletni tempo osvojili su svakoga tko ju je slušao. Popijevka je postala vrlo popularna među pukom koji ju je prihvatio kao vlastitu i ubrzo se proširila od Senja do Rijeke i u unutrašnjosti do Zagreba. Kako je imala rodoljubni naboj, nije se svidela Talijanima u Primorju, a niti Mađarima u unutrašnjosti. Tako su počele i prve neugodnosti onima koji su je pjevali. Spomenimo da je popijevku udesio za muški zbor oko 1880. gimnazijski profesor Antun Postružnik i da je u Zagrebu prvi put bila pjevana prilikom proslave 20. obljetnice “Kola”, a pjevao ju je “Lički kvartet” iz Gospića.

Prvi je “Vilu Velebita”, napjev i tekst objavio Vjekoslav Klaić u “Hrvatskoj pjesmarici”, zbirci popijevaka za skupno pjevanje, (Zagreb, Matica Hrvatska, 1893.) prema zapisu Vilka Novaka. Na početku stoljeća Ante Stohr u svojoj pjesmarici u izdanju L. Hartmana (Stjepan Kugli) objavljuje inačicu s naslovom “S Velebita klik se ori”. Đuro Stjepan Deželić u “Hrvatskoj pjesmarici ili sbirci rado pjevanih pjesama” objavljuje “Vilu Velebita” u četiri kitice 1903. godine.

Poslije prvog Svjetskog rata beogradska vlada progoni objavljače i pjevače “Vile Velebita”. Za vrijeme NDH ponovno se objavljuje i pjeva voljena “Vila”. Poslije 1945.g. nastaju novi progoni “Vile Velebita”.

No, podimo redom.

Prema povijesnim dokumentima najtragičniji događaj zbog pjevanja “Vile Velebita” zbio se u Malom Lošinj 2. kolovoza 1896. kad su zbog njenog pjevanja talijanaši ubili lošinjskog 22-godišnjeg mladića pomorca Oktavija Ostromana, o čemu je nastala i posebna narodna pjesma s 400 stihova, no zbog pomanjkanja prostora ovdje je ne možemo uvrstiti. Inače, zapisala ju je Božena Rokonić-Cimić g.1906.

1952. godine vodio se pred Okružnim sudom u Zagrebu sudski proces protiv deveterice pjevača koji su poslije nogometne utakmice Dinamo-Crvena Zvezda gradom pjevali tzv. šovinističke pjesme, kao

“Vilu”, “U boj, u boj”, “Još Hrvatska” i druge. Vjesnik i drugi zagrebački listovi su u razdoblju od 24.I. do 31. I.'52. opširno o tome pisali jer eto Dinamo je pobijedio Crvenu Zvezdu, a mladići pjevanjem počeli rušiti “Bratstvo i jedinstvo”! Zbog toga rušenja bratstva i jedinstva pjevač J. Majić osuđen je na godinu i 2 mjeseca, V. Vicić na 8 mjeseci, S. Dujmović na godinu i 3 mjeseca, B. Miletić na 6 mjeseci strogog zatvora, I. Rudec na 5 mjeseci, V. Mikuličan na 3 mjeseca zatvora, dok su V. Palijan i J. Božićević oslobođeni.

Zbog pjevanja “Vile Velebita” je početkom 1960. g. Okružno javno tužilaštvo u Osijeku podiglo optužnicu protiv sjemeništara u Đakovu. Branitelj sjemeništara odvjetnik Josip Košta iz Vinkovaca nije znao tekstualni sadržaj pjesme, autora, a niti kada je nastala. 13.I. 1960. poslao je pismo sa zamolbom umirovljenom sucu Slavku Jankoviću u Zagreb gdje ga moli:

Dragi i poštovani g. sudac!

Branim neke ljude oko sjemeništva u Đakovu - pa među inim im se inkriminira (bit će koncem ovoga mjeseca rasprava pred okr.sudom Osijek) i pjevanje pjesama “propagandnih, koje izazivaju rasnu mržnju, itd (...), od pjesme “Oj ti Vilo, Vilo Velebita” znam samo riječi od 2 reda - da tako kažem...

Obračam se na Vas, koji ćete to sigurno znati i pomoći mi. Naime vjerujem da mi oni koji su vodili istragu, a vjerojatno niti mnogi iz sudbenog vijeća, koje će suditi - neznaju riječi, kada je pjesma nastala, povodom čega i tko ju ispjevao i uglazbio, - a bez znanja toga svega, vodit će se rasprava u duhu da su ustaške i ine slične pjesme...

Budite ljubezni, pa mi javite: sadržaj (riječi), kad je nastala i povodom čega -“

Slavko Janković je uputio odvjetnika Koštu na adresu šefa muzičkog odjela Instituta za narodnu umjetnost, dr. V. Žgancu u Zagrebu, jer on također nije znao o “Vili” vjerodostojne podatke. Dr. Žganec je odvjetniku Košti odgovorio vjerojatne autore teksta, skladatelja, obradivača za muški zbor, datum kad se “Vila” prvi put pjevala u Zagrebu i kad je prvi put objavljena. Međutim kako je tekao daljnji tok rasprave nije nam poznato.

Zbog pjevanja “Vile” dobili su od benkovačkih i obrovačkih milicionera grđne batine 2. kolovoza 1970. u mjestancu Karin mladići i odrasli koji su došli na proslavu crkvenoga goda Gospe od anđela u ondašnjoj franjevačkoj crkvi. Zbog ovog batinjanja podigla se velika uznemirenost među pučanstvom. No ondašnja vlast, da bi smirila narod, održavala je bezbroj sastanaka od općinske, partijske, okružne razine. Na kraju je ispallo da su pjevanjem “Vile” u Karinu bili ugroženi Srbi, a Kuzman Kresović je na sastanku u Benkovcu izjavio “da treba tući svakog tko god pjeva šovinističke pjesme, uz napomenu: Ako bi milicija u tom slučaju ponekad i pogriješila, treba je i tada podržati! Tako je u ondašnjem VUS-u napisao novinar Salih Zvizdić.

*Damir Borovčak, dipl.ing.: **Hello Toronto - ovdje Zagreb***

HRVATSKA U PLAMENU

Prava katastrofa, koju ova hrvatska vlada i ovaj premijer ne priznaju !

ŠTEDNJA I POŽARI

Hrvatskom i dalje hara velik broj požara. U svim jadranskim, ali i drugim županijama vatrogasci se bore s vatrenom stihijom kako je danas u ponedjeljak 28. kolovoza, dok pišem ovaj tekst, izvijestio Državni centar za obavješćivanje. Aktivnih požarišta, na današnji dan je preko dvadesetak, u Lici, Primorju i Dalmaciji. Neka požarišta su duga i po nekoliko kilometara, a svaki dan bukte novi i novi požari. Vatrene stihije traje već tjednima, jer kiša nije pala. Ukupni broj požara ovog ljeta, broji se u tisućama, a hektari izgorjelih šuma i površina u stotinama tisuća. Prava katastrofa, koju ova hrvatska vlada i ovaj premijer ne priznaju !

Kada je prije izbora trebalo obećavati i nemoguće, ljudi iz te iste vlade bili su puni pokuda za bivšu vlast i prepotentnih samohvalnih obećanja. Došavši na vlast, odmah pri reviziji državnog proračuna, pokazali su svoju logičnost. Do jučer, usta su im bila puna riječi štednja, štednja. Trebalo je smanjiti državni proračun, jer su o tome brujali prije svega oni sami. Sve što su uspjeli napraviti bilo je umanjeње proračuna za 5 %. A gdje su te uštede pronašli? Između ostalog skresali su stavku za protupožarnu zaštitu zemlje, čak u pola - 50%! Skresana su sredstva ili se ne dostavljaju redovito i lokalnim samoupravama gdje je na vlasti HDZ. Upozorenja oporbe, kako to nije dobro, nisu pomagala. Vatrogasna društva ostala su bez mnoge potrebne opreme i nabavki! Naravno i kupnja još jednog kanadera za ovu godinu je izostala. Iako su premijer i njegovi ministri, napr. svoj komfor (primanja, vozni park) zadržali raskošno istima. A i onaj kanader, ukraden u Zadru, nije povraćen iz Crne Gore, iako su uspostavljeni s tim susjedom vrlo prisni državnički i ministarski odnosi.

21. kolovoza, na prvoj sjednici vlade poslije ljetnog odmora, vidi se na TV Dnevniku kako ministar unutarnjih poslova Šime Lučin s velikim govornim poteškoćama i traljaviim argumentima, teško obrazlaže situaciju požara, koja je već prije tjedan dana imala sva obilježja velike katastrofe. No premijer je bio odlučan i daje izjavu - situacija nije katastrofična! Dan poslije požari su odnijeli i prvu žrtvu. Izgorio je u plamenu maturant, koji je služavši apele o potrebi pomoći, dobrovoljno otišao od kuće spašavati svoje selo. Izgorio je u plamenu! Rečeno je da mladić nije stradao između gorućih stabala, već je pronađen na nepošumljenom terenu, dakle u niskoj vatri. Nije rečeno čime je taj mladi dragovoljac gasio plamen, ali je na TV često vidljivo da su ljudi želeći zaštititi svoje materijalne vrijednosti, to radili bez zaštitne odjeće i opreme. Umjesto špricama i naprtnjača s vodom i zaštitne odjeće i obuće, koje su radi štednje ukinute iz državnog proračuna, činili su to čim su stigli - granjem i krpama. Prosto je čudo kako je sve prolazilo bez žrtava i većih protesta gasitelja i građana ove zemlje.

TKO PODMEĆE POŽARE

Dan poslije, premijer Račan bio je u pratnji vatrogasnog časnika profesionalca u helikopterskom obilasku više požarišta. Uglavnom preljeće srednju i južnu Hrvatsku i granična područja s BiH. Naime, vatra je često započinjala i kod državnih susjeda te nošena vjetrom, prelazila k nama. Nakon obilaska ponovno izjave za javnost. Račan kaže da treba pozvati na odgovornost one koji nisu desetak i više godina čistili šume i šumske usjeke i da treba napraviti pogranične šumske usjeke s susjednom BiH. Čovjek je očito zaboravio tko je do prije pet godina gospodario područjima, koja su sada u plamenu (zaleđe Zadra, Šibenika, Stona, Dubrovnika). Zaboravio čovjek i na minirana područja, zaboravio da su prošlu godinu gasitelji stradavali i od mina. Da se radi ipak o katastrofi niti sada nije spomenuo. Ali zato opet kaže nešto što će sami događaji, koji dan kasnije, demantirati. Decidirano odbija primisao, da su požari većinom podmetnuti ili teroristička djela onih koji su i pismeno prijetili da će Hrvatska ovo ljeto biti u plamenu (slučaj pisma dmiškom gradonačelniku).

Kada su požarišta okružila Split, splitsko-dalmatinski župan Branimir Lukšić je izjavio: “Imamo sve indikacije da se požari podmeću.”

Samo par dana ranije iz zadarske županije stigla je vijest kako ovu godinu ima 500 % više požara nego prošle godine.

Kada sam početkom mjeseca jednog vjetrovitog poslijepodneva bio u zaleđu Splita, sam sâm uočio kako dim novog požara najednom izbija daleko od naselja, na nekoliko udaljenijih mjesta iz središta stoljetne borove šume povrh Brnaza.

Na Korčuli gradonačelnik mjesta Smokvice opisao mi je kako je još prije dvije godine izgorjelo čak 80 % njegove općine. Kaže, požar se je javljao s više strana, uvijek duboko u šumi i to pri vjetru. Bilo je na otoku prije sedamdesetak godina trostruko više stanovnika, a prije desetak godina i dvostruko više turista, ali takvi požari se ne pamte. Vatrogasci na Pelješcu, i ove godine, nikako da lokaliziraju požare koji se stalno javljaju na novim mjestima i gore tjednima sve do ovih dana. Iz mnogih mjesta, evakuirani su mještani i turisti.

Još na početku sezone požara, prilikom gašenja, pronađena su sredstva samozapaljivanja koja se aktiviraju pri naletu vjetra. Vijest je, manje-više, prošla bez većeg odjeka. Zatim ovih dana kod Dmiša uhvaćen je podmetač požara Danilo Kraljica. Priznao je više podmetanja, a dalje se može zaključivati iz imena i prezimena. Kod Šibenika okrivljena su dvojica pastira za paljenje trave, bez indentifikacije imena. Kod Skradina bio je u bijegu podmetač koji je podmetnuo oko 30-tak požara u Nacionalnom parku Krka i koji se štiti krvoločnim psima. Danas su uhvaćeni za namjerno podmetnute požare u kanjonu rijeke Krke, I.D.(58) i J.T.(67) - policija im ne objavljuje imena. Već par dana gori i u Lici. Noćas je buknuo požar i na pruzi Zagreb - Knin, koji je zaustavio vlak prema Zagrebu. Sve to, kao ovaj scenarij kod Knina, podsjeća na neka prošla (?) vremena.

PROFESIONALNOST I NUŽNOST RASPRAVE

Inače profesionalni vatrogasci javno traže da se vodstvo i organizacija Hrvatskog vatrogasnog saveza promijeni. Vatrogasni profesionalci tvrde, da su sadašnji zapovjednik Teodor Fricki i njegov pomoćnik Željko Popović, neprofesionalni i nestručni kadar, postavljen od nove vlade, u želji za promjenama svega što je prijašnja vlast imenovala ili ustrojila. Logično je da profesionalci, danas obrazovani i na Vatrogasnoj školi u Zagrebu, ne mogu prihvatiti koncepciju organizacije zaštite od požara isluženom i zastarjelom opremom i na koncepciji organizacije tipa dobrovoljnih vatrogasnih društava. Stoga opravdano negoduju i traže od premijera promjenu političkih i počasnih dužnosti u Vatrogasnom savezu u interesu struke i profesionalizma.

I onda ono što potvrđuje sve sumnje i po treći puta u kratkom roku demantira premijera Račana, jučer je prikazano na TV Dnevniku. Na graničnom prijelazu Brgat prema Trebinju (koji je protuvaljno hrvatskim građanima, otvorio general J.Klein), uhićen je na dojavu građana Branko Dorčum (25) iz Trebinja. Osumnjičen je za više podmetanja požara i krađa u zaleđu Dubrovnika. Jedna informacija govori da je navedeni bio pripadnik četničkih postrojbi Republike srpske.

Predsjednik Kluba zastupnika HDZ-a Vladimir Šeks u pismu predsjedniku Republike Stjepanu Mesiću i premijeru Ivici Račanu predlaže im da podnesu zahtjev za izvanrednim zasjedanjem Hrvatskoga državnog sabora kako bi se raspravilo o uzrocima, posljedicama i mjerama za sprječavanje “katastrofalnih požara” u Hrvatskoj. “Na to nas potiču i izjave ministra unutarnjih poslova Šime Lučina o nekim podmetnutim požarima te uhićenje stranog državljanina osumnjičenog za namjerno izazivanje požara, što upućuje na osnovanu sumnju na teroristički čin”, navodi Šeks u pismu Predsjedniku Republike i premijeru. Napominje i kako više od osam tisuća požara, koji su uzrokovali neprocjenjivu štetu i odnijeli jedan mladi život, posve sigurno zahtijevaju cjelovitu raspravu u Hrvatskome državnom saboru.

A Račan je negdje izjavio, nije potreban Sabor, nije potreban niti krizni Štab, moramo se za iduću godinu samo bolje organizirati ! Najbolje valjda da sve i zaboravimo !

ODGOVORNOST ?

Naftni su derivati od dolaska na vlast nove vlade već dva puta poskupjeli. Danas je aktualno i poskupljenje električne energije za 25%. Sve to vodi nas uvodi u novi 'požar' inflacije. Pitanje je za vladu, koja je ove godine veliku mogućnost štednje pronašla upravo u sredstvima namijenjenim zaštititi od požara, kako se to u predstojećim inflacijskim okolnostima misli bolje organizirati ?

Direktna materijalna šteta iskazana tisućama hektara izgorjelih šuma, obrađenih poljoprivrednih kultura, izgorjenih kuća i gospodarskih zgrada, povreda pri gašenju i izgubljenim mladim životom, te sva indirektna šteta, ukupno je neprocijenjiva. Za mnogo toga su kriva namjerna potpaljivanja, za koja smo znali i ranije da su moguća. Što je bilo s planom i potrebom preventivnog djelovanja, kao napr. čuvarskom službom, zapošljavanjem na javnim radovima (obećanih u predizborno vrijeme), a sada potrebnih na preventivi od požara. Što je

Olimpijada u Sidneyu

ZAŠTO NA PREDSTOJEĆOJ OLIMPIJADI U AUSTRALIJI NEĆE BITI "HRVATSKE KUĆE"

Ministarstvo turizma nema milijun maraka za veliku gozbu u Sydneyu

Polemike, žučne izjave i povišeni tonovi kojih su posljednjih dana puni domaći mediji, a vezani su uz konačnu odluku da se tijekom održavanja Olimpijskih igara u Sydneyu neće organizirati Hrvatska kuća kao mjesto promocije zemlje na najvećoj sportskoj priredbi na svijetu, skrenuli su pozornost javnosti na tu temu. Na žalost, rasprava se u medijima svodi na to je li Hrvatska kuća potrebna ili ne, umjesto da se odgovori na pitanje: je li Hrvatska u ovom trenutku u mogućnosti potrošiti toliki novac za tu svrhu ili ne? Strelace odgovornosti za takvu odluku su uperene isključivo i samo prema Ministarstvu turizma jer je upravo ono službeno izrazilo mišljenje o tome kako je financijski taj projekt potpuno gospodarski - neutemeljen.

Rasipanje novca

Vjerojatno stoga što je prvi put netko imao "petlje" službeno reći kako je dosta rasipanja novca za ugodniji boravak svih koji službeno i s dnevnicama stižu na Olimpijadu iz Hrvatske, podigla se prašina i buka, baš kao da će se i sama hrvatska država dovesti u pitanje ako u Sydneyu ne bude - Hrvatske kuće! A istina je malo drukčija: u Sydneyu od 170 zemalja svoje nacionalne kuće imat će tek njih 39! Dakle, osim Hrvatske još 130 zemalja sudionica Olimpijade takve prezentacije nije ocijenilo potrebnima i nitko tamo ne smatra da je to skandal..

E, kod nas je to ipak "malo" drukčije. U pripremi predstavljanja Hrvatske na predstojećim Olimpijskim igrama u rujnu ove godine, bivši saziv Vlade odlučio je ponovno predstaviti Hrvatsku na način kako je to bilo i prije četiri godine u Atlanti. Napravljen je projekt predstavljanja koji je u konačnici trebao stajati - 900 tisuća njemačkih maraka. Njime je trebalo biti obuhvaćeno i dobivanje zgrade Hrvatskog doma u Sydneyu na mjesec dana, a prijedlog je govorio o tome kako bi troškove zajednički podijelila ministarstva sporta i turizma.

U ožujku ove godine Ministarstvo turizma ocijenilo je kako je u sveopćoj besparici koja vlada u toj gospodarskoj grani, neopravdano trošiti toliki novac na organizaciju Hrvatske kuće i takvo mišljenje prosljeđeno je Vladi, koja je, pak, na posljednjoj sjednici pred godišnji odmor u kolovozu donijela odluku kako projekt "Hrvatska kuća u Sydneyu" neće biti financiran iz državnog proračuna, pa dakle ni iz proračuna Ministarstva turizma.

- Mi smo dužni poštovati odluku Vlade, a kad je u pitanju Hrvatska kuća, mi smo dali svoje mišljenje s obzirom na turizam, ali to je predstavljanje zemlje, a ne samo njena turizma. Mi tog novca nemamo i ako netko drugi ima načina i mogućnosti osigurati ih, mi nemamo ništa protiv toga. Štoviše, siguran sam da je taj projekt u osnovi dobro zamišljen, iako nije uvijek realiziran onako kako se zamišljalo.

Pršut i vina

Moje izjave u vezi s time zlonamjerno su interpretirane, jer Ministarstvo turizma nije kočničar u tome poslu. Nas nema nitko pravo prozivati zato što u financijskom kolapsu turističkog gospodarstva ne možemo dati gotovo milijun maraka za taj projekt - kaže Veljko Ostojić, zamjenik ministrice turizma i najčešće prozivani u priči o Hrvatskoj kući.

Kako Hrvatska ipak ne bi ostala nepredstavljena na takvom svjetskom skupu ne samo sportaša nego i novinara, političara i uglednika,

s postroženom kontrolom ulaza iz Republike srpske, općim pojačanim policijskim nadzorom u vrijeme turističke sezone? Lučin je nedavno nam da se ova vlada uopće nije snašla pri ozbiljnom organizacijskom zadatku, konkretno na osiguranju od požara ovogodišnje turističke sezone. Učinila je cijeli niz opisanih propusta, ignorirala mogućnosti intenzivnih i namjernih potpaljivanja. Sama retorika zamagljivanja, "nije to katastrofa", stoga opravdano upozorava na nedoraslost i zatečenost problemom, i itekako dovodi u pitanje odgovornost vlade i premijera. Ne tako davno, za lošu organizaciju trajektnog prometa u jeku turističke sezone i pri tom nastalu dvodnevnu gužvu, bio je na zahtjev oporbe, opravdano, smijenjen ministar turizma. A danas za puno veću katastrofu izgleda u vladi nitko nije kriv.

Damir Borovčak, Zagreb

damir.borovcak1@zg.tel.hr

Vlada je zadužila Ministarstvo turizma i vanjskih poslova da zajednički organiziraju jednodnevnu prezentaciju zemlje u Sydneyu i na tome se već radi. Hoće li istodobno poduzetnici ili privatnici i naši iseljenici ocijeniti kako bi im projekt Hrvatske kuće bio zanimljiv, te ga sami isfinancirati, i na koji način, znat će se uskoro. U svakom slučaju, svaka domoljubna promidžba zemlje je dobrodošla ako iza nje stoji i novac potreban za realizaciju. U svakom slučaju nije sramota ne imati novca za takvu promidžbu, ako se istodobno dolazi iz zemlje koja grca u problemima. Osim toga, malo je vjerojatno da će Hrvatska izgubiti na međunarodnom ugledu samo zato što kraj Olimpijskog sela neće imati svoju nacionalnu kuću. Pa ne ovisi joj valjda ugled o probranim vinima i pršutu!

Užici u Atlanti

Hrvatska kuća kao mjesto cjelovitog predstavljanja hrvatskih gospodarstvenih, kulturnih i turističkih vrijednosti, prvi je put organizirana za trajanja Olimpijade u Atlanti i to na način da se njome predstavlja država u cijelosti. Financijski trošak zakupljene vile s bazenom u SAD-u, koja je bila u funkciji više od mjesec dana, snosila je hrvatska država iz proračuna, a po odluci Vlade RH. U tom su trošku, za koji upućeni kažn da je iznosio 350 tisuća dolara, pak najveći udio imali Hrvatska turistička zajednica i Ministarstvo turizma koji su ga participirali sa 2,1 milijun kuna (od ukupno 2,9 milijuna kuna). U ukupnim troškovima dio je "pokrila" i Hrvatska gospodarska komora, te ministarstva sporta i kulture. HTZ je od Vlade bio zadužen za organizaciju i realizaciju projekta Hrvatske kuće.

Hrvatsko udruženje hotelijera pobrinulo se za gastronomske užitke dovodeći svoje kuhare, slastičare, barmene i konobare iz Hrvatske. Zapravo najveći broj angažiranih ljudi, tvrde očevici, bio je u funkciji gastronomskih užitaka posjetilaca kuće. O svemu je brinula ekipa od 25 ljudi, od kojih ih je 15 stiglo iz Hrvatske, a 10 ih je bilo iz dijaspori i našeg veleposlanstva u Washingtonu. (Slobodna Dalmacija)

Nema ni "Dalmacija cupa"

Da "Hrvatska kuća" nije jedini projekt koji je ove godine preskočen u promidžbi zbog besparice, govori i podatak da je na sjednici Turističkog vijeća HTZ-a u ožujku, osim nje, iz ovogodišnjeg programa izbačen i tradicionalni "Dalmacija cup", jedriličarska regata novinara u svibnju, zatim Zimski kup Jadrana, projekt "Deset gradova - deset stoljeća", a prvi put preskočeno je i dodjeljivanje godišnje turističke nagrade. Istodobno je donesena odluka o smanjenju plaća u HTZ-u na svim razinama. Svemu tome prethodile su brojne potpisane obveze prethodnog ministra koje su, praktično, ispraznile blagajnu HTZ-a za ovu godinu, a od kojih se nije više moglo odustati. Zato je tada rečeno kako se sve što se ne mora napraviti, ove godine - preskače.

(Slobodna Dalmacija)

**Pokažite prijateljima
HRVATSKU ISKRU**

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 65, 31. VIII. 2000.

Mojim očima (i srcem)...

Ovih dana razmišljam kako bi lijepo bilo otići sada u Hrvatsku! Lijepi su ovo dani svugdje po Hrvatskoj: bere se grožđe, ubire ljetina, suši kuruza i svugdje su prošćenja (ili kako bi moja babcica rekla: "prošćenja").... Kretala sam se zaista svugdje i gotovo u svako doba godine, no jesen me je obično nalazila u Kanadi, tako da nažalost nisam imala previše prilika biti na prošćenjima u Hrvatskoj. Mi ovdje u Kanadi imamo "fall fairs", što bi ti značilo nešto kao "proštenje" - ali je to od onog našeg, domaćeg zaista daleko! Moj mali unuk je na takvom "proštenju" u Kanadi prvi puta vidio žive purane, veselio se vožnjama na ringišpilu, pojeo u slast "hot dog" - no mislim da nije ponio onakve uspomene koje nosimo njegov deda ili ja s naših prošćenja.

Pred dosta godina bila sam sa mojom prijateljicom na prošćenju u Voloderu, nedaleko od Zagreba. Domaćini su pozivali sve da se pridruže proslavi berbe grožđa i tradicionalnog pečenja na roštilju. Još i danas nosim uspomenu na to prekrasno popodne, prepuno zvukova, mirisa, osjećaja, zadovoljstva...

Prvo, dočekale su nas zastave! Zastave su bile postavljene svugdje, po drveću, na stupovima tako da se iz daleka vidi mjesto gdje se održava to narodno veselje bogatstva jeseni i marljivosti ljudi. Nisu se vijorile samo zastave - uz njih su bili i rupci, i trake, i razne manje plahte, i ručnici i sve ono što se veseli svakom posjetitelju!

A sve je treštalo: i glazba, i ljudi, i djeca, čuju se životinje - a miris hrane je upravo božanstven!

Netko mi je pred par dana rekao: "Kako Ti voliš jesti! To se zaista vidi iz svakog tvog članka!" To je, vjerujte mi, istina, ali ja ne volim baš svaku hranu. Ja sam vam izbirljiva - osim kad se dođe do hrvatske hrane: to sve volim, no ipak hrana na prošćenjima je fantastična, morate priznati!

Počnimo od pečenja: mi ovdje imamo i odojke i janjce, ali tamo, na prošćenju, bolji su (Nemojte se ljutiti na istinu, dragi prijatelji, koji toliko vremena dajete tom poslu po hrvatskim parkovima u Torontu i okolici. Mi zaista cijenimo vaš trud.) Možda su bolji: 1/ zbog zraka, 2/ zbog trave, 3/ zbog drva na kojem se peče, 4/ zbog Hrvatske, 5/ zbog samog odojka ili janjca, 6/ zbog društva, 7/ zbog one kupice vina kojem ste zalijevali hrgu mesa 8/ zbog svega oko sebe! Onda, kotlovinu! Tu opet moram zastati, jer ovdje nikako da nađem dobru kotlovinu, ili možda sam i našla, ali nekako ono tamo bilo je bolje?! Ili si ja to samo utvaram? Svakako, kotlovinu je fantastična! Ne znaš što je bolje: da li kobasice, ili picke, ili svinjski kotleti, ili teletina - kaj god da probaš, prste si ližeš! Pa kad ti dadu komad domaćega kruha, pa si to malo namačeš u onaj saft od kotlovine - raj zemaljski za usta! A kad k tomu još dodaju vruće pečene krumpire - ma kaj ti je nekakav steak, ili hamburger, ili bilo kakva hrana kaj mi tu nude na sve strane... Ja sam za tu našu dobru hranu sa prošćenja svaki dan (makar onda bila na dijeli cijeli mjesec)! Ako k tome dodate još nekačku kuhanu ili pečenu kuruzu - zadovoljstvu nema kraja!

Pa kolači! Štrudli, štrukli, zlevke, orehnjače, makovnjače - srce ti stane, jer naprosto nemreš zgurati u sebe svu tu hranu, buš puknuo - a sve je tak lijepo, i dobro, i mirišljivo, i moraš bar još malo - pa nek i puknem! A kestenji? Kraj njih se nemre proći tek tak!

I onda nakon dobroga obeda (u koji ste zgurali i doručak i ručak i večeru za tri iduća dana) - malo u šetnju (jasno, ako možete): djeca trče oko vas sva naljepljena od slatkih, domaćih crveno-bijelih štapića bombona; svi su pomalo prljavi, no nitko ne obraća pozornost.... mlade dotjerane cure oprezno i slatko pogledaju oko sebe, tražeći "onog" za kojim srce "vene" mjesecima.... mlade snaše u svojoj zdravoj ljepoti odnose poglede

svih... mladi dečki vragoljasto zafrkavaju cure.....tu i tamo štandovi prepuni grnčarije mame svojom ljepotom... i licitari! Licitari su za svakog od nas nešto posebno i koliko god da se opiremo svatko od nas stane kraj nekog licitara na prošćenjima, kupi bar jedno srce, bar jednog konja, malo medenjaka, ili si popijemo medicu (ili tzv. gverc) - da si zadovoljimo ono nešto "dječje" u sebi - nešto što vas uvijek podsjeća na djetinjstvo kad vas je mama prvi puta odvela u carstvo snova: u hranu, u glazbu, u licitare, na prošćenje.

Ta prošćenja imaju silno važnu ulogu u našem životu, uz onu vjersku ulogu, ali i zbog druženja i sastajanja zajednica. Mi Zagrepčani redovno odlazimo na prošćenja oko Zagreba. Moji prijatelji počinju s prošćenjima već u lipnju: odlaze na prošćenje na Sljeme u lipnji srpnju, pa onda u Zagorje u kolovozu za Veliku Gospu, pa u rujnu na svako prošćenje u svakom malom ili većem mjestu oko Zagreba, posebno se ide u Mariju Bistricu i Samobor. Bjelovarčani idu na prošćenje kod Sv. Ane, a u centru proštenijske površine mala je kapelica podignuta Sv. Ani na čast početkom prošlog stoljeća.

Netko mi je prošle godine rekao kako bi u stvari stalno bili na prošćenjima, jer ih u ovo vrijeme toliko puno ima, i dodao: "Ma kome se ide na tolika prošćenja?" Ma nemojte?! Eto, kako postajemo obijesni kad imamo puno! Što bi mi ovdje dali za neko dobro prošćenje! Treba samo pogledati malo oko sebe ovdje u Kanadi koliko takvi događaji nama znače. Na svaki piknik na kojem nalazite i hranu i licitare i hrvatsku glazbu i razne druge sitnice - Hrvati iz naše zajednice hrle svake subote i nedjelje - jer nekako tu smo doma, tu su sjećanja na nešto lijepo, što nam je zauvijek ostalo u srcima i sjećanjima, tu se vidimo. "Kome se ide na tolika prošćenja?" Meni i vama, to sam sigurna, tako da će nam ove jeseni, ma koliko god da se trgali da ne mislimo na prošćenja pa Hrvatskom Zagorju, Međimurju, oko Zagreba, u bjelovarskom kraju i Slavoniji, misli ipak često poletjeti tamo.....

Valentina

I mi imamo našeg licitara: gosp. Josip iz Mississauga